

Kära församling, idag vill jag ta er med till Johannesevangeliet 15:1-10, ett underbart bibelställe där Jesus använder en liknelse

KAN PREDIKAN BLI ARTIFICIELL?

Sidan 16

Hon brinner för församlingen –
inte för kyrkoherdeskapet [Sidan 3](#)

Laestadianer frågar,
biskopen svarar [Sidan 4](#)

Få väljer att låta lekmän
leda församlingsrådet [Sidan 6](#)

Lite skrik, mycket makt

»Utan särskilt stort förarbete gentemot sina väljare får kyrkoherden mycket att säga till om.«

FÖRSAMLINGEN på landet längst bort i stiftet skulle välja kyrkoherde. En av prästerna som hade sökt tjänsten hade provpredikat och stod efteråt och hälsade på kyrkbesökarna.

– Tack för predikan, sa en bondgubbe. Synd att det bara blir den här enda gången.

MEN SÅ SER valkampanjen ut när en församlingsledare tillsätts i en församling. Kyrkoherdarnas valrörelser är minsann lågmälda, passiva och tama. Formellt handlar det gentemot församlingen ibland bara om ett predikoprov som i en modern gudstjänst förväntas vara i sju minuter.

Mera kampanj och varudeklaration blir det inte, åtminstone sällan på kandidatens eget initiativ. Ett undantag var möjligen kyrkoherdevalet 2021 i Pedersöre, där många gick och röstade, för att det handlade om paradigmskiftet om en kvinna kunde vara kyrkoherde även i en församling där könsfrågan fortfarande är ömtålig.

ÄNDÅ FÖRVÄNTAS en kyrkoherde kunna så mycket mer än predika. Hen ska kunna administrera, leda, vara personalchef, ha juridiskt och samhälleligt omdöme, förstå sig på pengar, representera, uppträda i media och vara en god präst även utanför predikstolen.

Kyrkoherden redogör för väldigt lite av allt det här innan hen blir vald. Och ändå är det ett offentligt och inte helt illa avlönat jobb, som varar till pensionen om man vill – och inte gör bort sig helt och hållet genom försnällning, otrohet eller sprit.

UTAN SÄRSKILT stort förarbete gentemot sina väljare får kyrkoherden en position med mycket att säga till om. Alltså makt.

En förtroendevald i en församling antyder i det här numret av KP hur kedjan ser ut. Kyrkoherden (1) väcker ärenden till församlingsrådet (2) bereder besluten om dem (3) leder ordet när det besluts (4) verkställer beslutet och (5) förankrar hos personalen vad som ska göras till följd av beslutet.

Beslut stick i stäv med kyrkoherdens egen syn förverkligas i en del församlingar ibland bara trögt, eller inte alls. Det har vi också skrivit om.

DET ÄR BRÅTTOM nu i den evangelisk-lutherska kyrkan. Medlemskåren krymper, och snart vänder skatteekonomin.

De anställda blir färre. Funktioner i kyrkan behöver tas över av frivilliga om verksamhetsformen ska vara kvar. Det behövs en ny typ av församlingsledare som litar på, och delegerar. Men i lagen förblir kyrkoherdens roll fortfarande skrämmande låst.

Ett litet steg i riktning mot att fördela ansvar och urskillning är att kyrkoherden låter beslutsfattandet i församlingen ledas av en förtroendevald viceordförande.

LÄRA OCH apostolisk succession i all ära. Det kan kräva sin teologie magister att förvalta dem. Men i det demokratiska beslutsfattandet kunde man i så fall utse ett teologiskt utskott dit linje frågor kan skickas – kanske också med en vetorätt för detta organ.

Prästen ska vara en som uttolkar evangeliet och förkunnar det, även genom att delta i samhällssamtalet. Mera teologi, inte mindre!

Det vardagliga ledarskapet däremot kunde gott tas över av en kansli- eller församlingschef, som i första hand är den som leder personalen; teologiska studier är en merit.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Malin Aho
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Schampo, ishockey och treenighet

Vad är kopplingen mellan schamporeklam, en ishockeyprofil och treenigheten? Läs veckans betraktelsestext av stiftets yngsta präst, Benjamin Häggblom, så får du svaret! **Sid 10**

Väljer vi AI på grund av lättja?

Det finns också en risk för att vi börjar använda AI för att göra det vi egentligen är kallade att göra, bara för att komma undan nödvändig ansträngning, konstaterar Patrik Hagman i veckans inkast. **Sid 19**

Marknadsföring för överlevnad

Om kyrkan inte når ut med allt det goda som görs finns ingen framtid för den, säger Anders Eklund. Och i dagens värld behöver marknadsföring inte heller vara dyrt. **Sid 8**

Slår ett slag för den långsamma läsningen

Vi läser mycket idag. Men allt mer av läsningen är snabb och sker över skärm. Joel Halldorf skrev en bok där han lyfter fram nyttan med den långsamma läsningen av böcker och tidningar. **Sid 20**

”Kärnan måste vara andlighet”

Vem är du? – Vi måste ha en så bra andakt att ungdomarna slutar titta på telefonen, säger Patricia Högnabba, som installeras som kyrkoherde i Matteus församling i september.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

När **Patricia Högnabba** bestämde sig för att hon ville jobba med ungdomar var det för att det kändes så viktigt.

– Det är en supertuff tid med många stora förändringar. Det känns meningsfullt, men jobbet följer också med mig överallt och är svårt att begränsa. Många mår psykiskt dåligt och vårdköerna är långa. Så församlingen får ett stort ansvar medan unga väntar i den kön.

Matteus församling är känt för sitt goda ungdomsarbete och du vill själv vigas till kyrkoherde i ungdomsmässan. Hur jobbar ni med ungdomar i Matteus?

– Vi har en kultur där ungdomar säger väldigt rakt vad som fungerar och vad som inte fungerar, och vi ber om mycket feedback. Vi lyssnar på dem.

– Om jag bygger upp ett diskussionspass som jag tycker är jättebra och de säger att de ger tre poäng av fem och det var jättetungt och att det

var bara några som pratade – då måste vi göra om allt även om jag tyckte att det var ett genialt pedagogiskt bidrag.

Hur ser konfirmandundervisningen ut i Matteus församling?

– Jag tror det är viktigt att vi talar om det som är viktigt för unga. Vi har think-shower – lite som talk shower: korta snuttar som avbryts av musik och intervjuer och omröstningar och interaktiva delar, för att hålla intresset uppe.

– När vi pratade om andaktsro föreslog någon att vi skulle samla in telefonerna, men vi tänkte att inte blir ju andakten bättre av det. Vi måste lyckas ha en så bra andakt att de inte vill ta fram telefonen. Vi märker också att telefonen är en trygghet för många: de kanske lyssnar men vågar inte visa att de är intresserade.

Vad tror du att människor i allmänhet idag behöver av kyrkan?

– Under de sex-sju år jag varit präst har antalet personliga möten ökat mycket. Efter coronan exploderade antalet enskilda samtal. Så samtal behövs.

– Vi har också märkt att projekt fungerar jättebra. Vi hade nyligen en stor välgörenhetskoncert med många unga och föräldrar, där vi samlade in medel för Gemensamt Ansvar. Men jag tror att vår kärna alltid måste vara andlighet. Visst kan vi bjuda på brunch, men Fazers gör det bättre. Jag tror att det är vår tydliga, tryg-

GÖR: Blivande kyrkoherde i Matteus församling i Helsingfors. Kyrkoherdeinstallationen sker vid ungdomsmässan den 15 september.
FAMILJ: Man och barn.
INSPIRERAS AV: Mina barns daghem Vironniemi på väkoti. Personalen är 100 procent närvarande och engagerade. De ser både barnen och föräldrarna och får föräldrarna med i verksamheten.

ga och kravlösa andliga profil som är jätteviktig – och låga trösklar.

Hur ser din vision för församlingen ut?

– Det beror lite på perspektivet. Om jag tänker på medarbetarskaran så handlar det om att göra tillsammans – det funkar bättre när vi hjälper varandra. Sedan tänker jag att det är vårt jobb att röja hinder för människor att söka sig till kyrkan. Vi kan inte bestämma ett format och försöka få folk att passa in i det. Budskapet förändras inte, men paketeringen förändras.

Vad känner du inför att bli kyrkoherde?

– Det känns utmanande. Allt som en kyrkoherde borde vara bra på kan inte rymmas i en människa, speciellt inte i en liten församling som vår. Vår samfällighet gör ett otroligt utvecklingsarbete, men det är svårt att räcka till för det. Byråkrati är inte heller min hjärtesak.

– Det roliga är den här församlingen. Jag skulle inte ha sökt ett kyrkoherdejobb i någon annan församling. Jag brinner inte för att vara kyrkoherde, men den här församlingen brinner jag för. Vi har ett suveränt medarbetarlag och församlingsråd, och de som är aktiva i församlingen är jätteengagerade.

– Som kyrkoherde vill jag kunna medge att det finns saker jag inte är bra på. Jag vill kunna be om hjälp i stället för att delegera. Jag vill kunna säga att det finns mycket jag inte förstår och behöver hjälp med.

Laestadianer ställer nyckelfrågor till biskopen

Biskopen och domkapitlet i Borgå stift har svarat på fem positionerande nyckelfrågor som den laestadianska rörelsen ställt. Dialogen mellan biskop och rörelsen kommer att fortsätta med gemensamma överläggningar i sommar.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Arbetsgruppen som de nio laestadianska bönehusföreningarna tillsatt har brevlades ställt biskopen och domkapitlet frågor om ämbetssynen, äktenskapet, nattvard i bönehusen, skriftskola och konfirmation samt om liberalteologi. Domkapitlet svarade på frågorna senaste vecka.

– Jag tycker det är positivt att de har svarat. Nu kan vi ta med svaren i vårt fortsatta arbete, säger arbetsgruppens ordförande **Sven Grankulla** utan att gå in på detaljerna i svaren.

Som Kyrkpressen skrev i senaste nummer har arbetsgruppen fått i uppdrag av bönehusföreningarna att utreda fakta med tanke på att bilda en laestadiansk frikyrka.

– Jag tolkar frågorna så att de relaterar till de modeller man nu söker fram. De vill positionsbestämma biskop och domkapitel, säger biskop **Bo-Göran Åstrand**.

Det är första gången sedan han blev biskop

hösten 2019 som domkapitlet får ett sådant frågebatteri.

– Man kan ju fundera vem som ska svara och om man ska svara. Men för mig är det självklart att vi svarar eftersom vi fått frågorna. Då de riktades både till mig och till domkapitlet tog vi upp dem vid domkapitlets sammanträde.

Biskopen understryker att Borgå stift inte har någon egen linje, utan att man i svaren följer kyrkans allmänna linje.

Ämbetsfrågan

Den första frågan gäller ämbetssynen, alltså frågan om kvinnliga präster: "Kommer det i framtiden att finnas möjligheter för dem som inte omfattar den rådande ämbetssynen inom EVL [den evangelisk lutherska kyrkan, reds. anm.] att bli ordinerade till präster i Borgå stift eller är vägen definitivt stängd?"

Något ja eller nej-svar om framtida ordinationer får de inte. Svaret i sin helhet lyder: "Alla kyrkans medlemmar får verka i vår kyrka enligt sin tro, övertygelse och samvete. För den som vigs till präst gäller att uppvisa beredskap att i alla prästens uppgifter samverka med såväl män som kvinnor i prästämbetet. Det här gäller i alla stift inom den lutherska kyrkan i Finland. Prästämbetet är ett och inte uppdelat i mäns eller kvinnors ämbeten."

– I ämbetsfrågan har ju var och en sin åsikts- och tankefrihet. Men vi förutsätter att den som prästvigs kan samarbeta med en kvinna när det blir aktuellt. Det är handlingen, inte tanken som räknas. Om vi prästviger dem som inte kan job-

ba med en kvinna i ämbetet leder det till att arbetet kan bli väldigt besvärligt, säger Åstrand.

Äktenskapet

"Kommer man i Borgå stift, och i vidare mening inom EVL att arbeta för en utveckling där personer av samma kön ges rätt till kyrklig vigsel inom EVL?" lyder nästa fråga.

I svaret hänvisar biskop och domkapitel till biskoparnas samfälliga redogörelse till kyrkomötet 2020. Här framgår att strävan är att hålla ihop kyrkan trots de olika uppfattningarna i denna fråga. Den bärande tanken är att vi är förenade i Frälsaren Jesus Kristus och att denna fråga inte ska få skilja oss åt.

– Det är viktigt att båda åsiktskategorierna ryms i vår kyrka trots att man utgående från bibelansvändningen motiverat kan komma till två olika slutsatser, säger Åstrand.

I svaret konstaterar man också att menings-skiljaktigheterna kring synen på äktenskapet inom kyrkan inte kan lösas på ett sätt som tillfredsställer alla.

»Det är viktigt att båda åsiktskategorierna ryms i vår kyrka.«

Nattvard i bönehusen

Nästa fråga handlar om det finns hinder för regelbundna nattvardsmässor i de laestadianska bönehusen.

Enligt ordförande
Sven Grankulla
ska arbetsgrup-
pen nu jobba
vidare utgående
från svaren de
fått. FOTO: JOHAN
SANDBERG/ARKIV

I svaret har man kopierat in flera paragrafer ur kyrkoordningen där det stadgas var nattvard regelbundet kan firas. Bönehusen räknas inte dit, om de inte invigts för ändamålet.

– Vi rekommenderar att man i dialog med den lokala kyrkoherden begär tillstånd att tillfälligt ordna nattvardsgång och inte tar en regelbunden nattvardsgång för givet. Vi går inte in på mikronivå och reglerar hur ofta som anses vara ett tillfälligt firande. Det är kyrkoherdens mandat att tillsammans med rörelsen hitta en fungerande lösning. I Pedersöre till exempel har det fungerat bra.

Skriftskola och konfirmation

Arbetsgruppen frågar vidare om ungdomar som inte hör till kyrkan men gått skriftskolan kan delta i konfirmationsakten och i stället bli välsignade, eller skulle det vara mera praktiskt att rörelsen beviljades rätt att själv ordna skriftskola?

Också här har man kopierat in flera paragrafer ur kyrkoordningen som svar.

– Konfirmationsgudstjänsten och -akten är till för vår kyrkas medlemmar. Men vi välsignar naturligtvis dem som frågar efter det. Till det krävs ingen kyrkotillhörighet. Men det måste vara tydligt att välsignelsen inte handlar om en konfirmation. Därför kan det inte ske samtidigt som en konfirmation, säger biskopen.

Liberalteologin inom kyrkan

Den sista frågan lyder: ”Kommer man inom EVL att ingripa med korrigerande åtgärder för att bromsa utvecklingen av den libera-

la bibeltolkningens konsekvenser för läran om Bibeln?”

I svaret hänvisar man till biskoparnas brev *Bibeln och kyrkan* som publicerades 2021. Biskoparna uppmanar här till flitig användning av Bibeln, för den är Guds tilltal till oss.

Sven Grankulla vill i det här skedet inte närmare kommentera biskopens och domkapitlets svar på frågorna.

– Det är bönehusföreningarna och medlemmarna bakom dem som beställt svaren. Vi kan inte fortsätta att processa och älta i media innan de ens har sett skymten av en rapport. Hitills har vi bara kort presenterat processen, hur långt vi har hunnit med rapporten, för församlingsmedlemmarna. När rapporten är klar i oktober förstår vi att den behöver få behandlas eftersom det berör så pass mycket folk i regionen.

Med församlingsmedlemmarna avser han här bönehusföreningarnas medlemmar.

– Jag förstår att läget är utmanande och krävande för rörelsen. Men samtidigt vill jag från min sida säga att jag inte ser någon orsak för rörelsen att gå eftersom jag vet att det fungerar bra för rörelsen i de kontexter den verkar i vårt stift. Jag tänker på Jakobstad, Pedersöre, Larsmo och Karleby. Jag vill understryka att jag också ser det positiva och goda som rörelsen bidrar med till det fungerande kyrkliga livet vi har i vårt stift, säger biskop Bo-Göran Åstrand.

Dialogen fortsätter. På initiativ av arbetsgruppen ska den träffa biskopen för fortsatta överläggningar i sommar.

FOTO: PEXELS

Allt fler präster och kantorer känner sig utslitna i jobbet

Prästernas och kantorernas arbetsbelastning ökade framför allt under pandemin. Också upplevelsen av att det egna arbetet är viktigt har minskat. Fastän majoriteten av prästerna och kantorerna fortsättningsvis upplever att de är nöjda med sitt arbete och känner ett starkt arbetsengagemang, har välbefinnandet i arbetet minskat enligt många olika mätare.

– Förändringarna är på många sätt dystra: till exempel har andelen präster som känner sig helt slutkörda tredubblats medan andelen kantorer som känner sig slutkörda har fördubblats, berättar professor **Kati Tervo-Niemelä** som gjort undersökningen.

Det här framgår av forskningspublikationen *Kallelsen under pandemins press: Prästers, teologers och kantorers förhållande till arbetet, välbefinnande i arbetet och deras inställning till aktuella frågor* i AKI-förbundens medlemsundersökning 2022.

»Jag tror att om guds-
tjänstupplevelsen genom-
gående blir bara ljus, glad
och glattig saknas något
väsentligt.«

Anna Edgren på Kyrkpessens blogg Andetag.

FOTO: UNSPLASH/JEREMY WONG

Båda måste fortfarande höra till kyrkan vid en vigsel.

Kyrkomötet: Vid en vigsel måste båda höra till kyrkan

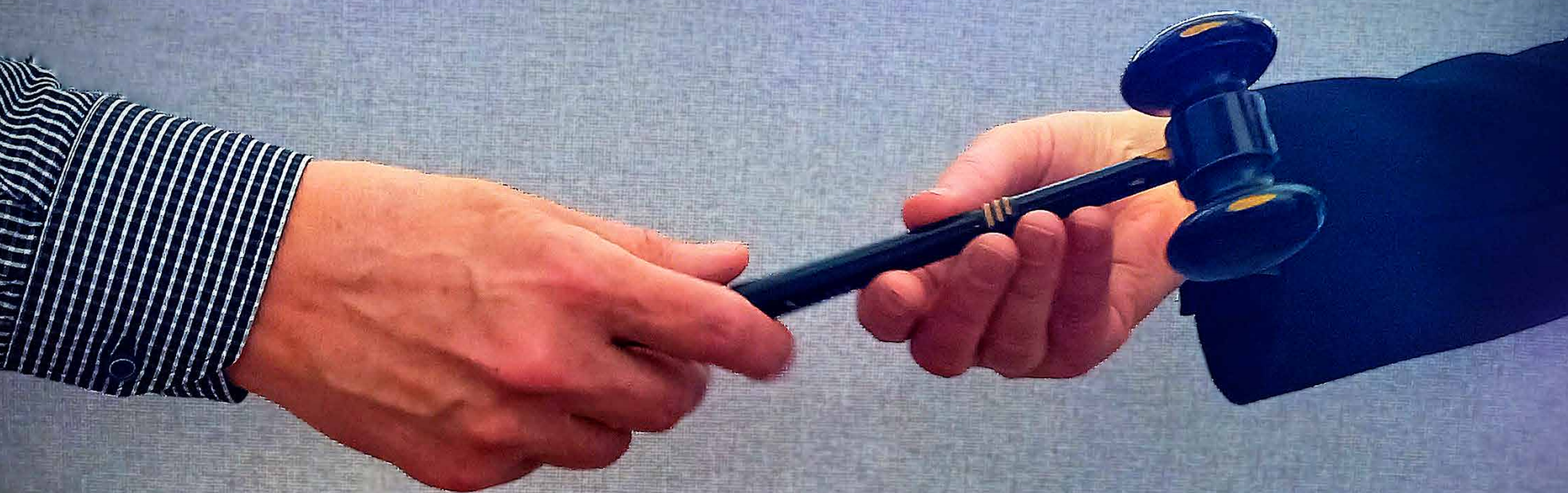
Båda parterna vid en vigsel måste fortsättningsvis vara medlemmar av kyrkan. Kyrkomötet beslöt under sin vårsession i Åbo att hålla kvar regeln.

Förslaget om att också kunna börja viga par där bara den ena är medlem i kyrkan kom från Kyrkostyrelsen. Bland de svenska delegaterna uttalade sig biskop **Bo-Göran Åstrand** och prästombudet **Rolf Steffansson** sig vardera för ändringen.

– När någon vill komma till altaret med sin livskamrat och dela allt med hen, är frågan om vi då kan visa gästfrihet. Då kan det inte vara en fråga om kyrkans medlemsstatistik, sade biskop Åstrand i ett inlägg.

Majoriteten av kyrkomötet var för reformen med rösterna 54–39, men ändringen av kyrkoordningen hade krävt tre fjärdedels majoritet och förslaget föll.

Alla Borgå stifts delegater röstade för reformen, utom ombudet **Göran Stenlund** från Vasa som stödde lagutskottets nej i frågan.

– Kyrkoherden hamnar i en konstig roll om hen ska försvara sina beredningar, samla ihop åsikterna och samtidigt fatta beslut, säger Martina Harms-Aalto. FOTO: MALIN AHO

Många fördelar med att ge över klubban

Kyrkolagen gör det möjligt för viceordföranden att leda församlingsrådets eller kyrkorådets möten – men i en förkrossande majoritet av församlingarna i Borgå stift för kyrkoherden fortfarande ordet. – Jag ser bara fördelar för kyrkoherdarna med att övergå till det här systemet, säger Martina Harms-Aalto som leder ordet i Johannes församling i Helsingfors.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

KP skickade en fråga till alla kyrkoherdar i Borgå stift: Vem är det som leder ordet vid församlingsrådets eller kyrkorådets möten?

Från den absoluta majoriteten kom svaret snabbt: kyrkoherden. Det innebär att kyrkoherden bereder ärenden till mötena, föredrar dem och alltså i värsta fall tvingas vara ordförande och samtidigt försvara sin egen beredning och sammanfatta åsikterna efteråt.

– Kyrkoherden hamnar i en konstig roll om hen ska försvara sina beredningar, samla ihop åsikterna och samtidigt fatta beslut. Det är en dubbelroll som dessutom kan få församlingsrådet att känna sig som en gummistämpel, säger **Martina Harms-Aalto**, viceordförande i Johannes församlingsråd, där hon lett ordet i ungefär tre år.

Hon ser enbart fördelar med att kyrkoherdarna ger över ordförandeskapet till en förtroendevald.

I en del församlingar har kyrkoherden gett de förtroendevalda möjligheten att leda mötet, men fått ett nej tack. Är det svårt att vara mötesordförande?

– Jo, det är mer jobb, men min uppfattning är att rådet arbetar bättre så här. Det är alla gånger värt arbetsinsatsen. Man behöver inte vara någon förvaltningsspecialist – om man någon gång suttit som mötesordförande är det till hjälp, men det här är ju inte raketvetenskap. Jag blir jättefundersam om församlingsråden inte vill ge sin kyrkoherde den här möjligheten att vara beredare fullt ut, säger Harms-Aalto.

Hon påpekar också att kyrkoherden redan har mycket makt – det borde ligga i allas intresse att ändra lite på dynamiken.

– Men det här förutsätter ju att kyrkoherden själv tycker det här är en bra idé, för lagen är skriven som den är. Själv skulle jag alla gånger förespråka en lagändring. Det har fördelar för

både kyrkoherdarna och råden och i förlängningen för intresset att alls ställa upp i församlingsvalet.

”Man måste vara tydlig”

Åtminstone fem församlingar har erfarenhet av att viceordföranden leder mötet. De är Agricola svenska församling, Johannes församling i Helsingfors, Vanda svenska församling, Åbo svenska församling och Olaus Petri församling.

Agricola svenska församling testade systemet i två år.

– Det kändes som en fördel för mig, jag kunde förbereda mig på att vara beredare och sakkunnig och svara på frågor, säger kyrkoherde **Stina Lindgård**.

Men hon tyckte också att systemet var en aning förvirrande.

– Ordförandeskapet gäller ju bara under själva mötet, inte mellan mötena eller utanför mötena. Det var kanske lite svårt att greppa för en del. Det gäller alltså att vara väldigt tydlig med vad det innebär i praktiken.

Just nu har församlingen en nyvald viceordförande som först vill bli lite varm i kläderna och sedan eventuellt kan tänka sig att ta över klubban.

»Den största vinsten är utrymme för olika åsikter att komma fram.«

Risker om det finns falanger

I Åbo svenska församling har viceordförande **Siv Sandberg** lett ordet under några möten i vår.

– Beslutet fattades vid vårt andra möte i mars, så det är ganska färskt. Vi funderade på det redan under förra mandatperioden, inspirerade av Johannes församling.

Enligt kyrkoordningen kan församlingsrådet välja att viceordförande fattar ordförandeklubban för två år i taget.

Tycker du att det är befogat att ge över ordet till viceordförande?

– Det gör jag. Det här är ju en ordning som fungerar bara på kyrkoherdens initiativ, och initiativet kom från kyrkoherden. Det bygger på förtroende och på ett ledarskapsideal där man delar ansvar, och det tycker jag präglar hela vår församling.

Hon tycker också att det tyder på en respekt för den kunskap som finns i församlingsrådet.

Ärendena bereds fortfarande av kyrkoherden, och stora beslut gällande ekonomi och fastigheter fattas av samfälligheten. I samfälligheten förankras också kyrkoherdens beredningar hos personalchef och jurist.

– Åbo svenska har församlingsrådsmedlemmar som har erfarenhet både från kyrkligt och världsligt beslutsfattande. Det är viktigt att veta vilken roll man har och hålla sig till den rollen. Men jag tror att risken är liten att rollerna skulle bli otydliga, säger Sandberg.

Hon funderar över hurdana knepiga situationer som eventuellt kunde uppkomma. Kanske om det blev jämnt i en omröstning och ordförandes röst skulle avgöra?

– Jag skulle i en sådan situation i så fall vara lojal med kyrkoherden och hur hon tänker. Men jag kan förstå att det kan finnas risker om ett församlingsråd exempelvis är uppdelat i två

Martina Harms-Aalto leder ordet i Johannes församling. FOTO: ARKIV/JOHAN MYRSKOG

Stina Lindgård har testat att ge över klubban och är redo att göra det igen. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

Siv Sandberg har hunnit leda några möten i Åbo svenska församling. FOTO: ROBERT SEGER

falanger, eller om kyrkoherden är på kollisionskurs med församlingsrådet.

Vilka är vinsterna med det här systemet?

– Den första vinsten är att det skapar en dynamik som ger mer utrymme för olika åsikter att komma fram. Om kyrkoherden både bereder och ger svar får hen en stor roll i behandlingen.

Själv har hon som ordförande två regler:

– Man måste fråga om man inte förstår något och om det är stora frågor kollar vi precis vad var och en tycker. Jag tror att arbetet löper lättare när jag får koncentrera mig på ordförandeskapet och på det viset frigör kyrkoherden att svara på frågor.

Hon tycker inte heller att viceordförandeskapet betytt mycket mer jobb för henne själv – främst kanske det att hon måste se till att vara närvarande vid varje möte.

– Men till exempel vid kyrkoherdeval kan viceordföranden få en stor arbetsbörda. I personalfrågor är konfliktrisken också större – sådana frågor provar viceordförandens kompetens.

Du kan kanske inte driva en fråga väldigt hårt?

– Nej, jag får öva mig på att vara tyst och låta andra prata! Jag får nog säga min åsikt – men de andra får säga sin först.

Här leder viceordförande mötet:

● Viceordförande ● Kyrkoherden
● Överväger eller har testat/föreslagit att viceordförande kunde leda.

DOMPROSTERIET

Agricola svenska församling ●
Borgå svenska domkyrkoförsamling ●
Sibbo svenska församling ●

HELSINGFORS

Johannes församling ●
Matteus församling ●
Petrus församling ●
Olaus Petri församling ●
Deutsche evangelisch-lutherische Gemeinde ●

MELLERSTA NYLAND

Esbo svenska församling ●
Grankulla svenska församling ●
Kyrksläpps svenska församling ●
Tammerfors svenska församling ●
Vanda svenska församling ●

RASEBORG

Ekenäsnejdens svenska församling ●
Hangö svenska församling ●
Ingå församling ●
Karis-Pojo svenska församling ●
Sjundeå svenska församling ●

ÅBOLANDS PROSTERI

Kimitoöns församling ●
Väståbolands svenska församling ●
Åbo svenska församling ●

ÅLANDS PROSTERI

Brändö-Kumlinge församling ●
Norra Ålands församling ●
Jomala församling ●
Lemland-Lumparlands församling ●
Mariehamns församling ●
Eckerö-Hammarlands församling ●

NÄRPES PROSTERI

Kristinestads svenska församling ●
Korsnäs församling ●

KORSHOLMS PROSTERI

Malax församling ●
Sofs församling ●
Korsholms svenska församling ●
Replots församling ●
Kvevlax församling ●
Vörå församling ●

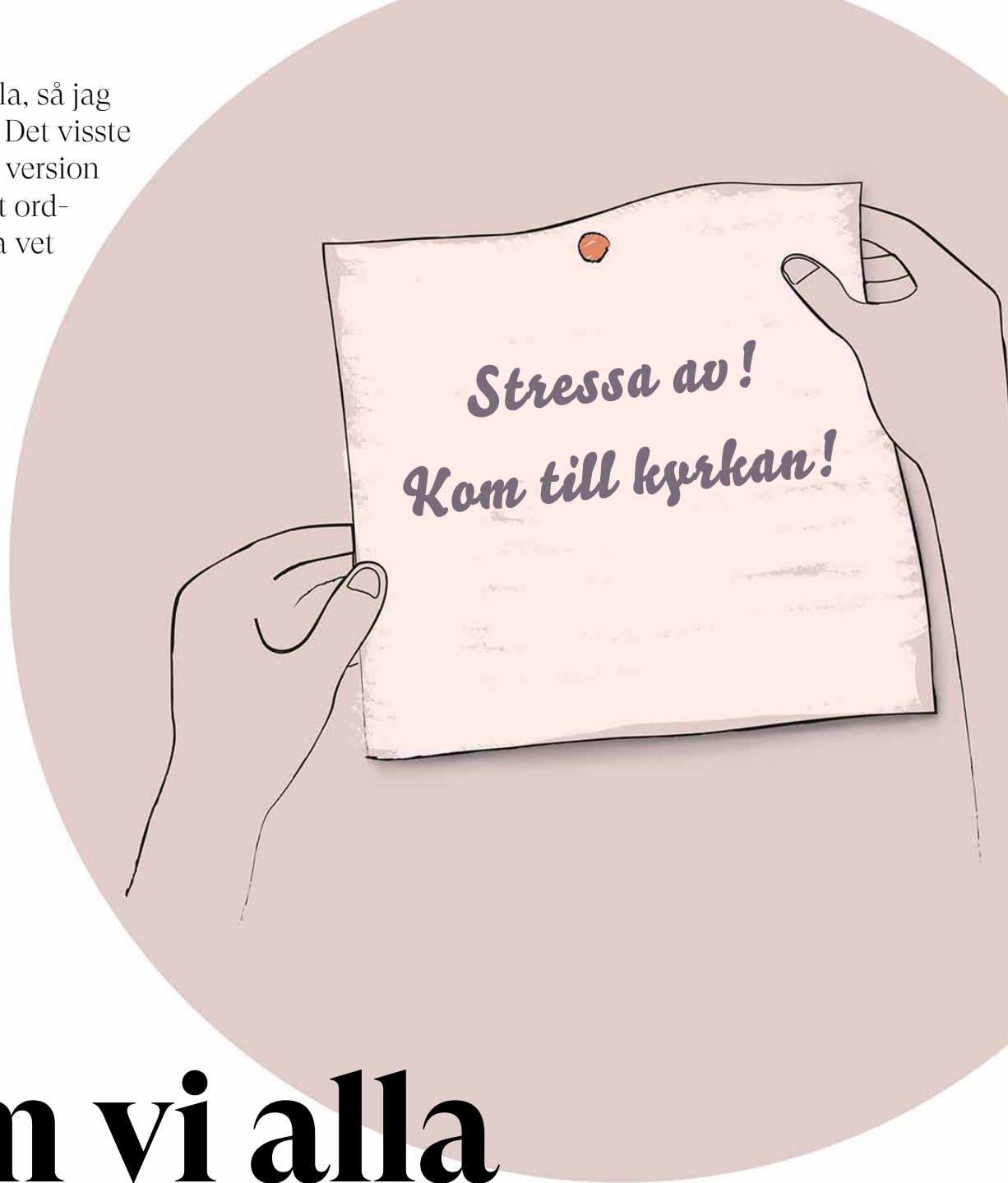
PEDERSÖRE PROSTERI

Nykarleby församling ●
Pedersöre församling ●
Jakobstads svenska församling ●
Larsmo församling ●
Kronoby församling ●
Karleby svenska församling ●

Ålands södra skärgårdsförsamling, Saltvik församling, Närpes församling samt Vasa svenska församling har inte svarat på Kyrkpressens fråga om vem som leder församlingsrådets möten.

Min stilla vecka kändes allt annat än stilla, så jag gick på en aktläsning. Vet du vad det är? Det visste inte jag, men efteråt var jag en lite helare version av mig själv, åtminstone för en stund. Det ordnas mycket fint i kyrkan, men hur många vet om det?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Tänk om vi alla visste vad vi kunde få

Det varen gången onsdag kväll i stilla veckan. Jag hade bråttom, men längtade efter något helt annat än brådska. I kyrkan ordnades aktläsning. Det låter ju som något stillsamt, tänkte jag.

Värkvällen var ljus och kall när jag i sista minuten traskade in i kyrkan och diskret satte mig nästan längst bak. Vi var kanske ett tjugotal personer som kommit på samma idé. Vi hälsades välkomna, vi sjöng en psalm. Sedan var det tyst ett ögonblick, kvällsljus föll in genom fönstren, en diskret hostning. Så inleddes aktläsningen, bibelläsning om påskens dramatiska händelser, hur allt började dra ihop sig till det oundvikliga. En kvinna läste ur Bibeln med den mest vackra, eftertänksamma stämma. Varje ord fick ta plats och landa, kanske ända ner i hjärtat på någon, kanske som vacker poesi i öronen på någon annan.

All stress rann av mig i ett slag, i stället kom alla känslor till ytan, de där vi trycker undan genom att skynda, jobba, scrolla, planera. Ur Psaltaren läste hon: *Vattnet når mig till halsen. Jag har sjunkit ner i bottenlös dy och har inget fot-*

fäste. Jag har kommit ut på djupt vatten, strömmen vill dra ner mig. Jag har ropat mig trött, min strupe är hes. Mina ögon värker, jag har väntat länge på min Gud.

Långsamt, ord för ord. Vid det laget plockade jag fram näsduken. Vem kan inte känna igen sig, troende eller inte, i hur det kan kännas ibland när livet går hårt fram med oss? Jag tittade på de gråhåriga farbröderna som satt snett framför mig, den ensamma kvinnan i bänkarna längre bort, mannen i medelåldern som också såg rörd ut på andra sidan korsgången.

Sedan blev det musik. Violin från läktaren, Panis angelicus. Stillsamma, sorgesamma toner. Så fortsatte det. Läsning, stillhet, violinmusik, psalmer.

Det hela tog kring 40 minuter. Jag försenade mig till hämtningen av barnen från deras hobbyer, men jag sa då och säger det igen: Jag ångrar ingenting!

Det fanns mycket plats kvar

Så, vad vill jag säga? Kanske att det fanns mycket plats kvar i bänkarna. Tänk om de hade vetat, det som inte heller jag visste, att

»En minikonsert med klassisk musik, var så god, helt gratis!«

aktläsning kan vara en fulländad kulturell, andlig och meditativ upplevelse. Högläsning av förstklassig litteratur, sådant som ordnas i bokcirkel och vid författarträffar. En minikonsert med klassisk musik, var så god, helt gratis! En andningspaus i vardagsstressen, som var och varannan av oss behöver. När andra aktörer erbjuder det samma kan det heta mindfulness eller meditation och kosta en hel del. Att sitta i en kyrka kan dessutom vara en arkitektonisk upplevelse i sig. Och inget krävdes av mig. Inget behövde jag kunna, säga eller visa. Jag fick sätta mig ner, ta emot, stiga upp och gå ut.

Efteråt var jag så uppfylld av det hela att jag såg mig själv åka runt i en bil med megafon nästa påsk och ropa ut vad du som nutidsmänniska har chans att få en onsdag före påsk.

Kyrklig marknadsföring i de flesta fall är radannonsering, kanske en puff i en tidning eller ett programblad för invigda. Inget stort nummer, verksamheten rullar på. Dessutom möter vardag ideal, vad ska tiden och resurserna läggas på?

Arrangörer som lånar kyrkan som konsertlo-

Marknadsföring är mission

Kyrkan måste gå in med vinsttänk – för människor, inte pengar. Några alternativ finns inte om den ska överleva, säger Anders Eklund.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Anders Eklund driver sin egen kommunikationsbyrå sedan mer än tjugo år tillbaka. Han har studerat masskommunikation och grafisk design. Och så har han varit församlingsaktiv. Församlingarnas marknadsföring, eller bristen på den, har fått honom att gå från frustration till resignation.

– Marknadsföringen prioriteras ner i församlingarna upplever jag, främst av kostnadsskäl.

Men det är en ond spiral menar han.

– Kyrkan finns inte om den slutar synas. Det är fråga om en överlevnadsprincip.

Ofta hör han: det händer inget i församlingen. Men det är inte sant.

– Men man kan inte bli sur på dem som inte får information. Församlingen kan inte säga: Ni ska ta reda på! Ingen gör det! Terrasser ska spikas och gräs ska klippas.

Men bra marknadsföring är inte alltid synlig, konstigt nog.

– En präst ordnade öppet hus med mat under påsk hemma hos sig. 50 unga kom, det här var jättebra! Det syntes inte i några medier, men där lyckades man nå ut med budskapet. Egentligen är det väl relationer och kommunikation som är viktigast.

Aktiva blir vi när vi upplever att vi är en del av en gemenskap vi är stolta över, först då vill vi ta reda på vad den gemenskapen ordnar för program.

– Trenden är att generation z tycker att företag ska ha åsikter i sociala frågor. Man vill ha mer mänskliga, höra hur ett företag ser på cirkulär ekonomi och miljö. Det här måste kyrkan också göra.

Och man måste göra det på ett sätt som visar på det personliga, på socialt engagemang, på humor och djup, anser han. I flödet på sociala medier har han hittat goda exempel.

– Kyrkan i Helsingfors gör det här väldigt bra. Du måste finnas lite överallt.

Att det skulle slå över i något ytligt ger han inte mycket för.

– Det är löjligt att tänka att kyrkan då hakar på en sekulär trend. Marknadsföring är avgörande för alla som vill nå ut med sitt budskap, inklusive kyrkan.

– Marknadsföring är mission egentligen.

– Man borde gå in med vinsttänk, inte för pengar men för människor! I kyrkan förstår man kanske inte vikten av det. Det är kanske inte marknadsföring man brinner för när man jobbar i kyrkan.

Men man måste våga ta plats, tror han.

– Jesus själv slog sönder en massa på en marknad. Han fixade fram bröd och fiskar och gjorde vatten till vin. Varför tycker man att man borde hålla sig medioker som kristen? Jesus var en fantastisk storyteller. Practice what you preach!

Att berätta en historia

Marknadsföring handlar mest om att berätta en

Anders Eklund har jobbat med marknadsföring i eget företag i hela sitt yrkesverksamma liv.

historia som berör. Kyrkan gör en massa fint, men många missar det.

– Den lilla marknadsföring man gör gör man ofta dåligt, och det är synd. Det är dock stor variation i stiftet.

Om församlingen inte kan ha en anställd informatör så borde varje anställd få avvara ett par timmar i veckan på marknadsföring.

– Eller så kunde den som har intresse få jobba en dag i veckan med marknadsföring.

Han lyfter också fram ungdomar som en stor resurs när det kommer till att producera innehåll.

– Förut var reklam ofta dyrt på grund av höga tryckkostnader. I dag måste det inte kosta mycket att bygga innehåll på till exempel sociala medier.

Hur skulle du marknadsföra aktläsning i kyrkan?

– I och med att det är ljudbaserat, med läsning och musik, är det givet att det är videoformat som funkar bäst.

Man kan filma någon som läser ur Bibeln, göra det snyggt med den utrustning som finns. Filma när någon spelar ett kort stycke. Och slutligen föra fram tanken om mindfulness.

– Kanske fråga någon ungdom och någon äldre: Vad skulle du behöva för att koppla av? De här tre korta videoinslagen kunde man upprepa på sociala medier en månad på förhand.

Så mycket kan man inte alltid göra, men ibland.

– Det kunde också vara en uppgift för församlingens ungdomar, att filma och klippa ihop. Man kan kanske inte ge dem pengar, men till exempel ett presentkort till grillen för att visa uppskattning. Det här jobbet är lika viktigt som diakonin och prästjobbet.

kal har inga problem med synligheten, har jag tänkt då och då. Jag önskar att jag ibland möttes av affischer på stan för något program för församlingen ordnar, eller mötte en envis och välgjord förhandsreklam på sociala medier: "Kom alla icke troende och troende! Ni får litteratur och kultur och stillhet! Ingen tvångsomvändelse, du vågar ta med en kompiss!"

Har vi råd?

Det finns ändlösa resonemang om vad kyrkan är och ska vara i dag och om femtio eller hundra år; allt som ordnas kan inte vara en perfekt mix av allt vi begär. Församlingsanställda ska inte vara maskiner som producerar publikvänligt program, värde kan inte enbart mätas i antalet deltagare och församling är vi tillsammans ... Det är inte lätt att som anställd orientera i allt det, inte som medlem heller. Men ibland skulle jag bara vilja se fler komma, helt enkelt! Har kyrkan råd att inte vara publikfriande? Råd att inte förklara vad ett ord som aktläsning innebär? Råd att inte med alla medel försöka möta den upptagna, trötta, längtande och högst vanliga människan?

BENJAMIN HÄGGBLUM

Badrumsteologi

ISHOCKEY HAR intresserat mig sedan tonåren. Därför var det lätt att välja vilket märke schampo jag skulle använda under tonår-en. På TV gjorde nämligen en välkänd ishockeyprofil reklam för ett visst schampomärke. Och ifall inte det var tillräckligt så förgylldes förpackningen av spelarens autograf. Beslutet var enkelt. När min iver över autografen lagt sig märkte jag att schampot bestod av både schampo och balsam.

Småningom blev det teologi av det hela. Det här schampot beskrev treenigheten. Inuti förpackningen fanns en massa som bestod av två medel som sammanblandats. Det gick inte att skilja schampot från balsamen. Det var ju exakt som treenigheten, tänkte jag. Den enda skillnaden var att treenigheten hade flera komponenter än schampot. Liksom det inte går att skilja på schampot och balsamen går det heller inte att skilja på Fadern, Sonen, och Anden.

»Kristendomen har aldrig varit en religion som endast fokuserar på individen. Det är alltid gemenskapen, kyrkan, som ligger i fokus.«

DEN KOMMANDE söndagen firas Treenighetssöndagen. Förutom treenigheten ligger också trosbekännelsen i fokus under den här söndagen. Trosbekännelsen utgör ramarna för kyrkans tro. Ibland är någon tveksam till att bekänna trosbekännelsen då det finns någon punkt man är osäker på. Men det är just däri som det vackra ligger. Även om min tro inte räcker till så får jag bli buren av kyrkans tro. Kristendomen har aldrig varit en religion som endast fokuserar på individen. Det är alltid gemenskapen, kyrkan, som ligger i fokus.

Genom trosbekännelsen blir kyrkan lite som det där schampot jag använde under tonåren. Flera församlingar adderat med flera samfund är lika med kyrkan. I kyrkan finns rum för mer än en tro. Varje medlem har sin egen tro och sina egna tvivel. Men ändå bärs vi och förenas som gemenskap av kyrkans tro.

Därför får vi varje söndag bekänna tillsammans med församlingen: "Jag tror på Gud Fadern..."

Benjamin Häggblom är församlingspastor i Korsholms svenska församling och Solfs församling. Han är stiftets till åldern sett yngsta präst. **Han väntar på:** En lång och skön sommar. **Hans tips:** Lita på att kyrkans tro bär också dig. Gud är inte så invecklad som vi ofta gör honom till.

SÖNDAG 4.6.2023, Treenighetssöndagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

är **troshälsningsdagen**. Denna söndag sammanfattar den undervisning som man fått om Gud genom de frälsningshistoriska händelserna. Texterna talar om Guds dolda väsen, som övergår allt mänskligt förstånd. Gud är en, men vi har lärt känna honom som Fadern, Sonen och den heliga Anden. Temat för söndagen är **Den dolde Guden**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Job 37:21–24 eller
Pred. 8:16–17

ANDRA LÄSNINGEN

Ef. 4:1–6

EVANGELIUM

Joh. 15:1–10

"Jesus säger:
Jag är den sanna
vinstocken, och
min fader är vin-
odlaren."

Läs mera i
Joh. 15:1–10.

Psalmförslag

815
826
828
471

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

**Gud, ibland orkar jag inte tro
och ibland kan jag inte tro.
Tack för att jag då får bäras av
kyrkans tro och av dig som har
mig kär. Amen.**

Bönen är skriven av Benjamin Häggblom.

SÖNDAG 11.6.2023, Andra söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om de oförgängliga himmelska skatterna och om de förgängliga och bedrägliga jordiska rikedomarna. Att sträva efter rikedom leder till själviska gärningar. Att älska Gud är enligt hans vilja att tjäna sin nästa. Här är Kristus vårt föredöme. Han var rik, men han blev fattig för att göra oss rika. Temat för söndagen är **Förgängliga och oförgängliga skatter**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Amos. 8:4–8

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 8:1–9

EVANGELIUM

Luk. 12:13–21 eller
Matt. 13:44–46

"Akta er för
allt habegär.
En människas
liv beror inte
av överflöd på
äodelar."

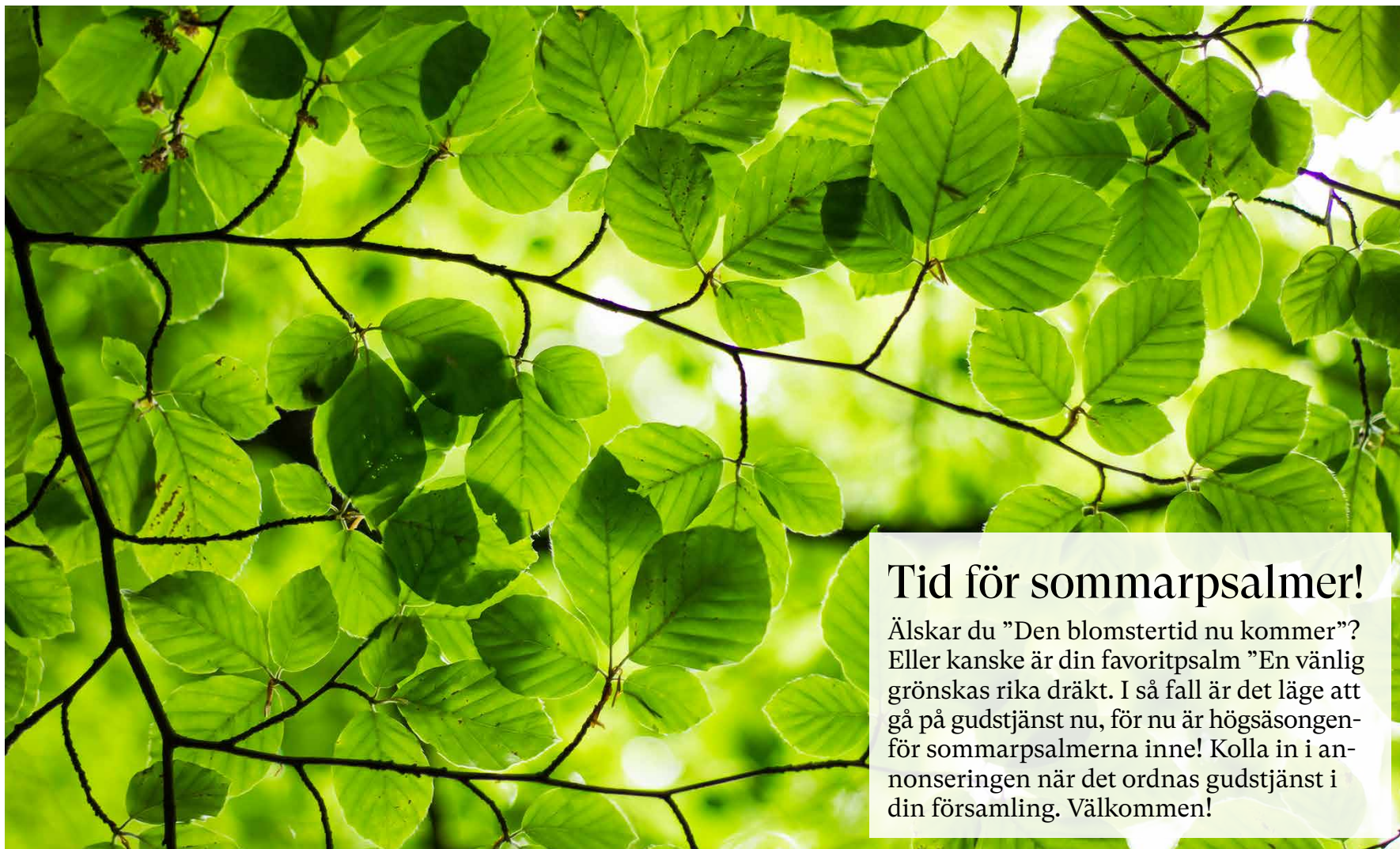
Läs mera i Luk. 12:13–21.

Psalmförslag

824
830
829
873

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Tid för sommarpsalmer!

Älskar du "Den blomstertid nu kommer"? Eller kanske är din favoritpsalm "En vänlig grönskas rika dräkt. I så fall är det läge att gå på gudstjänst nu, för nu är högsäsongen för sommarpsalmerna inne! Kolla in i annonseringen när det ordnas gudstjänst i din församling. Välkommen!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbo domkyrka sö 4.6 kl. 12.15 Sironen, Brunell. Kyrkkaffe vid klockstapeln.

Esbo domkyrka sö 11.6 kl. 12.15 von Martens, Malmgren. Fanny Henn; sång.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn:

Vi träffas på följande platser kl. 9.30-11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fr. Familjeklubbar fortsätter till och med to 22.6 som normalt.

Den nationella fadderdagen sö 4.6 kl. 10-12

utdelning av ballonger vid Haltia naturcentrum, Nouxvägen 84. Mirja von Martens. Gratis inträde för fadderbarnet till utställningen i naturcentret som är öppet kl. 10-18. Nätäventyrsparken Huippu i Albergas erbjuder gratis trampolinliknande nätäventyr för hela familjen på fadderdagen. Info: esboforsamlingar.fi

Familjeläger: Nu tar vi familjetid! på Solvalla, Nouxvägen 82, veckoslutet

25-27.8. Alla sorters familjer, också över generationsgränser är välkomna till lek och motion, välbefinnande och naturandlighet, bl.a. paddling, väggklättring och spårning. Kontakt: Helena, helena.aitti-lindberg@evl.fi, 040 763 6250. Pris och info samt elektronisk anmälan senast 18.6 på esboforsamlingar.fi/familjelager

Sommarträffar i Sockenstugan: To 15.6 kl. 13-14.30, Kyrkbacksv. 2. Välkommen att njuta av en kopp kaffe/te och ta del av program. Tema: Tjuvstart till midsommaren! Följande sommarträff: 29.6, 13.7 och 27.7.

Midsommarfest fr 23.6 kl. 16-18 i Esbo domkyrkas församlingsgård. Musik, program, andakt och en bit mat. Ertman, Wallenius, Kronlund, Malmgren, Hartikainen. Kontakta diakoni.esbosvenska@evl.fi eller diakon Nina, nina.wallenius@evl.fi, 050 432 4323 senast 9.6 om du behöver taxiskjuts.

Musik i sommarkvällen: Cantabile sö 4.6 kl. 19 i Esbo Domkyrka. Elja Puukko; sång, Tommi Niskala; orgel. Musik av Merikanto, Kuula och Bach. Fritt inträde / frivillig programbladsavgift till förmån för musikverksamheten i Esbo domkyrka.

Vocale sö 11.6 kl. 19 i Esbo domkyrka.

Vino Ensemble, dir. Viena Kangas, Johannes Elfving; cello. Musik av Pärt, Kreek, Madetoja, Beach, Kostianen, Cassidy. Fritt inträde / frivillig programbladsavgift till förmån för musikverksamheten i Esbo domkyrka.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtals-hjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må-to kl. 9-12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskomelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, va-rauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må-ti kl. 9-15, on-to 9-12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må-

ti kl. 9-15 och on-to kl. 9-12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Sö 4.6 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 6.6 kl. 9-13: Sommarklubb för 3-7-åringar i lekparken. Förhandsanmälan till daniela.hilden@evl.fi. Sommarklubben är öppen tis-fre 6-9.6 och mån-fre 12-16.6.

To 8.6 kl. 14.30-16: Sommarcafé på innergården. Heli Peitsalo, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 11.6 kl. 11: Vi firar gemensam gudstjänst i Betlehemskyrkan. Metodistpastor Monica Lundgren avskedspredikar. Obs! Ingen högmässa i Grankulla kyrka.

On 14.6 kl. 14: Sommarkonsert Syrinx, trio Flöötti i Grankulla kyrka. Anne Eirola, Anu-Kaisa Hulmi och Raija Urama, flöjt. Fritt inträde, frivillig programavgift 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

To 15.6 kl. 14.30-16: Sommarcafé på innergården. Jona Granlund, Heli Peitsalo, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Augustiutfärd för familjer, en sommar-

dag på Villa Frosterus på Sököudd ti 8.8: Simning och bastubad, mat, lek och gemenskap. Ordnas i samarbete med Grankulla stads öppna familjeverksamhet, MLL och Grankulla församlingar. Mera info och anmälan under v. 24 på hemsidan och Facebook.

Utfärd till Svartholmen, norr om Drumsö 9.8: Taxibuss från Grankulla kl. 9.15 och tillbaka till Grankulla strax efter kl. 15. Färjan från Edesviken (c 15 min). Guidning, lunch, kaffe, andakt, möjlighet till en kort pilgrimsvandring. Anmälningar senast 31.7 till carola.wikstrom@evl.fi eller 050 343 6885.

KYRKSLÄTT

Sö 4.6 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Sö 11.6 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Tisdagar: Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på måndagar via Diakonihjälpen 050-4784227.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 4.6 kl. 11 Gudstjänst: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Anna Arola

Sön 11.6 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Aija-Leena Ranta

VANDA

FRE 2.6 kl.10.30-15: Sommarutfärd för familjer till Svartholmen. Utfärden fullbokad, nästa utfärd 20.7.

FRE 2.6. kl.13: Ledd uteträning vid Herrgårdsforsens utegym, Tilku.9. Träningen passar vem som helst, kan anpassas till lättare eller svårare. Ta vattenflaska med! Mer info Heidi Salminen 0503301828.

FRE 2.6 kl.14: Veckomässa i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. Nattvard och samvaro. Anu Paavola och Anders Ekberg.

SÖ 4.6 kl.10: Högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan och Heidi Åberg.

TO 8.6 kl.9: Morgonstretch i Prostdgårds-parken, Kyrkovägen 45. Väck din kropp med dynamiska stretchrelser. Efteråt en uppfriskande smoothie till förmån för Gemensamt Ansvar.

TO 8.6 kl.18-20.30: Grillkväll för unga vuxna tillsammans med Johannes församling. Vi grillar i Vik vid koloniträdgårdarna. Kontakt Mari Johnson 0407563442.

SÖ 11.6 kl.10: Högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

**Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
GUDSTJÄNSTER**

Söndag 4.6, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, Maria Repo-Rostedt håller avskedspredikan. Kl 12 i Johanneskyrkan, söndagsskola.

Tisdag 6.6, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 7.6, andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 10.6, visitationsmässa: obs! Tiden. kl 10 i Johanneskyrkan. Församlingens vuxenkörer medverkar. Kyrkkaffe i Högbergssalen, följt av visitationsstämma.

Tisdag 13.6, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 14.6, andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

GEMENSKAP

Sommarcafé med andakt: onsdag 7 och 14.6 kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Avfärd för anmälda till Labbnäs-lägre: måndag 5.6 kl 10 från Kiasma.

FÖR FAMILJER OCH BARN:

Vernissage för utställningen Borgå stift 100 år: 4.6 efter högmässan, i Johanneskyrkans krypta. Teckningar gjorda av barn i Johannes församling till boken Borgå stift 100 år.

Fadderdagen på Lekholmen: 4.6 öppnar församlingarnas egen sommarö – välkommen ut på dagsbesök till skärgården! Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. För mera info och båttdatabeller, se församlingens hemsida, www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes.
Fadderdagen på Drumsö: Lägereid där man kan grilla kl 13-15.30 vid Lauttasaa-ren kirkko. Ta med egen matsäck! Tvåspråkig tipspromenad och pysselstation, gymnastiksalen är tillgänglig. Musikleik med faddrar på svenska kl 15 i S:t Jacobs kyrka.

Familjecaféet, musikleken och babyrytmiken: håller sommarpaus, startar igen 21.8. Ha en skön sommar!

MUSIK

Five o' clock organ: tisdagar kl 17 i Johanneskyrkan. 6.6 spelar Christoph Berlet, 13.6 spelar Sixten Enlund.

Klavertramp - lunchmusik i Berghälls kyrka: torsdag 8.6 kl 12 med Dag-Ulrik Almqvist och Sixten Enlund.

UNGDOMAR

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

UTSTÄLLNINGAR

Borgå stift 100 år: 4.6-25.6. Teckningar gjorda av barn i Johannes församling till boken Borgå stift 100 år.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

MATTEUS

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

INHIBERAD - Utfärdsdag till Lekholmen 8.6

Söndagsgudstjänst på Lekholmen 2.7: Vi tar båten ut till Lekholmen tillsammans och firar gudstjänst i Lekholmens kapell. Ingen mässa i Matteuskyrkan denna söndag. Start kl. 10:25 från Degerö (Rävsundsvägen 1).

BARN OCH FAMILJ

Familjeläger på Lekholmen tillsammans med Johannes och Petrus församling:

Familjeläger 1 18-20.8, Familjeläger 2 25-27.8. Lägeravgift vuxna 50 euro, barn 2-17 år 30 euro, gratis för under 2 år. Anmälningar senast 7.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi eller helenahollmerus@evl.fi.

Lekistisdagar: Varje sommartisdag ordnar holmledarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Välkommen hit och njut av sommaren! Mera info på www.lekholmen.fi

Fadderdagen 4.6: Boka in en dag med ditt fadderbarn och gör en utfärd till Lekholmen. Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. Båten går 9:45 från Fiskehamnen (Bjällkakajen 20) och 10:25 från Degerö (Rävsundsvägen 1). Tillbaka går båten 15:10 Lekis till Nordsjö (15.35) samt 16.05 Lekis till Degerö (16.50) / Fiskehamnen (17.30). Mer info på helsingforsforsamlingar.fi

Musikleken håller paus under sommaren:

Vi börjar igen tisdagen den 29.8. Klapp & klung kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0-1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stroms-holm@evl.fi, 050-596 7769.

GEMENSKAP

Sommarutfärd 14.6: Start kl. 8.30 från Matteuskyrkan. Besök till Svartå slott samt det nya konstmuséet Chappe i Ekenäs. Restauranglunch och andakt i Ekenäs kyrka. Pris: 50 euro. Anmälningar senast 31.5 till diakoniarbetare Carita Riitakorpi: 050-380 3986 / carita.riitakorpi@evl.fi

PETRUS

www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa på söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrkkaffe efter gudstjänsterna. 4.6 Metsäran-ta, 11.6 Björk.

Sommarpuls: Sommarsöndagar vid Petruskyrkan kl. 15.30 i juni och augusti. Avslappnad söndag med undervisning, bibelläsning och gemenskap. Ingen sommarpuls på midsommar. I juli ordnas bön och undervisning på zoom kl. 15.30-16.30.

Gudstjänster på midsommar: Lö 24.6 kl.

13 Munksnäs kyrka, Björk. Sö 25.6 kl. 10 Äggelby gamla kyrka.

Gudstjänsttider i juli: Observera ändrad tidpunkt för högmässorna i juli. 2.7-30.7 kl. 10 Äggelby gamla kyrka, kl. 13 Munksnäs kyrka.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Fadderdagen 4.6: Välkommen med ditt fadderbarn och hela familjen till församlingens sommarö Lekholmen. Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. Båtagång: 9.45 Fiskehamnen/10.25 Degerö/11.10 Lekis, 11.40 Nordsjö/12.00 Lekis, 13.45 Fiskehamnen/14.30 Degerö/15.10 Lekis. Båt tillbaks 15.10 till Nordsjö, 16.05 till Degerö/Fiskehamnen. Båtbiljett: 12€ vuxna 6€ ungdomar, barn under 7 gratis. Båttdatabellen: lekholmen.fi/battdtabel

EVENEMANG

Sommarcafé 13.6 kl. 13: Välkommen på sommarcafé! Kom och sjung sommarsalmer med vår kantor Mathias. Kaffe och andakt. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

Bibeldagar i Houtskär 18-21.6: Temat för bibeldagarna är "I beredda gärningar - med Josua, David och Ester". Bibeldagarna är för hela familjen och ordnas på Skärgårdsskolan i Houtskär. Bibelstudiehållare: Kaplan Ronny Thylin, Petrus församling. Programmet innehåller seminarier för vuxna, barnprogram för barnen med SLEF:s sommararbetare och aktiviteter för hela familjen. Pris vuxna 240 €/barn 13-16 år 180 €/barn 4-12 år 120 € (familjerabatt tillgänglig). Anmälningar via slef.fi. Mera info: Tuomas Anttila, tuomas.anttila@slef.fi, 0408467552

KURSER INFÖR HÖSTEN

Du kan anmäla dig redan nu!

Sorgekursen - Vägen vidare: Kursen är för alla som förlorat någon - nyligen eller för en lång tid sedan. Att bearbeta sorg kan ta tid. Det hjälper att dela vandringen med andra. Fem onsdagar, kl. 14.30-16.30, 20.9, 27.9, 11.10, 25.10, 8.11. Anmälan till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Självavårdande Krito-kurs: Helande genom delande - en självavårdande kamratstödsgrupp där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen. Vi samtalar bl.a. om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Var och en bearbetar frågorna utifrån ett givet material. Vi samlas 9 måndagar i Petruskyrkan kl. 18.30-20.30, start 18.9. Deltagarantalet är begränsat. Anmälan till diakonissa Tua Sandell. Mer info: petrusforsamling.net/krito-samtalsgrupp/

ÖVRIGT

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

GRANKULLA

Börja sommaren med sommarklubb!

Sommarklubb för 3-7-åringar i lekparken ti 6.6 kl. 9-13: Förhandsanmälan till daniela.hilden@evl.fi. Sommarklubben är öppen tis-fre 6-9.6 och mån-fre 12-16.6.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

- Sö 4.6
- kl. 10 Högmässa i Ekenäs
 - kl. 12 Högmässa i Snappertuna

- Sö 11.6
- kl. 10 Högmässa med konfirmation i Ekenäs
 - kl. 10 Friluftsgudstjänst på Museigården i Tenala (i kyrkan vid regn)
 - kl. 12 Högmässa i Bromarv
 - kl. 15 Musikandakt med sommarsånger i Furuborg/Skogby

NYHET: Café 0–100år!
Sommarcafé alla onsdagar 14.6–9.8 kl. 13–15 i Ekenäs förs.hem. Programmet är anpassat för alla mellan 0 och 100 år. Kom med och umgås över generationsgränserna. Vi bjuder på kaffe och tilltugg, möjlighet till sång, lek och spel och ibland inbjudna gäster. Välkommen!

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

- INGÅ**
Fre 2.6:
- **kl. 18.00 Israelisk dans:** Församlingshemmet. Unnérus.
- Lö 3.6:**
- **kl. 8.30 Degerby skolas avslutningsgudstjänst:** Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.
- Sö 4.6:**
- **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

- Ti 6.6:**
- **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
 - **kl. 14.00–16.00 Guidning på svenska (gratis):** Ingå kyrka. Päivärinta.
- Ons 7.6:**
- **kl. 19.00 Sommarkonsert med Salla Eskola, sopran och Hanna-Mari Zinovjev, piano:** Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €.
- To 8.6:**
- **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.
 - **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
 - **kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tom Hellsten är på plats:** Ingå kyrka.
- Fre 9.6:**
- **kl. 19.00 Konsert ”Natt vid Havet”:** Ingå kyrka. Musik vid Havet.

- Lö 10.6:**
- **kl. 13.00–15.00 Diakoni- och missionsbasar:** Prästgårdens park. Försäljning av hembakat & handarbeten samt lotteri och kaffe till förmån för missionen, diakonin och insamlingen Gemensamt Ansvar. Lindell, Kakko.
 - **kl. 19.00 Konsert ”Kära årstider”:** Ingå kyrka. Musik vid Havet.
- Sö 11.6:**
- **kl. 10.00 Högmässa:** Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
 - **kl. 15.00 Konsert ”Östersjöns klangvägor”:** Ingå kyrka. Musik vid Havet.
 - **kl. 18.00 Musikandakt:** Fagervik kyrka. Petra Kullberg, traverso. Hellsten, Gustafsson Burgmann.
- Må 12.6– 6.8:**

- **kl. 11.00–15.00 Degerby och Ingå kyrka öppna dagligen (vägkyrkor).**
- Ti 13.6**
- **kl.10.00–15.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
- Ons 14.6:**
- **kl. 14.00 Musikcafé:** Ingå kyrka. Gustafsson Burgmann.
- To 15.6:**
- **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko
 - **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

- KARIS-POJO**
Fre 2.6 kl. 10.30 Baby-knattekyrka i Karis kyrka. Vi firar en liten stund med de allra minsta, efteråt går vi till Stora prästgården på lunch. Ingen avgift och ingen för-anmälning behövs.
- Söndag 4.6**
- kl. 10 Högmässa i Karis kyrka.
 - kl. 12 Högmässa i Pojo kyrka.

- Ons 7.6 kl. 8.30** Stillhetens bön i Pojo församlingshem.
- Sö 11.6**
- kl. 10 Gudstjänst i Karis kyrka, gudstjänsten kan också ses via YouTube-kanalen.
 - kl. 12 Högmässa i Pojo kyrka.
- To 15.6 kl. 19–20** Stillhetens bön i Karis kyrka.
- Närmare information om församlingens alla evenemang: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

- LOJO**
11.6 kl. 13.00 Friluftshögmässa: vid Virkby kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

- BORGÅ**
Sö 4.6. kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Smeds, Apostolidou, Söderström
- kl. 14 Friluftsgudstjänst Postbacken, Illby:** Serell, Tollander, Gaudeamuskören
- kl. 18 Gudstjänst Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka:** Apostolidou, Söderström

Må 5.6 kl. 10–12 Sommarcafé för barnfamiljer: Domprostgårdens lekgård, inomhus vid regn, Finnbyv. 6. Kom och njut av en mysig stund tillsammans med andra i samma livssituation. Vi bjuder på något smått och gott.

- Ti 6.6 kl. 12 Lunch:** församlingshemmet Lundagatan 5
- Ti 6.6 & To 8.6 kl. 12 Orgelkvart:** Domkyrkan

To 8.6. kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan: Ghirlanda Sacra, Arpa Oscura: Anne-liina Rif, sopran & Tuomas Kourula, teorbo

- Sö 11.6. kl. 9.30 Gudstjänst S:t Olofs kapell:** Pellinge. Efteråt kyrkkaffe på Hörbergsgården
- Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan**

Må 12.6 kl. 10–12 Sommarcafé för barnfamiljer: Domprostgårdens lekgård, inomhus vid regn, Finnbyv. 6. Kom och

VANDA SVENSKA FÖRSAMLING

Ledd uteträning

Fredagen **2.6. kl. 13** kan du delta i ledd uteträning vid Herrgårdsforsens utegym, Tilkuvägen 9.

Träningen passar vem som helst, och kan anpassas till lättare eller svårare. Ta vattenflaska med! Mer info Heidi Salminen 0503301828. Välkommen!

njut av en mysig stund tillsammans med andra i samma livssituation. Vi bjuder på något smått och gott.

- Ti 13.6 kl. 12 Lunch:** församlingshemmet Lundagatan 5
- Ti 13.6 & 15.6 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan**

To 15.6. kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan: Beställningsverk för Borgå domkyrka, kompositör Stefan Bartling. Sånger av Wilhelm Stenhammar, Heidi Sundblad-Halme. Anne Hätönen, orgel, Pauliina Kallio, sång, Reidar Tollander, sång, Eric-Olof Söderström, piano.

- SIBBO**
Sö 4.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Efter högmässan serveras kyrkkaffe ute i det gröna (om vädret tillåter).

Ti 6.6 kl. 8–16 Sommarutfärd till Helsingfors: Fullbelagd. Busstidtabellen 7.30

Norra Paipis, 8.00 Församlingshemmet i Kyrkoby, 8.20 Söderkulla Lärdomsvägen. Hemfärd från H:fors ca kl. 16.

To 8.6 kl. 11–14 Gravgårdsdag: Kyrkoby begravningsplats. Tvåspråkig andakt kl.11 i Ljusets kapell. Försäljning av blommor och hjälp med plantering av blommorna. Mylla och grus till gravarna finns att få. Kaffeservering.

Sö 11.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 11.6 kl. 18 Vandrande kvällsmässa i kyrklandskapet : Start vid Sibbo kyrka.

BORGÅ SVENSKA DOMKYRKOFÖRSAMLING

Friluftsgudstjänst på Postbacken

Sommarens friluftsgudstjänst på Postbacken i Illby går av stapeln **söndag 4.6 kl. 14.** Medverkande är församlingspastor Laura Serell och kantor Reidar Tollander samt Gaudeamuskören. Vi sitter under tak men med öppna väggar. Kläder enligt väder. Välkommen!

Victoria Airola, mentorn Ben Fernström och Nadine Mabinda i soffan i Petruskyrkan. FOTO: SARA FAGERHOLM

Mentor för ett år

Petrus församlings färska projekt parar ihop unga som behöver en vuxen att prata med, en mentor som förbinder sig till att ge av sin tid under minst ett års tid.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PETRUS Kyrkoherde **Daniel Björk** och **Rebecka Björk**, som är projektkoordinator i församlingen, fick en idé. Tänk om man skulle ansöka om projektpengar för att få mer resurser att arbeta med församlingen ungdomar? De gjorde en ansökan och fick finansiering från Brita Maria Renlunds stiftelse.

– En av våra uppgifter är att koordinera vuxna ledare, sådana som redan är bekanta ansikten för oss i församlingen. Vi parar ihop en ung med en mentor, en trygg vuxen som kan stöda personen. Det kan till exempel handla om att den unga upplever ensamhet, säger Victoria Airola, som är koordinatör för projektet.

Församlingens ungdomsarbetsledare Nadine Mabinda säger att projektet verkligen behövs.

– Vi har omkring 180 ungdomar i vår verksamhet, och de går igenom allt möjligt – både smått och stort. Jag tror att om man kan prata med en trygg vuxen redan i ett tidigt skede behöver inte problemen växa sig så stora. Jag som vuxen behöver också bli sedd och hörd, och det behovet är ännu större hos ungdomar som försöker hitta sig själva, säger Nadine Mabinda.

Vilka krav ställer ni på de personer som skulle vilja bli vuxna mentorer?

– Vi har väldigt olika frivilliga, de yngs-

ta är studerande i 25-årsåldern, de äldsta är pensionärer. Vi har inga specifika kriterier för mentorerna, men de som anmält sig än så länge är sådana som vi känner från församlingens verksamhet. Vi har ordnat infokvällar där vi gått igenom sådant man behöver veta innan man går in i uppgiften, säger Victoria Airola.

Det handlar till exempel om att vara redo att förbinda sig till det man går in i, eftersom ett förtroende ska skapas mellan den unga och mentorn. Här står den unga personen i centrum.

– I praktiken tar den unga kontakt med oss eller också frågar vi en ung person om hen skulle behöva en mentor. Sedan diskuterar vi med den unga kring en hurdan mentor personen skulle behöva – eller om det kanske behövs professionell hjälp. När vi har klart för oss vem som skulle passa ihop med vem så ger vi dem den andras telefonnummer och sedan får de själva komma överens om en träff, säger Nadine Mabinda.

Mentorerna får gärna dela med sig av sin livserfarenhet, men allra mest ska

de vara redo att lyssna. Alla mentorer måste leverera ett straffregisterutdrag och projektledarna är också i kontakt med dem under processens gång.

Ben Fernström, du ställer upp som mentor. Varför?

– Det var något i mig som sa att jag ska ställa upp. Jag är själv jättenyfiken och tar snabbt kontakt med personer som kunde lära mig något nytt, men jag tror att många unga skulle behöva stöd men vågar inte be om det.

Han gör också en koppling till Bibeln: att vandra med någon och förklara något för någon annan är väldigt viktigt.

– Också Jesus visade att han går med oss där vi är. Det är ett häftigt koncept för mig: att man ska vandra tillsammans.

Han är själv jättenyfiken på vad projektet kommer att betyda för honom.

– För mig kommer det att bli som en resa! Jag ser det som en upptäcktsresa som vi gör tillsammans. Att vandra tillsammans betyder för mig att det går på den andras villkor, jag är bara lite av ett bollplank.

»Också Jesus visade att han går med oss där vi är. Det är ett häftigt koncept för mig: att man ska vandra tillsammans.«

Intresserad av att bli mentor eller få en? Kontakta Nadine Mabinda, +358 50 4675975, nadinemabinda@evl.fi eller Victoria Airola, +358 50 4647346, victoria.airola@evl.fi.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hon sitter vid pianot i sommar

Också i sommar blir det kaffeandakter i Borgå, en omtyckt tradition. Urda Lindberg sköter musiken. Som barn fick hon inte klinka på pianot. ”Nå lär mig då!” sa hon till sin pappa som var kantor i Pernå.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Det är många somrar nu som kaffeandakterna i svenska församlingshemmet i Borgå haft trogna deltagare. Även i sommar ordnas andakter hela juli och en bit in i augusti.

– Träffarna är tänkta för folk som kanske är ensamma eller inte har något program eller något sommarställe att åka till, säger **Urda Lindberg**.

Träffarna har varit så omtyckta att ett antal också ordnats under höst och vinter.

– De som deltar betalar en frivillig summa när de dricker kaffe. Pengarna går till missionen.

Teologassistent Susanna Lindström inleder med en andakt, sedan sjunger man psalmer och också visor ur ett häfte som satts ihop för träffarna.

– Jag är ingen stor pianist, men jag klarar mig! Jag brukar säga att det är med förbehåll vi väljer psalmer, men tills vidare är det bara någon enstaka vi hoppat över för att jag inte kunnat, säger Urda Lindberg.

Nya deltagare är varmt välkomna.

– Om man anser att man inte kan sjunga kan man komma med ändå, samvaron är också viktig! säger hon.

Hon brukar dessutom hålla lite enkel sittgymnastik till musik.

– Det finns berättelser som säger vad vi ska göra, till exempel att vi far ut och ror och då ska vi stiga i båten, dra i repet, böja oss ner och ösa ur båten när den börjar läcka, eller bara sitta och njuta.

– Det där tycker de att är jätteroligt! Sedan dricker vi kaffe med bullsativa och kex och pratar om det som just då känns aktuellt, det kan vara blommor eller minnen från länge tillbaka.

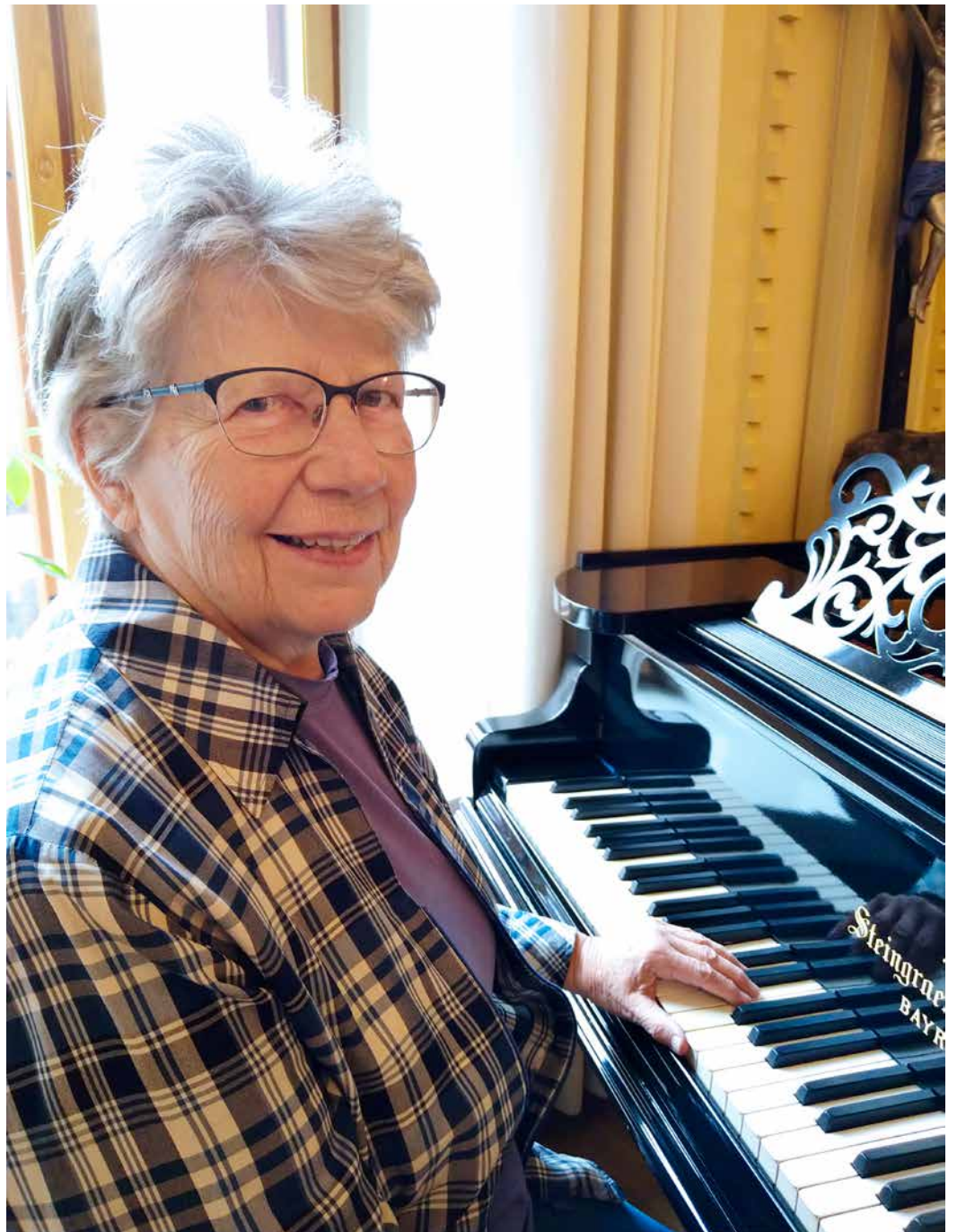
Farao bodde i Pernå

Urda Lindberg har själv livfulla minnen från sin barndom. Hennes pappa var kantor i Pernå, och det var han som lärde henne spela från sex års ålder.

– Jag fick inte klinka på pianot, så då sa jag: Nå lär mig då!

Urda Lindberg har fascinerats av bibliska berättelser ända sedan barn. FOTO: GUN-VOR HADDAS

»Min syster hade en gammal almanacka som psalmbok.«

Urda Lindberg och hennes syster satt ofta på orgelläktaren när deras pappa spelade.

– Kyrkan är ett mycket bekant ställe, som ett hem. Vi var ofta med för det fanns inte någon barnvakt.

– Min syster hade en gammal almanacka som psalmbok, vi kunde inte läsa då än. Jag sjöng med om jag kunde, och så satt jag och tittade på och fantiserade om alla föremål, bilder och symboler som finns i Pernå vackra kyrka.

Det bästa Urda Lindberg visste var de bibliska berättelserna i söndagsskolan och senare i religionsundervisningen.

– Som barn placerar man in händelserna i den miljö man känner till. I Pernå kyrkby placerade jag in Farao, och jag visste precis var Potifar bodde och var Jakob och alla hans söner höll till. Jag visste också precis var stenen fanns som Jakob lutade sitt huvud mot när han sov. Det var en stor sten ute på en äng i Pernå kyrkby.

Familjen flyttade från Pernå till Helsingfors när

Urda var sex år gammal och senare till Borgå, där hon bott i femtio år. Hon har alltid deltagit i församlingens musikliv.

– Pappa tog med oss i kyrkokören när jag var 11 och min syster 13, sedan dess har vi sjungit i kör.

Urda Lindberg & kaffeandakter

Sommarens kaffeandakter i domkyrkoförsamlingen inleds torsdag 6.7 kl. 14 i Café Ankaret (Runebergsgatan 24) och hålls sedan varje torsdag på samma tid och plats till och med 10.8.

Urda Lindberg bor i Borgå.

Hon är pensionerad barnträdgårdslärare.

Drömmer om: att få ha orken och hälsan kvar.

Njuter av på sommaren: Naturen. Är ofta ute och promenerar i skogen. Läser mycket.

Favoritpsalm: 471, Jublande lyfter vi här våra händer. ”Melodin är så glad så den drar en till sig.”

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 4.6. kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Smeds, Apostolidou, Söderström

kl. 14 Friluftsgudstjänst Postbacken, Illby: Serell, Tollander, Gaudeamuskören

kl. 18 Gudstjänst Svartbäck–Spjutsunds skärgårdskyrka: Apostolidou, Söderström

Må 5.6 kl. 10–12 Sommarcafé för barnfamiljer: Domprostgårdens lekgård, inomhus vid regn, Finnbyv. 6. Kom och njut av en mysig stund tillsammans med andra i samma livssituation. Vi bjuder på något smått och gott.

Ti 6.6 kl. 12 Lunch: församlingshemmet Lundagatan 5
Ti 6.6 & To 8.6 kl. 12 Orgelkvart: Domkyrkan

To 8.6. kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan: Ghirlanda Sacra, Arpa Oscura: Anneliina Rif, sopran & Tuomas Kourula, teorb.

Sö 11.6. kl. 9.30 Gudstjänst S:t Olofs kapell: Pellinge. Efteråt kyrkkaffe på Hörbergsgården
Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan

Må 12.6 kl. 10–12 Sommarcafé för barnfamiljer: Domprostgårdens lekgård, inomhus vid regn, Finnbyv. 6. Kom och njut av en mysig stund tillsammans med andra i samma livssituation. Vi bjuder på något smått och gott.

Ti 13.6 kl. 12 Lunch: församlingshemmet Lundagatan 5
Ti 13.6 & 15.6 kl. 12 Orgelkvart i Domkyrkan

To 15.6. kl. 19 Sommarkonsert i Domkyrkan: Beställningsverk för Borgå domkyrka, kompositör Stefan Bartling. Sång av Wilhelm Stenhammar, Heidi Sundblad–Halme. Anne Hätönen, orgel, Pauliina Kallio, sång, Reidar Tollander, sång, Eric–Olof Söderström, piano.

SIBBO

Sö 4.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Efter högmässan serveras kyrkkaffe ute i det gröna (om vädret tillåter).

Ti 6.6 kl. 8–16 Sommarutfärd till Helsingfors: Fullbelagd. Busstidtabellen 7.30 Norra Paipis, 8.00 Församlingshemmet i Kyrkoby, 8.20 Söderkulla Lärdomsvägen. Hemfärd från H:fors ca kl. 16.

To 8.6 kl. 11–14 Gravgårdsdag: Kyrkoby begravningsplats. Tvåspråkig andakt kl. 11 i Ljusets kapell. Försäljning av blommor och hjälp med plantering av blommorna. Mylla

och grus till gravarna finns att få. Kaffeservering.

Sö 11.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 11.6 kl. 18 Vandrande kvällsmässa i kyrklandskapet: Start vid Sibbo kyrka.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 2.6 kl.10.30–15 Sommarutfärd för familjer: till Svartholmen. Utfärden fullbokad, nästa utfärd 20.7.

FRE 2.6. kl.13 Ledd uteträning: vid Herrgårdsforsens utegym, Tilkuv. 9. Träningen passar vem som helst, kan anpassas till lättare eller svårare. Ta vattenflaska med! Mer info Heidi Salminen 0503301828.

FRE 2.6 kl.14 Veckomässa: i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28. Nattvard och samvaro. Anu Paavola och Anders Ekberg.

SÖ 4.6 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan och Heidi Åberg.

TO 8.6 kl.9 Morgonstretch: i Prostgårdsparken, Kyrkavägen 45. Väck din kropp med dynamiska stretchrörelser. Efteråt en uppfriskande smoothie till förmån för Gemensamt Ansvar.

TO 8.6 kl.18–20.30 Grillkväll för unga vuxna: tillsammans med Johannes församling. Vi grillar i Vik vid koloniträdgårdarna. Kontakt Mari Johnson 0407563442.

SÖ 11.6 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.

BORGÅ Sommar

Friluftsgudstjänst på Postbacken

Sommarens friluftsgudstjänst på Postbacken i Illby går av stapeln **söndag 4.6 kl. 14**. Medverkande är församlingspastor Laura Serell och kantor Reidar Tollander samt Gaudeamuskören. Vi sitter under tak men med öppna väggar. Kläder enligt väder. Välkommen!

SIBBO Blommor

Gravgårdsdag

På torsdag **8.6 kl. 11–14** är du välkommen på en gravgårdsdag på Kyrkoby begravningsplats. Den inleds med en andakt i Ljusets kapell kl. 11.

Blommor finns till försäljning och man kan också få hjälp med plantering av blommorna. Mylla och grus till gravarna finns att få. Kaffeservering!

Trädgårdsmästarens bästa tips!

Vilka blommor på graven ska man satsa på för enkel skötsel? Trädgårdsmästare Mia Aspgård tipsar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF Mia Aspgård är säsongsarbetare på Solfs begravningsplats. Till uppgifterna hör bland annat att tillsammans med sommarungdomar sköta 300 avtalsgravar.

– Jag tycker ibland att jag borde hinna med mer än jag gör, men jag försöker hinna till alla gravar en gång i veckan för att luckra upp jorden och plocka bort vissnade blad.

Mia Aspgård är trädgårdsmästare. På Solfs begravningsplats jobbar hon från maj till oktober. FOTO: SUSANN NABB-VOR-NANEN

»Husarknapp är så nära en plastblomma man kan komma.«

Trädgårdsmästarens bästa tips

Om man vill komma lite enklare undan med skötseln av gravblommor har Mia Aspgård några tips.

– Husarknapp! Jag brukar säga att det är så nära en plastblomma man kan komma. Det är en gul ganska låg blomma som breder ut sig och som tål regn, skugga och sol.

Pelargoner tål sol och torka, men blir lätt hängiga om det regnar mycket. Om man vill att de blommor hela sommaren måste man gödselvattna en gång i veckan.

– Nejlikor är ganska tacksamma. Och många som bor långt från graven brukar satsa på perenner, till exempel funkia.

Ett par blommor är lite krångligare.

– Flitiga Lisa och lyckliga Lotta skulle jag inte lägga på graven. Då ska man ha nära till graven och kunna vattna ofta. De är jättetörstiga blommor.

Hon har många favoriter men plockar ut några.

– Palettblad, funkia, pelargon och tagetes.

Artikeln ingår på de lokala sidorna till Kors-holm och kan läsas i sin helhet på kyrkpressen.fi/lokalt

VANDA Välmående

Ledd uteträning

Fredagen **2.6. kl. 13** kan du delta i ledd uteträning vid Herrgårdsforsens utegym, Tilkuvägen 9.

Träningen passar vem som helst, och kan anpassas till lättare eller svårare. Ta vattenflaska med! Mer info Heidi Salminen 0503301828. Välkommen!

KOLUMNEN

LENA BLOMSTEDT

Låt oss alla vara diakoner!

UNDER DE senaste åren har det handlat en hel del om studier vid sidan om jobbet för mig. Min väg till församlingsdiakonin började då jag hösten 2020 inledde mina socionomstudier med inriktning på församlingsdiakoni vid Novia i Åbo. Mer eller mindre hela vägen har jag haft möjlighet att studera på distans och i egen takt. I slutet av april kom jag i mål och fick min examen.

Eftersom jag redan jobbar i en församling och vikarierar som diakon hade jag möjligheten att anhölla om att bli vigd till diakoniämbetet på pingstsöndagen. Det kändes viktigt för mig. Som att på något sätt lägga ett sigill på det val jag gjort. Processen har handlat om att begrunda, tvivla, tro, förtrösta och tjäna.

FÖRE VIGNINGSCEREMONIN deltog jag i en ordinationsretreat som fungerar som en förberedelse inför vigningen. Tillsammans med några andra diakoniarbetare träffade vi biskopen och de andra retreatledarna för att samtala, stilla oss och även praktiskt gå igenom hur vigningen skulle gå till.

»Jag önskar, hoppas och vill att våra församlingar har en stark diakonal profil. Att var och en som kommer till vår kyrka stiger in genom en öppen dörr till ett välkomnande rum där någon ser, lyssnar och bekräftar.«

När du läser detta har vigningen redan ägt rum. Jag har fått avge diakonens löften som bland annat handlar om att tjäna med Kristus som förebild. I samtalet med biskopen under retreaten blev det så uppenbart hur mycket det handlar om kärlek, nåd och förlåtelse, och om att förlåta både sig själv och andra. Hur ofta finns inte just de tre orden med i våra kristna sammanhang. Själv känner jag att jag ändå behöver bli påmind om innebörden och djupet, om och om igen.

JAG ÖNSKAR, hoppas och vill att våra församlingar har en stark diakonal profil. Att var och en som kommer till vår kyrka stiger in genom en öppen dörr till ett välkomnande rum där någon ser, lyssnar och bekräftar. Där kärleken och förlåtelsen är konkret närvarande. Där den nödställda känner sig hemma och där den som vill göra gott för andra finner möjligheter.

Diakoni är meningsfullt. Inte bara för diakoniarbetarna. Vi behöver vara många, vi behöver varje frivillig eldsjäl, varje litet frö av vilja och varje hjälpsamt hjärta och varje hjälpsamt hand vi kan hitta för att minska på nöden. Låt oss alla vara diakoner!

Lena Blomstedt jobbar som diakon i Sibbo svenska församling.

Sommar i Vanda

Församlingsverksamheten fortsätter rulla trots semestertider. Under sommaren satsar man mycket på gemenskapsbyggande program i Vanda.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA I Vanda svenska församling kan du delta i allt från morgonstretch till sommarkonsert i sommar.

– Vi strävar efter att verksamheten ska vara gemenskapsbyggande. På sommaren är det möjligt att till exempel träffas på sommarkaféer och på vår sommarutfärd. Vi brukar också hjälpa familjer med mathjälp och biljetter till Borgbacken, säger diakon **Heidi Salminen**.

Projektkoordinator **Mari Johnson** i Vanda svenska församling anser att

det är viktigt att församlingarna ordnar sommarprogram, även om en del standardverksamhet tar paus.

– Sommaren ger ju enorma möjligheter att ha program ute eller åka på utflykt, framför allt tycker jag man ska ta chansen och nyttja närområdet. Jag uppmuntrar alla att ta en titt på inte bara din närmsta församlings program utan hela huvudstadsregionen! Det finns sommarkaféer, utflykter, konserter, dagsläger för barn med mera.

– Jag passar också på att tipsa om en av mina favoriter: Lekholmen. Det är ett förmånligt utflyktsmål för alla åldrar, speciellt de som vill uppleva skärgårdsmiljö men nära stan, tillägger Johnson.

Lekholmen är de svenska Helsingforsförsamlingarnas lägerholme, öppen för allmänheten under sommaren.

I sommar kommer det också att ordnas utfärder för unga i Vanda svenska.

– Vi ordnar utflykter för unga tre onsdagar i sommar, 28.6, 12.7 och 19.7, jag hoppas detta kan vara ett roligt alternativ för dem som kanske inte annars har så mycket program. Vi ordnar också en resa till Stockholm med våra hjälpledare, det ser jag fram emot, säger Johnson.

Problem tar inte alltid semester

Sommaren kan också vara kämpig för många, påpekar Mari Johnson, som är utbildad diakon.

– Det är viktigt att komma ihåg att alla inte reser bort eller har sommar-

stugor att åka till, ensamheten kan vara stor för alla åldersgrupper.

Behöver man exempelvis någon att prata med finns alltid en diakoniarbetare tillgänglig i Vanda.

»Inget problem är för litet eller stort, stöd finns att få.«

– I Vanda svenska finns två diakoner och vi har planerat våra semestrar så att det alltid finns en på plats för samtal och stöd. Man når oss bäst via telefon. Då kan man boka tid för en träff antingen i kyrkan eller hemma, säger Heidi Salminen.

– Bli inte ensam med dina funderingar, inget problem är för litet eller stort, stöd finns att få. Ta modigt kontakt! tillägger hon.

Vanda svenskas sommar

SOMMARUTFÄRD till Svartholmen fr 2.6 kl. 10.30–15.00.

Träff vid Edesvikens brygga/Sandstrandsvägen 3, 00101 Helsingfors.

PENSIONÄRERNAS UTFÄRD till Borgå ti 6.6 kl. 9.00–17.00.

MORGONSTRETCH i Prostgårdsparken.

torsdagar 8.6, 29.6, 13.7, 20.7 kl. 9.00–9.30 Prostgårdsparken, Kyrkovägen 45
Väck din kropp med dynamiska stretchrörelser. Efteråt en uppfriskande smoothie till förmån för Gemen- samt Ansvar.

UTETRÄNING vid Herrgårdsforsens utegym, Tilkuv, 9. fredagar kl. 13.2.6, 9.6. obs to 22.6, 30.6, 14.7, 21.7.
Träningen passar vem som helst, kan anpassas till lättare eller svårare.

GRILLKVÄLL FÖR UNGA VUXNA to 8.6 kl. 18.00–20.30.

Plats meddelas senare. Vi startar sommarsäsongen med grillning!

PRIDE PICNIC vid Dickursby biblioteks park kl. 14–20.
Upptäckt och program för alla åldrar! Evenemanget är tvåspråkigt och ordnas i samarbete med Vanda stad och föreningar i Vanda.

SENIORCAFÉ ti 20.6 kl. 13.00–14.30 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.

Andakt, kaffe med tilltugg och allsång med Heidi Åberg.

SOMMARUTFLYKTER FÖR UNGA 28.6, 12.7, 19.7.
Håll utkik i annonseringen och på webben för närmare information eller ta kontakt med Mari Johnson, mari.u.johnson@evl.fi.

SENIORCAFÉ ons 12.7 kl. 13–14.30 i Dickursby kyrka.

SOMMARCAFÉ ons 19.7 kl. 13–14.30 i Martinristi. Mårtensdalsstigen 2.

SOMMARKONSERT i Helsing kyrka S:t Lars to 13.7 kl. 19.00–20.00.
Helsing kyrka S:t Lars. Duo Joseida.

SOMMARKONSERT i Helsing kyrka S:t Lars to 20.7 kl. 19.00–20.00.
Birger's Ragtime Band spelar traditionell New Orleans Jazz i Helsing kyrka S:t Lars. Fritt inträde. Program 5 euro.

HÖGMÄSSA varje sö kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars.
Församlingen bjuder på kyrkkaffe i Laurentius efter högmässorna.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Det bekanta i det obekanta

KOLUMN

Ina Laakso är teologie magister och befinner sig just nu som volontär för Finska Missionssällskapet i Oman.

UNDER EN vanlig söndagsgudstjänst, i mitten av mars, börjar en bekant melodi spelas från synten. Min hjärna och mun förbereder sig för att inleda "Härlig är jorden ...", tills jag några sekunder senare inser att texten är på engelska och med ett annat budskap. Jag befinner mig långt hemifrån, och deltar i en gudstjänst i den protestantiska kyrkan i Oman.

DENNA STUND fick mig att fundera på samhörighet som en församling. Hur en bekant melodi med annan text kan få mig att känna samhörighet med andra kristna. En känsla som har varit stark under min tid i Oman är att jag aldrig upplevt en liknande samhörighet i en kyrka som här. Jag får en stark och konkret känsla av hur stor den kristna kyrkan är och hur jag bara har befunnit mig i ett litet hörn av den. Jag går i en kyrka där det finns

människor från olika håll i världen, mestadels från olika håll i Asien, och den ser inte alls ut som den kyrka jag växte upp i.

Eftersom största delen av människorna i församlingen inte är härifrån, blir kyrkan och församlingen en knutpunkt som förenar människor som annars är ute på främmande mark, medan resten av släkten och vänner befinner sig på andra sidan världen. Då har kyrkan blivit ett hem och en knutpunkt för samhörighet i vardagen. Det som vi har gemensamt är vår tro, även om vi kommer från olika grenar av den. Denna samhörighet bygger också starkt på andra kulturella seder än vad jag är van med, eftersom gästvänlighet och samhörighet visas och praktiseras på ett helt annat sätt än inom den fin-

ska kontexten. Flera generationer bor under samma tak, nya församlingsmedlemmar tas emot med stor nyfikenhet. Särskilt måltider efter kyrkan är en viktig del av hur man umgås och bygger relationer. För en person som jag, som är van med att man inte pratar så mycket med folk man möter i gudstjänsten, har det varit både en social och andlig övning i att anpassa sig till detta sätt att bygga samhörighet.

EN SÄRSKILD sida med samhörigheten är också att prästen är en aktiv del av den, hen bjuds stup i kvarten på mat hemma hos medlemmar i kyrkan. Det är inte ett nytt, men ett ovant koncept för mig att se. Jag kan bara tänka mig hur annorlunda kontakt och insikt man får i sina församlingsmedlemmars liv då man gör sådana besök i friare form och att prästen så starkt är en del av samhörigheten i församlingen. Jag har umgåtts över många måltider här och det märks att jag har byggt djupare relationer med människor än vad jag skulle ha gjort över en liten kaffekopp. Kanske det är något vi borde satsa mer på hemma.

Så jag frågar dig, när har du senast bjudit in din präst, någon annan församlingsmedlem eller en bekant för en måltid?

»Jag får en stark och konkret känsla av hur stor den kristna kyrkan är och hur jag bara har befunnit mig i ett litet hörn av den.«

Hallå där Robert Hedengren!

Han är designstuderande vid Aalto-universitetet och konstnären bakom det nya konstverket i Petruskyrkan.

– **VERKET FÖRESTÄLLER** Petrus som sjunker i vågorna och Jesus som kommer till räddning. Jag ville skildra stunden precis innan räddningen, då man ser hjälpen men den inte ännu är framme. Många människor kan säkert föreställa sig känslan av att sjunka och vänta på räddning. Scenen var ett önskemål från församlingen men samtidigt en uppmaning för oss alla att hålla blicken på Jesus i mitten av vågorna.

– Jag använde mig av kombinationen av grafisk uttrycksform och "street art" för att anpassa konstverket för en tegelvägg.

TEXT OCH FOTO: PAULIINA KITTILÄ

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

INHIBERAD – Utfärdsdag till Lekholmen 8.6

Söndagsgudstjänst på Lekholmen 2.7: Vi tar båten ut till Lekholmen tillsammans och firar gudstjänst i Lekholmens kapell. Ingen mäsas i Matteuskyrkan denna söndag. Start kl. 10:25 från Degerö (Rävsundsvägen 1).

Barn och familj

Familjeläger på Lekholmen tillsammans med Johannes och Petrus församling:

Familjeläger 1 18–20.8, Familjeläger 2 25–27.8. Lägeravgift vuxna 50 euro, barn 2–17 år 30 euro, gratis för under 2 år. Anmälningar senast 7.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi eller helenahollmerus@evl.fi.

Lekistisdagar: Varje sommartisdag ordnar holmledarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Välkommen hit och njut av sommaren! Mera info på www.lekholmen.fi

Fadderdagen 4.6: Boka in en dag med ditt fadderbarn och gör en utfärd till Lekholmen. Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. Båten går 9:45 från Fiskehamnen (Bjälkkajen 20) och 10:25 från Degerö (Rävsundsvägen 1). Tillbaka går båten 15:10 Lekis till Nordsjö (15.35) samt 16.05 Lekis till Degerö (16.50) / Fiskehamnen (17.30). Mer info på helsingforsforsamlingar.fi

Musikleken håller paus under sommaren:

Vi börjar igen tisdagen den 29.8. Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stroms-holm@evl.fi, 050–596 7769.

Gemenskap

Sommarutfärd 14.6: Start kl. 8.30 från Matteuskyrkan. Besök till Svartå slott samt det nya konstmuseet Chappe i Ekenäs. Restauranglunch och andakt i Ekenäs kyrka. Pris: 50 euro. Anmälningar senast 31.5 till diakoniarbetare Carita Riitakorpi: 050–380 3986 / carita.riitakorpi@evl.fi

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefontid tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 4.6, högmässor: kl 10 i S:t Jacobs kyrka, Maria Repo-Rostedt håller avskedspredikan. Kl 12 i Johanneskyrkan, söndagsskola.

Tisdag 6.6, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 7.6, andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Missa inte! Söndag 10.6, visitationsmäsas: Obs! Tiden. kl 10 i Johanneskyrkan. Församlingens vuxenkörer medverkar. Kyrkkaffe i Höbergssalen, följt av visitationsstämma.

Tisdag 13.6, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 14.6, andakt: kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Gemenskap

Sommarcafé med andakt: onsdag 7 och 14.6 kl 14 i S:t Jacobs kyrka.

Avfärd för anmälda till Labnäs-läget: måndag 5.6 kl 10 från Kiasma.

För familjer och barn

Missa inte! Vernissage för utställningen Borgå stift 100 år: 4.6 efter högmässan, i Johanneskyrkans krypta. Teckningar gjorda av barn i Johannes församling till boken Borgå stift 100 år.

Fadderdagen på Lekholmen: 4.6 öppnar församlingarnas egen sommarö – välkommen ut på dagsbesök till skärgården! Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. För mera info och båtiddatabeller, se församlingens hemsida, www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Missa inte! Fadderdagen på Drumsö: Lägereld där man kan grilla kl 13–15.30 vid Lauttasaaren kirkko. Ta med egen matsäck! Tvåspråkig tipspromenad och pysselstation, gymnastiksalen är tillgänglig. Musikleken med faddrar på svenska kl 15 i S:t Jacobs kyrka.

Familjecaféet, musikleken och babyrytmiken håller sommarpaus, startar igen 21.8. Ha en skön sommar!

Musik

Five o'clock organ: tisdagar kl 17 i Johanneskyrkan. 6.6 spelar Christoph Berlet, 13.6 spelar Sixten Enlund.

Klavertramp – lunchmusik i Berghälls kyrka: torsdag 8.6 kl 12 med Dag-Ulrik Almqvist och Sixten Enlund.

Ungdomar

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Utställningar

Borgå stift 100 år: 4.6–25.6. Teckningar gjorda av barn i Johannes församling till boken Borgå stift 100 år.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannes-forsamling.

Fira Fadderdagen 4.6 med utfärd

Välkommen alla fadderbarn, faddrar – och alla andra viktiga personer i ett barns liv, att njuta av Fadderdagen tillsammans!

Drumsö kyrka: Kl. 13–15:30 Lägereld där man kan grilla. Ta med egen matsäck! Tvåspråkig tipspromenad och pysselstation, gymnastiksalen är tillgänglig. Kl. 15 Musikleken med faddrar på svenska i S:t Jacobs kyrka, vän. 2 med Stella Wahlström. Kvarnbergsbrinken 1.

Lekholmen: Välkommen ut på dagsbesök till skärgården! Församlingarnas lägerö bjuder alla besökare på glass, grillmat och program på Fadderdagen. Båtiddatabell och mera info på lekholmen.fi.

Superpark: Faddrar i sällskap med sitt fadderbarn kommer in två till priset av en biljett, på alla Superpark-temaparker i hela Finland på Fadderdagen 4.6. Mera info på helsingforsforsamlingar.fi

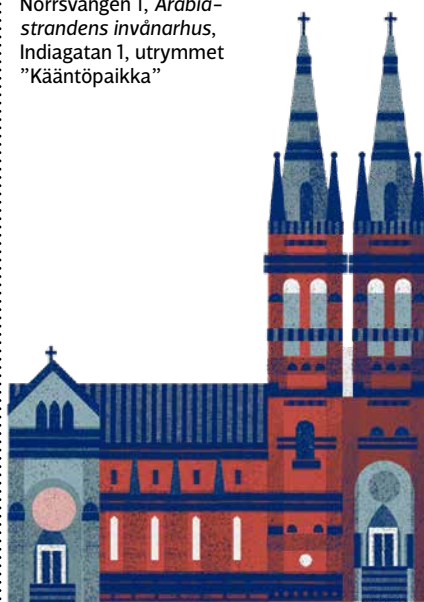
Johanneskyrkan: Öppen söndagsskola kl. 12 i samband med högmässan. Kom och bekanta dig med dagens tema tillsammans med våra glada söndagsskollärare. **Vernissage för utställningen Borgå stift 100 år** i Johanneskyrkans krypta efter högmässan. Teckningar gjorda av barn i Johannes församling till boken Borgå stift 100 år. Höbergsgatan 12.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Höbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Höbergssalen, Höbergsg. 10 (vän. 2), Hönan, Höbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrsvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet "Käntöpaikka"

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa på söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrkkaffe efter gudstjänsterna. 4.6 Metsäranta, 11.6 Björk.

Sommarpuls: Sommarsöndagar vid Petruskyrkan kl. 15.30 i juni och augusti. Avslappnad söndag med undervisning, bibelläsning och gemenskap. Ingen sommarpuls på midsommar. I juli ordnas bön och undervisning på zoom kl. 15.30–16.30.

Gudstjänster på midsommar: Lö 24.6 kl. 13 Munksnäs kyrka, Björk. Sö 25.6 kl. 10 Äggelby gamla kyrka.

Gudstjänsttider i juli: Observera ändrad tidpunkt för högmässorna i juli. 2.7–30.7 kl. 10 Äggelby gamla kyrka, kl. 13 Munksnäs kyrka.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

JOHANNES Musik**Orgelkonserter**

Sommaren är här och med den våra sommarorgelkonserter! **Varje tisdag kl. 17** blir det Five o'clock organ i Johanneskyrkan, och **varannan torsdag kl. 12** Klavertramp – lunchmusik i Berghälls kyrka. **6.6** spelar Christoph Berlet Five o'clock organ, **13.6** spelar Sixten Enlund. Dag-Ulrik Almqvist och Sixten Enlund inleder tillsammans klavertrampssäsningen **8.6**. Välkomna och njut av orgelmusik live!

MATTEUS Sommar**Med Metron till Musiken ljuder i kyrkorna i östra Helsingfors**

Varje sommartisdag ljuder musik i kyrkorna i östra Helsingfors. Första konserten tisdag **6.6 kl. 19** i Mikaelkyrkan, med titeln ”Kungliga möten”. I Matteuskyrkan **13.6 kl. 19**, ”Spiegel im Spiegel” och **8.8 kl. 19**, ”Back to Bach”. Båda konserterna är med svenskspråkiga musiker. Läs mer på www.metrollamusiikkiin.fi

PETRUS Delande**Självvårdande Krito-kurs**

Helande genom delande – en självvårdande kamratstödsgrupp där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen.

Vi samtalar om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Var och en bearbetar frågorna utifrån ett givet material. Gruppen passar för dig som vill bearbeta frågor som berör något område i ditt liv. Förkortningen Krito kommer från finskans kristillinen toipumistyö.

Vi samlas nio gånger i Petruskyrkan **kl. 18.30–20.30**, start **18.9**. Delta-garantalet är begränsat. Anmälan **senast 5.9** till diakonissa Tua Sandell. Mer info: petrusforsamling.net/krito-samtalsgrupp/

Fadderdagen 4.6: Välkommen med ditt fadderbarn och hela familjen till församlingens sommarö Lekholmen. Holmen bjuder på glass, grillmat och program för alla besökare. Båtagång: 9.45 Fiskehamnen/10.25 Degerö/11.10 Lekis, 11.40 Nordsjö/12.00 Lekis, 13.45 Fiskehamnen/14.30 Degerö/15.10 Lekis. Båt tillbaks 15.10 till Nordsjö, 16.05 till Degerö/Fiskehamnen. Båtbiljett: 12€ vuxna 6€ ungdomar, barn under 7 gratis. Båttidtabellen: lekholmen.fi/battidtabell

Evenemang

Missa inte! Sommarcafé 13.6 kl. 13: Välkommen på sommarcafé! Kom och sjung sommarsalmer med vår kantor Mathias. Kaffe och andakt. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

Bibeldagar i Houtskär 18–21.6: Temat för bibeldagarna är ”I beredda gärningar – med Josua, David och Ester”. Bibeldagarna är för hela familjen och ordnas på Skärgårdsskolan i Houtskär. Bibelstudiehållare: Kaplan Ronny Thylin, Petrus församling. Programmet innehåller seminarier för vuxna, barnprogram

för barnen med SLEF:s sommararbetare och aktiviteter för hela familjen. Pris vuxna 240 €/barn 13–16 år 180 €/barn 4–12 år 120 € (familjerabatt tillgänglig). Anmälningar via slef.fi. Mera info: Tuomas Anttila, tuomas.anttila@slef.fi, 0408467552

Kurser inför hösten

Du kan anmäla dig redan nu!

Missa inte! Sörgekursen – Vägen vidare: Kursen är för alla som förlorat någon – nyligen eller för en lång tid sedan. Att bearbeta sorg kan ta tid. Det hjälper att dela vandrigen med andra. Fem onsdagar, kl. 14.30–16.30, 20.9, 27.9, 11.10, 25.10, 8.11. Anmälan till diakonissa Tua Sandell, tua.sandell@evl.fi.

Självvårdande Krito-kurs: Helande genom delande – en självvårdande kamratstödsgrupp där du får möjlighet att synliggöra och bearbeta olika frågor och smärtpunkter i livet, genom att skriva och tala om dem i gruppen. Vi samtalar bl.a. om liv, smärta, känslor och självkänsla, konfidentiellt i en liten grupp. Var och en bearbetar frågorna utifrån ett givet material. Vi samlas 9 gånger i Petruskyrkan kl. 18.30–20.30, start 18.9.

Delta-garantalet är begränsat. Anmälan till diakonissa Tua Sandell. Mer info: petrusforsamling.net/krito-samtalsgrupp/

Övrigt

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkhöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Victoria Airola, mentorn Ben Fernström och Nadine Mabinda i soffan i Petruskyrkan. FOTO: SARA FAGERHOLM

Mentor för ett år

Petrus församlings färskaste projekt parar ihop unga som behöver en vuxen att prata med, en mentor som förbinder sig till att ge av sin tid under minst ett års tid.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PETRUS Kyrkoherde **Daniel Björk** och **Rebecka Björk**, som är projektkoordinator i församlingen, fick en idé. Tänk om man skulle ansöka om projektpengar för att få mer resurser att arbeta med församlingen ungdomar? De gjorde en ansökan och fick finansiering från Brita Maria Renlunds stiftelse.

– En av våra uppgifter är att koordinera vuxna ledare, sådana som redan är bekanta ansikten för oss i församlingen. Vi parar ihop en ung med en mentor, en trygg vuxen som kan stöda personen. Det kan till exempel handla om att den unga upplever ensamhet, säger Victoria Airola, som är koordinators för projektet.

Församlingens ungdomsarbetsledare Nadine Mabinda säger att projektet verkligen behövs.

– Vi har omkring 180 ungdomar i vår verksamhet, och de går igenom allt möjligt – både smått och stort. Jag tror att om man kan prata med en trygg vuxen redan i ett tidigt skede behöver inte problemen växa sig så stora. Jag som vuxen behöver också bli sedd och hörd, och det behovet är ännu större hos ungdomar som försöker hitta sig själva, säger Nadine Mabinda.

Vilka krav ställer ni på de personer som skulle vilja bli vuxna mentorer?

– Vi har väldigt olika frivilliga, de yngs-

ta är studerande i 25-årsåldern, de äldsta är pensionärer. Vi har inga specifika kriterier för mentorerna, men de som anmält sig än så länge är sådana som vi känner från församlingens verksamhet. Vi har ordnat infokvällar där vi gått igenom sådant man behöver veta innan man går in i uppgiften, säger Victoria Airola.

Det handlar till exempel om att vara redo att förbinda sig till det man går in i, eftersom ett förtroende ska skapas mellan den unga och mentorn. Här står den unga personen i centrum.

– I praktiken tar den unga kontakt med oss eller också frågar vi en ung person om hen skulle behöva en mentor. Sedan diskuterar vi med den unga kring en hurdan mentor personen skulle behöva – eller om det kanske behövs professionell hjälp. När vi har klart för oss vem som skulle passa ihop med vem så ger vi dem den andras telefonnummer och sedan får de själva komma överens om en träff, säger Nadine Mabinda.

Mentorerna får gärna dela med sig av sin livserfarenhet, men allra mest ska

de vara redo att lyssna. Alla mentorer måste leverera ett straffregisterutdrag och projektledarna är också i kontakt med dem under processens gång.

Ben Fernström, du ställer upp som mentor. Varför?

– Det var något i mig som sa att jag ska ställa upp. Jag är själv jättenyfiken och tar snabbt kontakt med personer som kunde lära mig något nytt, men jag tror att många unga skulle behöva stöd men vågar inte be om det.

Han gör också en koppling till Bibeln: att vandra med någon och förklara något för någon annan är väldigt viktigt.

– Också Jesus visade att han går med oss där vi är. Det är ett häftigt koncept för mig: att man ska vandra tillsammans.

Han är själv jättenyfiken på vad projektet kommer att betyda för honom.

– För mig kommer det att bli som en resa! Jag ser det som en upptäcktsresa som vi gör tillsammans. Att vandra tillsammans betyder för mig att det går på den andras villkor, jag är bara lite av ett bollplank.

»Också Jesus visade att han går med oss där vi är. Det är ett häftigt koncept för mig: att man ska vandra tillsammans.«

Intresserad av att bli mentor eller få en? Kontakta Nadine Mabinda, +358 50 4675975, nadine.mabinda@evl.fi eller Victoria Airola, +358 50 4647346, victoria.airola@evl.fi.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kandidaterna svarar

Johan Kanckos och Camilla Svevar har sökt kyrkoherdetjänsten i Solf. De fick svara på några frågor om sig själva och sin syn på Solf och kyrkoherdejobbet.

TEXT: ULRIKA HANSSON

Johan Kanckos är tf förvaltningskaplan i Esbo svenska församling. FOTO: PRIVAT

Camilla Svevar är kyrkoherde i Replots församling. FOTO: KP-ARKIV

SOLF Den 13 augusti väljer församlingsmedlemmarna i Solf kyrkoherde. Valproven hålls i slutet på juli, den 23 juli för Camilla Svevar och den 30 juli för Johan Kanckos.

1. Hur vill du kort presentera dig för Solfborna?
2. Varför söker du kyrkoherdetjänsten och hur ser du på Solfs församling?
3. Nämn en stark och en svag sida hos dig!
4. Hur ser du på det om Solf i framtiden eventuellt slås ihop med andra församlingar i Korsholm?
5. Det här vet inte Google om mig!

1. – Jag är född och uppvuxen i Vasa. I november firar jag 20-årsjubileum sedan prästvigningen. Jag är gift och tvåbarnspappa.

2. – Jag söker tjänsten för att jag blev upprind från Solf. I teologiska termer är det det som kallas yttre kallelse. Det väcker en inre kallelse tillika. Jag har föräldrar och svärmor i trakten och villaliv i Yttersundom. Det finns goda sidor med att komma närmare rötterna och familjen.

– Solfs församling är liten och det finns utmaningar med rekryteringar och ekonomi på sikt. Ur prästsynvinkel tänker jag att efter tjugo år som präst, varav tolv år i Esbo, har jag en mångsidighet som passar i en liten församling.

3. – Jag är en mångsidig präst och duktig teolog. Svagheten är att jag inte varit kyrkoherde annat än under vikariat. – Men som förvaltningskaplan har jag under långa vikariat skött förman-

skapet och kyrkoherdeskapet i stiftets största församling. Jag har också varit konfirmandansvarig präst med 250 konfirmander varje år. Konfirmandarbetet är en viktig del av helheten.

»Jag använder pidro för att hitta bra hjälpledare.«

4. – Man ska inte föregripa utredningsmannen utan invänta tankarna. Det är en bra sak att man vill och vågar tänka långsiktigt för att kyrkan ska vara fungerande. Framtids tänkande är också väldigt centralt i kristen tro.

5. – Jag spelar pidro. Jag använder också pidro för att hitta bra hjälpledare. När jag hittar sådana som vågar kasta sig in i något okänt och nytt tänker jag att här har vi en blivande hjälpledare. Pidro är ett parspel, där det är viktigt att ta den andra i beaktande och inte bara spela själv.

1. – Jag är en präst med mycket livserfarenhet. Innan jag prästvigdes 2016 hann jag vara kantor i över tjugo år. Hela livet har jag jobbat i församlingar, så jag förstår mig också på andra yrkesgrupper i kyrkan. Jag har bott i före detta kantorsgården i Solf, känner orten och församlingen och har deltagit i musiklivet.

– Jag är gift och har barn och barnbarn.

2. – När tjänsten blev lediganslagen kunde jag se mig själv i rollen att leda församlingen genom en spännande och skrämmande tid. Det skulle vara lite som att flytta tyngden från den ena foten till den andra i och med att jag är kyrkoherde i Replot, som hör till samma samfällighet. Och så spelar det in att jag skulle ha kortare arbetsväg, då jag bor i Veikars, Korsholm.

– Jag ser Solf som en traditionsrik församling som är liten men naggande god. Jag har förstått att man är aktiv där, vilket gläder och inspirerar mig.

3. – Jag är organiserad och smidig, har lätt att se helheter men också detaljer. Min svaga sida är att jag är otålig. Samtidigt är det min otålighet som driver mig att ta tag i saker, diskutera olika lösningar och ta nödvändiga beslut.

»Jag älskar fiske, att rensa och se resultat.«

4. Det är bra att en utredning görs så att vi får fram fakta. Solfborna behöver ha en egen kyrkoherde när utredningen görs och förhandlingar förs, vem ska annars föra deras talan?

5. – Jag älskar fiske, att ta fisk ur nätet och rensa, att se resultat!

KVEVLAX Gemenskap

Sommarcafé på prästgårdsbacken

Under sommaren får vi njuta av gemenskap, sol och glass! Allt detta får vi också under de två sommarcaféer som kommer att ordnas på prästgårdsbacken i Kvevlax. Första caféet hålls onsdag **14.6 kl. 13**. Medverkande är Holger Nybäck, Nina och Rodney Andrén. Om vädret inte är på vår sida samlas vi inne i församlingshemmet. Varmt välkomna!

SOLF Lördagar

Välkommen på loppis till Lovisas missionsstuga!

En stor del av församlingens verksamhet har uppehåll under sommarmånaderna, men Lovisas vänner håller öppet i missionsstugan alla **lördagar kl. 11-14!** (förutom på midsommardagen).

Välkommen att titta in i den lilla röda stugan uppe på backen bakom församlingshemmet. Innanför dess väggar kan du finna skatter! Allt från spännande semesterläsning till glas och bestick att

ta med till sommarstugan. Naturligtvis finns också kläder åt såväl vuxna som barn, solglasögon, smycken, prydnadsföremål – ja, allt möjligt (och omöjligt!)

All inkomst går oavkortat till Kvinnobanken (KUH), Finska Missionssällskapet samt vänförsamlingen i Audru! Passa på att komma och shoppa, och gör samtidigt dagens goda gärning!

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa: sö 4.6 kl 13 i kyrkan. Lindblom och Nygård

Högmässa: sö 11.6 kl 13 i Smedsby församlingsgård. Lindblom och Wargh.

Familjernas utfärd till Aava-Kerttus hemgård:

ti 20.6 kl 10-13. Vi träffas vid Aava-Kerttus hemgård (adress: Österändsvägen 92 i Södra Vallgrund) kl 10. Församlingen bjuder på korv och saft/vatten samt barnens inträde. Anmälan senast 13.6 till Henna, tel 044 712 9425 eller Sanna, tel 044 356 0531.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö 4.6 kl.10. Fredrik Kass, Rodney Andrén.

Mathjälpen: ti 6.6 och ti 13.6 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tel 044 046 2312.

Föräldra-barngrupp: on 7.6 kl. 9.30 i dagklubben. Gunilla Asplund

Konfirmationsmessa: sö 11.6 kl.10. Kass, R Andrén, Ihatsu, N Andrén, Vesterlund. Kyrkokören.

Föräldra-barngrupp: on 14.6 kl. 9.30 i dagklubben.

Nina Andrén.

Sommarcafé på prästgårdsbacken: ons 14.6. kl. 13.

Nina och Rodney Andrén, Holger Nybäck.

RELOT

Skolgudstjänst: lö 3.6 Relot kl. 8.30. Svevar, Kronqvist, Vidjeskog.

Lekmannagudstjänst: sö 4.6 Björkö kl. 12.30.

Benita Finne, Niklas Lindvik, barnkören. Kyrkkaffe.

Kvällsgudstjänst: sö 11.6 Relot kl. 18. Svevar, Lång.

SOLF

Gudstjänst: sö 4.6 kl 10 med Rune Lindblom och Patrik Vidjeskog.

Chillarnas utfärd till ZIP Park: ti 6.6. Bussen startar 10.30 vid församlingshemmet. Församlingen bjuder på buss och grillkorv, deltagarna betalar själv klättringen (25 €) på plats. För anmälan och info kontakta Olof Jern: 050 364 8255.

Gudstjänst: sö 11.6 kl 10 med Rune Lindblom och Patrik Vidjeskog.

MALAX

On 31.5: Syföreningarnas utfärd till Jakobstad. Bussen startar kl. 9.00 från Petalax församlingshem och kör via Kyrkhemmet och församlingshemmet i Övermalax.

Må 5.6 – lö 10.6: Skriftsskolläger vid Piispala lägergård.

Bergö

Sö 4.6 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 11.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Sjöholm.

Malax

Sö 4.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax.

Sö 11.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Petalax

Sö 4.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 11.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Sjöholm.

RELOT Öppna kyrkor

Kyrkorna har sommaröppet!

Nu är den fagra sommaren på intåg och med den följer möjligheten att fritt besöka kyrkorna i Relot och Björkö dagtid. Kyrkorna är öppna för allmänheten **1.5–31.8 må–to kl. 9–15 och fre kl. 9–14**.

Söndagen **4 juni kl. 12.30** hålls lekmannagudstjänst i Björkö kyrka.

Benita Finne predikar och Niklas Lindvik står för musiken tillsammans med barnkören från Björkö. Efter gudstjänsten bjuds det på kyrkkaffe i Björkö-gården. Alla varmt välkomna!

KORSHOLM Sommartider

Avvikande gudstjänsttider i Korsholm i sommar

Eftersom prästerna i Korsholms svenska församling denna sommar vikarierar också i Solfs församling ber vi er att notera att gudstjänsttiderna i Korsholms kyrka vissa helger avviker från det normala.

I juni hålls gudstjänster enligt följande:

Högmässa sö 4.6 kl 13 i Korsholms kyrka

Högmässa sö 11.6 kl 13 i Smedsby (OBS! Ingen högmässa i kyrkan!)

Högmässa sö 18.6 kl 13 i Korsholms kyrka

Midsommargudstjänst lö 24.6 kl. 12.30 i Björköby

(Obs! Gemensam för alla svenskspråkiga församlingar i Korsholm!)

Högmässa sö 25.6 kl 13 i Smedsby (Obs! Ingen högmässa i kyrkan!)

Vi önskar alla varmt välkomna till kyrkan för att fira gudstjänst tillsammans även i sommar!

Kyrkstallarna får hästbesök

Snart anländer ett hästekipage till kyrkstallarna i Närpes. I sommar bjuds det på demonstration av hur stallarna vid kyrkan användes förr i tiden.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Hästar har varit rätt ovanliga gäster vid kyrkstallarna i Närpes de senaste åren. I sommar blir det aktuellt när Närpes Guideklubb ordnar med hästekipage och visning vid kyrkstallarna. Första söndagen i juli kan man bekanta sig med hur det kunde se ut före bilarnas tid.

– Vi har ett sällskap som kommer med häst och kärra till gudstjänsten. Sen kliver de ner från kärran, spänner ur och leder hästen till kyrkstallarna och går själva till gudstjänsten, som man gjorde förr, berättar **Britta Hannus-Gullmets** från guideklubben.

Guiderna i Närpes Guideklubb har funderat en längre tid på att arrangera något slag av demonstration vid kyrkstallarna, och i sommar är det dags. Bidrag för projektet har beviljats av Svenska kulturfonden och Närpes Sparbank. Planerna är nu i full gång. Eventuellt kommer flera hästar att medverka. En häst med scenvana är redan engagerad.

– Vi har kommit överens med en hästägare vars häst brukat medverka i sommar-teatern.

Ett spänningsmoment är hur hästen ska rymmas in i stallen. Dörren där hästen ska gå in är nämligen rätt liten. Det här kommer därför att övas före visningsdagen.

– De som har hästar säger att de nog går inom de vill, förklarar Britta Hannus-Gullmets.

Kneppet lär vara att lägga något gott i krubban inne i stallen.

– Sen böjer hästen ner huvudet och lyfter på fötterna, och så går den in.

Handlingskraftiga bönder byggde

Att det finns få många kyrkstallar i Närpes är en unik sak. Totalt finns det cirka 150 stallar kvar.

Kyrkstallar i Närpes fanns redan på 1700-talet, kanske också långt tidigare. Det var hemmanen som byggde stall åt sin häst.

– Man kunde ha lång väg till kyrkan, och prästerna predikade längre då. Så var det nyhetsförmedling också, så allt tog längre tid. Det var nog bra att det fanns en plats för hästen att komma in i.

På 1920- och 30-talet blev kyrkstallarna omoderna. Det kom cyklar, så småningom någon bil, och kyrkstallarna stod tomma. Från högre ort kom det till och med uppmaning att man skulle riva bort stallarna som "förfulade omgivningen". Men i Närpes åttlyddes inte det påbudet, utan kyrkstallarna fick bli kvar.

– Sen kom kriget, tiderna ändrades och

På gång sommaren 2023

- **Hästbesök** i kyrkstallarna. Demonstration av hur kyrkstallarna vid Närpes kyrka användes förr i tiden. Söndag 2.7 kl. 11.30.
 - **Vandring** på begravningsplatsen Aftonvila i Nämptä. Tisdag 4.7 kl. 18.
 - **Kyrkogårdsvandring** vid Närpes kyrka. Tisdag 11.7, 25.7 och 1.8 kl. 18.
 - **Kyrkogårdsvandring** i Pörtom. Tisdag 18.7 kl. 18.
- Vid kyrkogårdsvandringarna är deltagaravgiften 5 euro, kaffeservering ingår. Kyrkstallsdemonstrationen är avgiftsfri.

man började inse att de här är unika!

Numera är det församlingen som har ansvar för kyrkstallarna. Underhållet kräver sitt – i synnerhet taken.

– Ett pärttak räknar man att håller cirka 20 år, och så ska det bytas. Så det är pärtspikning hela tiden, varje sommar läggs nytt pärttak på några stallar.

Vandringar också i år

De omtyckta kyrkogårdsvandringarna fortsätter i sommar. Också de här arrangeras av Närpes Guideklubb i samarbete med församlingen.

– En ny och intressant sak som vi började med i fjol var kyrkogårdsvandringen på begravningsplatsen Aftonvila i Nämptä. Det är en "fri" begravningsplats som grundades av en baptistförsamling, men som är öppen för olika samfund. Den vandringen har vi också i år.

Dessutom ordnas tre kyrkogårdsvandringar vid Närpes kyrka, och en i Pörtom.

Artikeln ingår på de lokala sidorna till Syd-österbotten.

Britta Hannus-Gullmets vid ett av kyrkstallarna i Närpes. FOTO: HÅKAN GULLMETS

KOLUMNEN

JOANNA HOLM

Den blomstertid nu kommer

OM BARA några dagar får jag gå på skolavslutning då min dotter går ut årskurs sex. Tänk – det blir faktiskt den första skolavslutningen jag får gå på som förälder. I mina barns skola blir nämligen bara föräldrar till barn i årskurs ett och sex inbjudna på grund av utrymmesbristen. När dottern gick i ettan jobbade jag själv i en annan skola och kunde inte vara med, och när sonen gick i ettan var det pandemi. Så gissa om jag ser fram emot det!

Glädjen hos skoleleverna över att få lämna ett läsår eller en hel skoltid bakom sig och förväntan på en lång och skön sommar är påtaglig. Jag vet att när det blir dags för "Den blomstertid" kommer jag inte att kunna hålla tårarna borta.

»Kan jag välja att också lägga orosmolnen och de orealistiska förväntningarna bakom mig?«

NÅGRA DAGAR in i juni brukar dock lyckoruset avta och jag inser att också sommaren kan kännas grå mitt i all grönska. Orosmolnen tornar upp sig.

Hur ska alla förväntningar infrias? Vilka behov har var och en? Hur hittar vi en bra balans av vila och aktivitet hemma? Hur får vi ner skärmtiden när dagarna inte är strukturerade? Trädgården riskerar att bli en börda istället för en källa till glädje. Ska vi få huset tvättat och garaget målat denna sommar? Och hur blir det med grillfesterna som jag både vill och inte vill ordna? Har vi råd med någon liten resa?

KAN JAG dämpa det här fallet på något sätt? Finns det något jag kan bära med mig från skolavslutningsdagen in i vardagen?

Skolavslutningen innebär att vända blad, men det kan gå alla dagar. Kan jag välja att också lägga orosmolnen och de orealistiska förväntningarna bakom mig? Att släppa alla förväntningar är omöjligt och inte heller eftersträvärt. Jag vill som eleverna kunna se med förväntan på sommaren. Avslappnat istället för krampaktigt. Och om och när jag misslyckas får jag, precis som skoleleverna, vända blad.

Joanna Holm är tf diakoniarbetare i Solfs församling.

Mia Aspgård

Bor: I Munsmo i Solf.

Familj: Gift och har en vuxen son.

Fritidsintressen: Odling, pyssla med björkris och mossor, läsning, ljudböcker och film.

Favoritblommor: Palettblad, pelargon, funkia och tagetes.

Mia Aspgård är trädgårdsmästare. På Solfs begravningsplats jobbar hon från maj till oktober. FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

”Ibland stannar jag upp och läser på stenarna”

Solfs begravningsplats är i goda händer när säsongsarbetaren Mia Aspgård börjar jobba i maj. Vilka blommor ska man satsa på för enkel skötsel? Hur hinner hon med 300 avtalsgravar? Och vad tänker hon om alla de döda?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF När säsongen börjar på begravningsplatsen i maj finns det många rutinuppgifter att sköta.

– Jag krattar, plockar bort kvistar och tar bort grus från gräsmattorna. Sedan börjar jag sköta avtalsgravarna, berättar säsongsarbetare **Mia Aspgård**.

Avtalsgravarna, det vill säga de gravar som församlingen sköter, är hela 300 stycken, så det kan bli stressigt.

– Jag tycker ibland att jag borde hin-

na med mer än jag gör, men jag försöker hinna till alla gravar en gång i veckan för att luckra upp jorden och plocka bort vissnade blad.

Gravarna vattnas tre gånger i veckan, och där har hon hjälp av sommarungdomarna.

– När alla 300 är genomgångna får jag börja från nummer ett igen.

För det mesta är gravskötseln ett arbete som vilket som helst.

– Men många gånger stannar jag upp och läser på gravstenarna, speciellt om det är något barn. På gamla stenar finns ofta barnuppräknade som inte blev gamla. Det får en att tänka på hur eländigt det kunde vara förr.

Trädgårdsmästarens bästa tips

Mia Aspgård har hela sitt liv velat bli trädgårdsmästare.

– Kring 40 tänkte jag att det är nu eller aldrig. Så jag började studera och blev klar 2012.

Hon fick direkt jobb som säsongsarbetare i Solfs församling. Hon jobbar från maj till slutet av oktober varje år.

– Jag vill inte sitta på ett ställe, så det passar mig perfekt att få röra på mig.

Hon odlar också hemma.

– Men inte när det är som värst här, säger hon med ett skratt. Man kanske orkar ut en stund där hemma, men sen vill man nog helst ligga på soffan ett tag.

Om man vill komma lite enklare undan med skötseln av gravblommor har hon några tips på lämpliga blommor.

– Husarknapp! Jag brukar säga att

det är så nära en plastblomma man kan komma. Det är en gul ganska låg blomma som breder ut sig och som tål regn, skugga och sol.

Pelargoner tål sol och torka, men blir lätt hängiga om det regnar mycket. Om man vill att de blommor hela sommaren måste man gödselvattna en gång i veckan.

– Nejlikor är ganska tacksamma. Och många som bor långt från graven brukar satsa på perenner, till exempel funkia.

Ett par blommor skulle hon inte satsa på som gravblommor.

– Flitiga Lisa och lyckliga Lotta skulle jag inte lägga på graven. Då ska man ha nära till graven och kunna vattna ofta. De är jättetörstiga blommor.

Mia Aspgård själv får också försöka tåla alla slags väder i sitt jobb.

– Jag tycker bäst om våren. På sommaren när det är 30 grader i skuggan tar det mycket energi. Sådana dagar är jag glad om det kommer regn.

Ofta kommer hon i samspråk med dem som besöker begravningsplatsen.

– Jag har börjat känna folk här. Vi pratar om väder och vind. Och om någon nyligen dött så talar vi om det om de anhöriga vill, jag märker om de vill prata eller inte. Det är kanske enkelt att prata med en helt vanlig människa som man eventuellt känner från förr.

»Husarknapp är så nära en plastblomma man kan komma.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Bröstvärnet bakom Mats Edman har inte fått sin slutliga färg. Stolen framför honom är en modellstol av de nya löstagbara församlingsmedlemmarna erbjuds bekosta.

S:ta Birgitta tas snart i bruk igen

Den 11 juni blir en festlig dag för Nykarleby församling då man får fira att kyrkan tas i bruk igen efter drygt ett års renovering.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

NYKARLEBY Om en vecka, den 31 maj, hålls ibruktagningssyn i kyrkan. Då ska myndigheterna kontrollera att alla säkerhetssystem är på plats och fungerar. Det är första steget mot att öppna kyrkan för församlingen. Senare hålls en slutsyn med entreprenörerna och den 11 juni hålls en återibruktagningssyn klockan 18.

– Den sena tidpunkten har att göra med biskopens tidtabell. Han ville

gärna vara med för Nykarleby var hans hemförsamling under hans första levnadsår. Kasakbacka där han vuxit upp hörde då till Nykarleby församling, säger kyrkoherde **Mats Edman**.

Förutom Bo-Göran Åstrand medverkar också församlingskören, en barnkör och Mathias och Leena Ray som spelar musikstycken från tiden när kyrkan invigdes 1708. Skådespelare från Juthbacka Teater kommer iklädda tidsen-

liga kläder också att lyfta fram gamla föremål som hör till kyrkan, bland annat en medeltida nattvardskalk, en bibel som sannolikt var med när kyrkans togs i bruk och en mässhake från 1729.

– Vi kommer att känna historiens vingslag under festmässan.

Församlingen erbjuder allmänheten en möjlighet att bekosta en av de nya löstagbara stolarna eller bänkarna i kyrkan.

– Vi numrerar stolarna och bänkarna under sätet. Den som bekostat får ett tackbrev med numret på stolen eller bänken.

Nummerlistan är hemlig och bara församlingen och ifrågavarande person känner till kopplingen.

För stolen betalar man 200 euro och för bänken 400. Det motsvarar det avrundade priset församlingen betalt.

– Intresserade ombedes ta kontakt med vår ekonom Pontus Blomqvist, säger Edman.

Stolarna och bänkarna levereras denna vecka.

Renoveringen av kyrkan har framskridit planligt och några större överrask-

Den blåa färgen ovanför altartavlan blir bottenfärg då takvalvet restaureras i ett senare skede.

ningar har inte uppstått på slutrakan.

– Den största utmaningen har kanske varit att koordinera entreprenörernas arbete så att de inte ska behöva vänta på varandra. Det gäller i synnerhet att se till att det inte uppstår damm medan kyrkan målas.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 2.6 kl. 19.00: in da House i Församlingscentret ungd. utr., Nylund-Wentus.

SÖ 4.6 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Edman, Wester. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

TI 6.6 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 6.6 kl. 13.00: Kvar i stan i Församlingscentret. Sång och musik med Wester. Servering.

ON 7.6 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorg, sommarträff, i Församlingscentret, Turpeinen, Kanckos.

FR 9.6 kl. 19.00: in da House i Församlingscentret ungd. utr., Mård.

SÖ 11.6 kl. 10.00: Konfirmationsmässa, skriftskola 2, i Pedersöre kyrka, Anna-Pia Svarvar, Edman, Borgmästare, Nylund-Wentus. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

SÖ 11.6 kl. 12.00: Konfirmationsmässa, skriftskola 1, i Jakobstads kyrka, Krokfors, Wester, Mård, sång Jenni Vattulainen, Ingrid Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi

TI 13.6 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 13.6 kl. 13.00: Kvar i stan i Församlingscentret. Nya nattvardspsalmer, Krokfors. Servering

KRONOBY

Kronoby

Gudstjänst: Sö 4.6 10.00 i Kronoby kyrka, Isaksson, Uunila.

Mässa: Sö 11.6 10.00 i Kronoby kyrka, Magnus Dahlbacka, Sven-Olof Ray.

Terjärv

Gudstjänst: Sö 4.6 10.00 i Terjärv kyrka, Wallis, Borgmästare.

Finskspråkig gudstjänst: Sö 11.6 13.00 i Terjärv kyrka, Saitajoki, Smedjebacka, Mariat kuoro.

Mässa för äldre: To 15.6 14.00 i Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästare. Servering.

Friluftsgudstjänst: To 15.6 18.00 i Kolam hos Marit och Tom Kolam, Saitajoki, Borgmästare. Ifall av regn Kolam byahem.

NYKARLEBY S:ta Birgitta

Kyrkan tas i bruk under kvällsmässa

På söndagen den **11 juni kl. 18** hålls en kvällsmässa med anledning av att Sankta Birgitta kyrka tas i bruk igen efter renoveringen.

Biskop Bo-Göran Åstrand predikar och kyrkoherde Mats Edman är liturg. Övriga medverkande är församlingsskören, Nykarleby damkör och en barnkör. Mathias Ray spelar violin, Leena Ray piano och Magdalena Ringwall är organist. Några medver-

kande från Juthbacka teater ger mässan historiens vingslag med hjälp av tidigare inventarier, bland annat en nattvardskalk från medeltiden. Vissa föremål fanns med då kyrkan togs i bruk 1708.

Efteråt bjuds på samkväm och jubileumsbakverk i kyrkans färger inne och utanför kyrkan. Välkommen med på kyrkans återbrukningsfest!

Nedervetil

Gudstjänst: Sö 4.6 13.00 i Nedervetil kyrka. Isaksson, Uunila.

Gudstjänst: Sö 11.6 10.00 i Nedervetil kyrka. Saitajoki, Smedjebacka, Kristoffer Ekfors, trumpet.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

On 31.5 kl. 17-19 Växtförsäljning: vid Bosund missionsstuga.

Fre 2.6 kl. 10 Lågstadernas avslutningsgudstjänst: Las-sila, Forsman.

- kl. 20 Sommarens ungdomssamlingar vid prästgården:

JAKOBSTAD Sommarträff

Kvar i stan under sommaren

I Församlingscentret hålls Kvar i stan för daglediga, varje tisdag under sommaren kl. 13.00. Vi får besök av olika gäster, har andakt och sjunger. Det blir också servering i samband med träffarna.

Varmt välkommen med!

NYKARLEBY Kyrkvärdar

Samling för kyrkvärdar

På onsdag **7.6 kl. 18** hålls en kyrkvärdssamling för S:ta Birgitta-området i kyrkan. Kyrkoherde Mats Edman, Helena Smeds och erfarenhetstalare om synnedsättning Maja Renvall-Höglund medverkar. Nya som är intresserade att på olika sätt bidra till gudstjänstlivet är välkommen med!

startar. Se instagramkontot xoduslarsmo.
Sö 4.6 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Forsman.
Kyrkvärd: Kaptens norra.
Sö 11.6 kl. 10 Högmässa i Bosund bönehus:
Ventin, Lassila, Forsman, sång Victoria En-
kvist m.fl. Kyrkvärd: Murmästar.

NYKARLEBY

Gudstjänster

**Fr 2.6 – lö 3.6 Skolornas våravslutnings-
gudstjänster:** se webben

Sö 4.6 kl 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta,
Smeds, Ringvall

– **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds,
Ringvall

– **kl 18 Finsk gudstjänst:** Jeppo kyrka, Ed-
man, Lönnqvist

Sö 11.6 kl 18 Festmässa: S:ta Birgitta, bis-
kop Bo-Göran Åstrand, Edman, Ringvall,
församlingskören, Nkby damkör, barnkör,
Leena o Mathias Ray m.fl, efteråt kyrkkaffe
o samkväm i kyrkan.

Grupper och samlingar

Ti 6.6 kl 13 Sommarträffen: Nkby fh, Öst-
man-Södergård, Vesternäs, servering o fri
samvaro.

On 7.6 kl 18 Kyrkvärdssamling: för S:ta
Birgitta området, kyrkan, äv för nya intres-
serade att delta i gudstjänstlivet, Edman,
Smeds, erfarenhetstalare om synsätt-
ning Maja Renvall-Höglund.

On 14.6 kl 15 Nattvardsandakt: Jepoträffis,
Östman, Lönnqvist, Vesternäs, servering

PEDERSÖRE

Gudstjänster och samlingar

Sö 4.6 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyr-
ka. Boris Salo, Östman. Även strömning i
Youtube

– **kl. 13 Högmässa:** Esse kyrka. Österbacka,
Malmsten-Ahlsved

– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens böne-
hus

– **kl. 18 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Öster-
backa, Pandey

**Må 5.6 kl. 20.30 Completorium – bön vid
dagens slut:** Emaus bönehus

Ti 6.6 kl. 18 Talko-kväll: Hällsand sommar-
hem. Städredskap med!

On 7.6 kl. 13 Kort gudstjänst med nattvard:
Pedersöre kyrka. Boris Salo, Östman

To 8.6 kl. 13 Kort gudstjänst med nattvard:
Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved

Lö 10.6 kl. 19 Förböns- o lovsångskväll:
Emaus bönehus. Kristian Nyman

Sö 11.6 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka.
Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Även
strömning i Youtube

– **kl. 13 Gudstjänst:** Esse kyrka. Portin,
Malmsten-Ahlsved

– **kl. 14 Gudstjänst:** Forsby bykyrka. Komu-
lainen, Anci Österholm

– **kl. 19 Sommarfest:** Kållby bönehus. Se-
bastian Lassila, sång Sara Wiklund

**Må 12.6 kl. 20.30 Completorium – bön vid
dagens slut:** Emaus bönehus

Ti 13.6 kl. 13 Kort gudstjänst med nattvard:
Purmo kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved

Varje vecka

Onsdagar i juni kl. 9.30–11.30: Öppen lek-
park vid Esse frs.hem. Dörren öppen till wc
o skötrum

To kl. 19 Bön: Purmo kyrkhem

PEDERSÖRE Nattvard

Kort gudstjänst med nattvard

Välkommen att fira en kort gudstjänst med nattvard i Pedersöre, Esse och
Purmo kyrkor. Vi får ta emot nattvarden där vi sitter i bänken. Efter guds-
tjänsten åter vi glass och umgås en stund.

Tag kontakt med diakonissorna senast två dagar på förhand om du behöver
taxiskjuts.

Maria 040–3100447

Åsa 040–3100446

On 7.6 kl. 13 Pedersöre kyrka

To 8.6 kl. 13 Esse kyrka

Ti 13.6 kl. 13 Purmo kyrka

KOLUMNEN

HENRIK ÖSTMAN

Vinträdet och grenarna

ISKRIVANDE stund har vi äntligen fått regn. Vattnet sugs upp
genom växternas rötter, cellager och grenar. Skapelsens under-
bara växtkraft resulterar snart i näringsrika frukter, bär, grön-
saker och färgsprakande blommor.

På Jesu tid var odling liksom idag viktigt och vardagligt. Jesus
använder därför bilden av ett vinträd: ”Jag är vinstocken, ni är gre-
narna.” Jesus undervisar om vad det innebär att vara hans lärjunge.
Det betyder att vara inlemmad i en gemenskap med Jesus själv.

ATT VARA kristen betyder alltså inte först och främst att ha vis-
sa åsikter eller följa vissa moraliska regler, även om det är vik-
tigt att alltid söka Guds åsikt och vilja för våra liv. Som lärjung-
ar lever vi först och främst i en livsgemenskap – vi delar samma
liv som pulserar till oss från Jesus själv genom tron på honom.

För det andra lär Jesus att det finns en verklig möjlighet att av-
falla från gemenskapen med honom: ”Den som inte är kvar i mig
blir som grenarna som kastas bort och vissnar; de samlas ihop
och läggs på elden och bränns upp.”

KONTAKTEN MED stammen är förutsättningen för att gre-
narna ska leva och växa och för att de ska bära frukt. Så är det
alltså också med oss. Vi föds alla som en avklippt blomma utan
rot, eller som en avskuren gren. I oss själva lever vi utan hopp
och utan Gud i världen. Vi bär med oss skadan och viljan till det
onda. Vi är märkta av synden och döden. Vi måste få liv igen, ja
vår enda chans är att vi kommer i kontakt med det verkliga livet.

Men Jesus kan ge oss livet tillbaka! Vi kan ympas tillbaka som
grenar i ett ädelt träd. Detta är evangeliet. Gud kan ge oss det nya
livet och förvandla oss. Vi får liv av Gud när vi kommer till ho-
nom med all vår nöd och våra misslyckanden. Det nya livet blir
vårt när vi ympas i Kristus.

DET SKER för det första när vi döps. Vi förvandlas från döen-
de till levande grenar som bär frukt i den här världen och i evig-
heten. Något nytt har kommit.

Men det räcker inte. I dop- och missionsbefallningen säger Je-
sus inte bara ”döp dem” utan också ”lär dem”. I folkkyrkan har
många inympats i Kristusträdet. Men grenarna har blivit döda
grenar. Guds barn och medlemmar i hans familj har blivit som
den förlorade sonen, som slösade bort sitt arv och levde borta
från Fadershuset.

Då behöver vi liksom den förlorade sonen vända om till Her-
ren. Vår himmelske Far tar emot oss med öppna armar. Varje gång
som vi möter Jesus i ordet, nattvarden och i den kristna gemen-
skapen ympar han nytt liv i oss för att vi ska bära riklig frukt. Je-
sus säger: ”Utan mig kan ni ingenting göra.”

Henrik Östman är kaplan i Nykarleby församling.

Alf Wallin balanserar på bommen påhejad av Kati Nordström.

Gallrad skog blev repbana

När skogsdungen bakom församlingshemmet i Jeppo gallrades trodde man att barnens lekplats var förstörd. Men efter att ha sört skogen satte sig Kati Nordström på en sten och funderade.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

NYKARLEBY Det här fixar Alf, tänkte hon och tog kontakt med **Alf Wallin** med ett förslag om lågrepsbana mellan träden.

Skogen bakom församlingshemmet var tidigare i flitig användning av både dagklubbarn och juniorerna som håller till i församlingshemmet.

– När skogen gallrades grät vi först över alla fina gömställen som försvann, säger **Kati Nordström**.

»Hjälpande händer har det funnits gott om.«

Alf Wallin har lärt sig att bygga äventyrsbanor under en kurs i samband med vildmarksutbildningen på Axxell och är en av konstruktörerna för äventyrsbanan på lägerområdet Klippan i Monäs.

Men banan på Klippan är flera meter uppe i luften och kräver både säkerhetsutrustning och en närvarande instruktör då den används. Den lägsta höjden på lågrepsbanan är femton centimeter och den är lätt att stiga av var som helst. Dessutom ligger det dämpande spån under banan.

– Utan säkerhetsutrustning kan ett fall från banan på Klippan kan vara livsfarlig, men ett fall från lågrepsbanan är lägre än från en gunga i hög fart, säger Alf Wallin.

Inte stöta marken

Inom denna månad räknar han med att banan med sju stationer ska vara färdig.

– Banans utmaning är att man ska gå den utan att röra vid marken. Först kan det te sig svårt, men man blir skickligare med tiden. Tanken är att en person gör ett moment i gången.

Här går man på slak lina och längs en bom, här går man armgång längs en vågrät steg och här åker man linbana sittande på en boj.

Det är tänkt att skolungdomarna är banans

främsta användare. Men inget hindrar att också vuxna eller yngre barn i sällskap med vuxna använder sig av den.

Alf Wallin har jobbat med banan sedan hösten och i maj ska den vara klar. För honom har det varit lättare att göra en lågrepsbana då han kan jobba stående på marken. Därför har han också klarat av att vara ensam byggare och bara kallat in hjälp vid behov.

– Hjälpande händer har det funnits gott om, ibland har juniorerna hjälpt till. Att jobba ensam har passat mig bra, för då har jag kunnat tänka i lugna och ro.

Konstruerad på plats

Lågrepsbanan är ingen skrivbordsprodukt utan den har uppstått på plats, därför har den krävt en hel del tankearbete. Terrängen har avgjort hur banan går och hur många stationer den fått. Banan är anpassad till naturen och befintliga träd. Bara att få rätt lutning och höjd på vajerrepren har krävt en hel del försök och justeringar.

– Inga träd har strypts eller har tagit skada, försäkrar han.

Banan beräknas kosta 2600 euro. En del material har bybor skänkt och Wallin har gjort arbetet på talko. Pengarna tas från Jeppo församlingsfond och belastar inte församlingens ekonomi.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kyrkstallarna får hästbesök

Snart anländer ett hästekipage till kyrkstallarna i Närpes. I sommar bjuds det på demonstration av hur stallarna vid kyrkan användes förr i tiden.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Hästar har varit rätt ovanliga gäster vid kyrkstallarna i Närpes de senaste åren. I sommar blir det aktuellt när Närpes Guideklubb ordnar med hästekipage och visning vid kyrkstallarna. Första söndagen i juli kan man bekanta sig med hur det kunde se ut före bilarnas tid.

– Vi har ett sällskap som kommer med häst och kärra till gudstjänsten. Sen kliver de ner från kärran, spänner ur och leder hästen till kyrkstallarna och går själva till gudstjänsten, som man gjorde förr, berättar **Britta Hannus-Gullmets** från guideklubben.

Guiderna i Närpes Guideklubb har funderat en längre tid på att arrangera något slag av demonstration vid kyrkstallarna, och i sommar är det dags. Bidrag för projektet har beviljats av Svenska kulturfonden och Närpes Sparbank. Planerna är nu i full gång. Eventuellt kommer flera hästar att medverka. En häst med scenvana är redan engagerad.

– Vi har kommit överens med en hästägare vars häst brukat medverka i sommarteatern.

Ett spänningsmoment är hur hästen ska rymmas in i stallen. Dörren där hästen ska gå in är nämligen rätt liten. Det här kommer därför att övas före visningsdagen.

– De som har hästar säger att de nog går in om de vill, förklarar Britta Hannus-Gullmets.

Knepet lär vara att lägga något gott i krubban inne i stallen.

– Sen böjer hästen ner huvudet och lyfter på fötterna, och så går den in.

Handlingskraftiga bönder byggde stallarna

Att det finns få många kyrkstallar i Närpes är en unik sak. Totalt finns det cirka 150 stallar kvar.

Kyrkstallar i Närpes fanns redan på 1700-talet, kanske också långt tidigare. Det var hemmanen som byggde stall åt sin häst.

– Man kunde ha lång väg till kyrkan, och prästerna predikade längre då. Så var det nyhetsförmedling också, så allt tog längre tid. Det var nog bra att det fanns en plats för hästen att komma in i.

På 1920- och 30-talet blev kyrkstallarna omoderna. Det kom cyklar, så småningom någon bil,

Britta Hannus-Gullmets vid ett av kyrkstallarna i Närpes.

FOTO: HÅKAN GULLMETS

»Tiderna ändrades och man började inse att de här är unika!«

och kyrkstallarna stod tomma. Från högre ort kom det till och med uppmaning att man skulle riva bort stallarna som "förfulade omgivning". Men i Närpes åtlöddes inte det påbudet, utan kyrkstallarna fick bli kvar.

– Sen kom kriget, tiderna ändrades och man började inse att de här är unika!

Numera är det församlingen som har ansvar för kyrkstallarna. Underhållet kräver sitt – i synnerhet taken.

– Ett pärttak räknar man att håller cirka 20 år, och så ska det bytas. Så det är pärtspikning hela tiden, varje sommar läggs nytt pärttak på några stallar.

Vandringar också i år

De omtyckta kyrkogårdsvandringarna fortsätter i sommar. Också de här arrangeras av Närpes Guideklubb i samarbete med församlingen.

– En ny och intressant sak som vi började med i fjol var kyrkogårdsvandringen på begravnings-

platsen Aftonvila i Nämptä. Det är en "fri" begravningsplats som grundades av en baptistförsamling, men som är öppen för olika samfund. Den vandringen har vi också i år.

Dessutom ordnas tre kyrkogårdsvandringar vid Närpes kyrka, och en i Pörtom.

På gång sommaren 2023

• **Hästbesök** i kyrkstallarna. Demonstration av hur kyrkstallarna vid Närpes kyrka användes förr i tiden. Söndag 2.7 kl. 11.30.

• **Vandring** på begravningsplatsen Aftonvila i Nämptä. Tisdag 4.7 kl. 18.

• **Kyrkogårdsvandring** vid Närpes kyrka. Tisdag 11.7, 25.7 och 1.8 kl. 18.

• **Kyrkogårdsvandring** i Pörtom. Tisdag 18.7 kl. 18. Vid kyrkogårdsvandringarna är deltagaravgiften 5 euro, kaffeservering ingår. Kyrkstallsdemonstrationen är avgiftsfri.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Lö 3.6 kl 10: Lågstadiernas skolgudstjänst i kyrkan, Rose-Maj Friman, Deseré Granholm.

Sö 4.6 kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Friman, Granholm.

Må 5.6: Träff på "Mulurin" (Mulören), se puff!

Sö 11.6 kl 11: Högmässa med konfirmation i kyrkan, Friman, Granholm, Hofman, hjälpledare mfl.

On 14.6 kl 19: Kyrkofullmäktige i församlingshemmet.

To 15.6 kl 11–16: Träff på Strandhyddan för dem som blivit änkor och änklings under året som gått, Hanna Hofman, Friman.

Onsdagar 21.6, 12.7, 2.8, 23.8. kl 18: Sommarsamlingar på Strandhyddan.

Baltikumvännernas loppis vid gruvan öppnar för sommaren ti 27.6 och därefter ti-lö fram till lö 12.8. (Stängt 6,13 och 20 juni). Välkomna! Tack till alla engagerade och givmilda givare i vår!

Kantor Deseré Granholm har semester 12.6–30.7.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 4.6 kl. 10: Gudstjänst i Lappfjärds kyrka. Engström, Martikainen.

Sö 4.6 kl. 12: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 4.6 kl. 13: Födelsedagslunch för församlingens 75-åringar på Jonnsborg. Anmälan senast 31.5 till pastorskansliet.

Ti 6.6 kl. 18: Familjekväll vid Vargö idrottsgård. Hinderbana eller promenad. Korv, kaffe, saft 6 euro/vuxen, 3 euro/barn. Till förmån för Gemensamt Ansvar.

Sö 11.6 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Vättö.

Sö 11.6 kl. 13: Samling för 50-årskonfirmander. Kaffe i Krs förs.hem. Du är välkommen med make/maka eller vän. Anmäl om deltagandet senast 7.6 till pastorskansliet. Tel. 040 3373 910 eller epost: kristinestads.svenska@evl.fi.

Sö 11.6 kl. 15: Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Vättö.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 3.6 kl 9: Skolavslutningsgudstjänst i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén-Liljehage

Sö 4.6 kl 12: Högmässa i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén-Liljehage

KRISTINESTAD Träff

50 år sedan konfirmationen

Söndag den **11 juni** firas högmässa i Kristinestads kyrka kl. 12. Efter mässan blir det samling för 50-årskonfirmander och kaffe i Kristinestads församlingshem kl. 13. Du är välkommen med make/maka eller vän. Anmäl om deltagandet **senast 7.6** till pastorskansliet på tel. 040 3373 910 eller e-post kristinestads.svenska@evl.fi.

Varmt välkommen!

KORSNÄS Mulören

Vilken är din Mulurin-berättelse?

Sommaren är här – kom till Mulurin (Mulören) måndag **5.6 kl. 18.30** och dela med dig av din "Mulurin-berättelse"!

Många har minnen av att ha varit till rökeriet längs Mulörsvägen, många har också brukat vara till Mulurins ände och simmat. Nu tar vi en sommarträff vid Mulörsvägens slut där vi dricker kaffe, njuter av havsnära utsikt, har en kort andakt och pratar om våra minnen och upplevelser från Mulurin. Ta gärna med en stol att sitta på. Tilltugget bjuder församlingen på, till förmån för Gemensamt Ansvar. Vi inhyr om det regnar.

För dem som vill cykla ner (ca 4 km) träff kl. 18 vid församlingshemmet. Välkomna!

Sö 11.6 kl 12: Högmässa i kapellet på Frank Mangs Center. Jakobsson, Lindén-Liljehage

Övermark

Lö 3.6 kl 9: Skolavslutningsgudstjänst i Övermark kyrka, Jakobsson, Sam Lindén

Sö 11.6 kl 10: Gudstjänst i Övermark kyrka. Jakobsson, Lindén-Liljehage

Pörtom

Lö 3.6 kl 9: Skolavslutningsgudstjänst i Pörtom kyrka. Sundqvist, Granholm

Sö 4.6 kl 10: Högmässa i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage

Sö 11.6 kl 18: Invigning av Pörtom minneslund. Pörtoms begravningsplats. Sundqvist, Lindén-Liljehage

KRISTINESTAD Träff

Information och diskussion

Välkommen på info- och diskussions-samling i Kristinestads församlingshem onsdag **7.6 kl. 18!**

Kyrkoherde Daniel Norrback och församlingssekreterare Sirkka Högnäs svarar på frågor om vad det innebär ifall det blir församlingssammanslagning med finska församlingen med mera.

MALAX Barn

Sommarläger på Strandhyddan

Barn i lågstadieåldern är välkomna på Malax församlings korta sommarläger vid Strandhyddan i Molpe!

Det ordnas två läger:

26–28.6 för åk 4–6 25 €

28–29.6 för åk 1–3 20 €

Anmälan till jenni.broo@evl.fi, **senast 19.6**. Begränsat antal platser!

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

On 31.5: Syföreningarnas utfärd till Jakobstad. Bussen startar kl. 9.00 från Petalax församlingshem och kör via Kyrkhemmet och församlingshemmet i Övermalax.

Må 5.6 – lö 10.6: Skriftsskolläger vid Piispala lägergård.

Bergö

Sö 4.6 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 11.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Sjöholm.

Malax

Sö 4.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Norrback, Lax.

Sö 11.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Petalax

Sö 4.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 11.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Sjöholm.

Trädgårdsmästarens bästa tips!

Vilka blommor på graven ska man satsa på för enkel skötsel? Trädgårdsmästare Mia Aspgård tipsar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF Mia Aspgård är säsongsarbetare på Solfs begravningsplats. Till uppgifterna hör bland annat att tillsammans med sommarungdomar sköta 300 avtalsgravar.

– Jag tycker ibland att jag borde hinna med mer än jag gör, men jag försöker hinna till alla gravar en gång i veckan för att luckra upp jorden och plocka bort visnade blad.

Trädgårdsmästarens bästa tips

Om man vill komma lite enklare undan med skötseln av gravblommor har Mia Aspgård några tips.

– Husarknapp! Jag brukar säga att det är så nära en plastblomma man kan komma. Det är en gul ganska låg blomma som breder ut sig och som tål regn, skugga och sol.

Pelargoner tål sol och torka, men blir lätt häng-

Mia Aspgård är trädgårdsmästare. På Solfs begravningsplats jobbar hon från maj till oktober. FOTO:

SUSANN NABB-VORNANEN

iga om det regnar mycket. Om man vill att de blommor hela sommaren måste man gödselvatten en gång i veckan.

– Nejlikor är ganska tacksamma. Och många som bor långt från graven brukar satsa på perenner, till exempel funkia.

Ett par blommor är lite krångligare.

– Flitiga Lisa och lyckliga Lotta skulle jag inte lägga på graven. Då ska man ha nära till graven och kunna vattna ofta. De är jättetörstiga blommor.

Hon har många favoriter men plockar ut några.

– Palettblad, funkia, pelargon och tagetes.

Artikeln ingår på de lokala sidorna till Korsholm och kan läsas i sin helhet på kyrkpressen.fi/lokalt

NÄRPES Barn

Gudstjänster vid skolavslutningen

Lördag 3.6 kl. 9 firas skolavslutningsgudstjänster i alla tre kyrkor: **Närpes kyrka** (Patrica Strömbäck, Gerd Lindén-Liljehage), **Övermark kyrka** (Marcus Jakobsson, Sam Lindén) och **Pörtom kyrka** (Ulf Sundqvist, Jan-Ola Granholm).

KOLUMNEN

Historiens vingslag eller en ny tid?

PÅ PROMENAD med barnbarnet, åtta år, skryter jag med att jag känner en expert i Finland. Blixtnabbt kommer frågan: "Har han många 'likes'? Har han många följare?" Jag blir svarslös. Det är en uppenbar generationsklyfta.

"Vi borde börja podda", sa jag både på skoj och allvar till diakon Hanna. Eller publicera på Instagram och få följare och likes. På mina arbetsresor har jag tid att lyssna på poddar som tar upp olika aktuella teman. "Alldeles som predikan", tänker jag, bara att omgivningen är en annan. Men vår församlings gudstjänster strömmas i alla fall på Youtube!

Församlingen på sociala medier, vilka tankar väcker det? Det är en foljdriktig och nödvändig utveckling, att följa med i tidens ström.

Utveckling sker på alla håll. Därför ska vi börja be "Vår Fader, du som är i himlen ..." i våra gudstjänster och på våra samlingar. Herrens bön har länge lärts ut i den formen i våra skolor. Den har ord för vår tid.

Min egen utmaning blir att lära mig Herrens välsignelse som direkt tilltal:

Herren välsignar er och beskyddar er.

Herren låter sitt ansikte lysa mot er och visar er nåd.

Herren vänder sitt ansikte till er och ger er sin fred.

I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

KYRKAN SKA följa med sin tid och samtidigt vara en motkraft. Allt är inte snabba klipp, många följare och likes. Att seniorer försöker vara ungdomliga, coola och inne är pinsamt. Därför ska vi i församlingen först göra det som vi kan och är bra på ännu bättre.

Att fira gudstjänst, det kan vi, och vi kan ösa ännu mera ur denna rika tradition. Vår vackra kyrka har rum och det finns tid för stillhet och eftertanke, andakt och tillbedjan på det sätt vi är vana vid och på andra sätt. Gudstjänstens tid och innehåll kan variera samtidigt som igenkänningsfaktorn är hög.

Förändring känns, det kan slita i rötterna. Du kan vara försiktigt positiv, kanske nyfiken. Kyrkan är en traditionsbärare, men inte ett museum. Ibland är förnyelse av nöden och länge väntad.

Rose-Maj Friman är kyrkoherde i Korsnäs församling.

Kören Nådehjonen
sjunger i maj 2023.
FOTO: ANN-MAY LÖVDAHL

Nådehjonen håller tonen

I Lappfjärd finns en kör med ett spännande namn: Nådehjonen. Hur kom den till, och hurdana sånger hittar man på repertoaren? Kantor Anna Karin Martikainen berättar.

TEXT: ANNA KARIN MARTIKAINEN

KRISTINESTAD Sångkören Nådehjonen startades år 2000 av kantor Juhani Martikainen. Från 2001 leds kören av Anna Karin Martikainen, som på sensommaren samma år inledde sin tjänstgöring som kantor i dåvarande Lappfjärds församling.

Kören kallades först Manssångargruppen och bestod av en manskör som sjöng fyrstämmig sång. Senare

blev sångerna arrangerade för en blandad kör med sopran, alt, tenor och bas med melodistämman i tenoren. Samtidigt bytte kören namn till Nådehjonen.

Namnet kommer sig av att kören gärna sjunger om Guds nåd och hans kärlek till oss och om den förlåtelse vi har i Jesus.

Sångerna arrangeras av Juhani Martikainen, som också skrivit många av sångerna. Andra sånger i körens repertoar (de flesta) är hämtade ur sångboken Sionsharpan. Några är också från psalmboken.

Sånger som bär

Kören Nådehjonen samlas i regel varannan vecka i Lappfjärd. Antalet med-

Hjonesen

Dopet
t ex i s. c. tjettond.

Min trygghet är

Text och musik
Juhani Martikainen 2021

S
A

1. Min trygg - het är i var - je stund att jag av Gud är döpt
2. I do - pet blev hans ren - het min och hans rätt - fir - dig - het

3. Jag vet att Fa - derns vil - ja är att jag ska tro det så:
4. Och där - för tac - kar jag dig, Gud, för do - pet sto - ra nåd

T
B

mel.

5

till allt vad Je - sus för mig gjort då han för mig blev död.
Så kan jag kom - ma in - för Gud när - helst han kal - lar mig.
att Je - su verk till - räck - ligt är för mig till sa - lig - het.
och ber att du be - va - rar mig all - tid i tron på den.

”Min trygghet är i varje stund ...” Sång från 2021 med text och musik av Juhani Martikainen. Fler sånger och arrangemang hittas på nätet på adressen www.solagratia.fi/vokalmus.htm. På sidan finns också bland annat tonsättningar till kyrkoårets psaltartexter.

verkande har växlat mellan sju och tolv sångare. Kören har flitigt sjungit bland annat på mötessamlingar, i gudstjänster och passionsandakter. Den har också gjort besök inom åldrings- och sjukvården.

Sångtexterna är innehållsrika och handlar om evangeliet om Frälsaren och

om lovsången till vår Gud. Ofta blir någon sång eller någon rad klingande i minnet efteråt till tröst, uppmuntran, förmaning, glädje och tacksamhet över Herrens nåd och förlåtelse.

Anna Karin Martikainen är kantor i Kristinestads svenska församling.

»Ofta blir någon sång eller någon rad klingande i minnet efteråt.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Här ordnade Edgar Vickström och Guy Karlsson från Mariehamns församling en sängkväll som blev så populär att kölisten blev lång. FOTO: TINCA BJÖRKE

Psalmer på krogen blev hit

I Mariehamns församling kom prästen Edgar Vickström och kantorn Guy Karlsson på idén att ta kyrkan till krogen i stället för att locka människor från krogen till kyrkan – och det blev succé.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Psalmsång och predikan på krogen – varför inte? Så tänkte församlingspastor **Edgar Vickström** och kantorn **Guy Karlsson** och frågade Kallas Stadskrog om de fick ta över krogen en kväll.

– Vi ville att människor skulle få göra något de gillar och sedan omsluta dem med psalmsång, säger Edgar Vickström.

De ville också visa att kyrkan finns ute i samhället.

– Vi tänkte att det eventuellt blir lätt-

are för människor att få kontakt med oss om vi på något sätt är i en annorlunda miljö, säger Guy Karlsson.

När Edgar kontaktade krogen för att sälja in idén var det ingen succé precis. Men när den 24 februari sedan nalkades och krogen var proppfull – med lika många på väntelistan – då tände också krogen på idén.

– När jag var inne där nyligen berättade hovmästaren att det fortfarande ringer folk och frågar ”när är det igen?”, berättar Edgar.

”Den finaste gudstjänsten”

Nästa gång blir vid julhelgen, den gången med **Jessica Bergström** och **Anders Laine**. Varken Edgar eller Guy tror på att man ska binda verksamhet vid att den ska skötas av vissa personer.

– Men vi kan ju vara med ändå!

Edgar Vickström berättar om en dam som troget besöker kyrkan varenda söndag, och som efter sängkvällen på krogen kom fram till honom och sa att det var den finaste gudstjänst hon någonsin upplevt.

Hur såg programmet ut?

– Ungefär femton minuter körsång med kören Fredakören, femton minuter tal och bön, en timme sång och 90 minuter tid att prata, säger Edgar.

De hade två böcker med sig: Psalm-boken och en allsångsbok som de kallar ”Fågelboken”. En delsångerprickade de in i förväg, andra fick publiken önska.

”Sånger med innehåll” – namnet var Guys idé.

– Vi styrde det mot att det skulle finnas ett litet djup i sångerna, även om de inte behövde vara direkt andliga, säger han.

– Det här var nog det bästa vi gjort tillsammans. Vi är ju två gubbar i våra

bästa år som vandrat Mariehamns gator ganska länge. Vi är väl lite halvkända i stan, och det hjälper, säger Edgar.

Bön för Ukraina och Ryssland

Edgar Vickströms tal började med att friskriva dem, det vill säga: Får man gå på krog om man är församling? Den följande frågan var: Får man ha roligt när folk lider som de gör i Ukraina?

– Det här var ju på årsdagen av att kriget bröt ut. Vi hade en rejäl bön för alla anständiga och goda människor och krafter både i Ukraina och Ryssland.

Församlingen betalade ingen hyra, utan krogen fick sin intäkt på det som folk åt och drack under kvällen.

– Vi snuddade vid frågan om kyrkan faktiskt ska ha verksamhet som kostar många tiotus för att man ska kunna delta? Men vi kom till att om någon inte har råd så får det bli en fråga för diakonin, säger Edgar.

Och vilken sång var kvällens hitlåt?

– *Blott en dag* och *Sträck ut din hand* – den man sjunger på Skansen. Och sedan *I natt jag drömde*, den sjöng vi efter Ukrainabönen. Då var det nog mest volym i sången, säger Guy.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

sö 4.6 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen.

on 7.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Eija Grahn, Hanna Lehtonen.

sö 11.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Esa Killström, Hanna Lehtonen.

on 14.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

sö 4.6 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Uma Söderlund.

sö 11.6 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Mikael Granlund.

Korpo kapellförsamling:

sö 4.6 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

sö 11.6 kl. 18: Sommargudstjänst i St. Mikaelsskapellet i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

sö 4.6 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

sö 11.6 kl. 13: Gudstjänst i Iniö kyrka, Kirsi Saarinen.

ÅBO

sön 4.6:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (predikant), Liljeström (liturg), Danielsson, Söderlund. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

mån 5.6:

– **kl 12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

ons 7.6:

– **kl 13–15:** Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

– **kl 15–18:** Sommarhålan för dig som är 13 år och äldre. Ta kontakt med Laura Kota-aho, laura.kota-aho@evl.fi

eller 040 3417 464 för att få veta plats och program.

– **kl 18:** Träff för engagerade i flyktingverksamheten och andra intresserade, Aurelia (3 vån.). Forskare Hilda Ruokolainen inleder kring temat ”Bemötandets viktiga roll vid informationsförmedling och volontärarbete”.

tors 8.6:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia. Tjolahåpp-språkbadsmusiklek med musikpedagogen Marina Pettersson kl 10. Ordnas i samarbete med Åbo stads servicehelhet för fritid.

sön 11.6:

– **kl 12:** Friluftsmässa, Runsala skogskyrka (Albert Ravilas väg 44, Åbo). Liljeström (predikant), Björkgren (liturg), Danielsson. Picknick efter mässan. Om vi råkar ha dålig tur med vädret, så firar vi högmässan inne i Aurelia.

tis 13.6:

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 14.6:

– **kl 13–15:** Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

– **kl 15–18:** Sommarhålan för dig som är 13 år och äldre. Ta kontakt med Laura Kota-aho, laura.kota-aho@evl.fi eller 040 3417 464 för att få veta plats och program.

tors 15.6:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia. Konstverkstad för små och större händer med konstinstruktören Tea Langh kl 10. Ordnas i samarbete med Åbo stad, Servicehelheten för fritid.

– **kl 18:** Vardagsrum – på svenska i S:t Karins. Picknick vid Hovirinta strand. Vi träffas vid nedre parkeringen. Ta gärna med dig något att dricka, sedan har vi picknick i knytkalasform. Om det är dåligt väder, så träffas vi i S:t Karins kyrka som vanligt. Ordnas i samarbete med Marthaförbundet, Röda Korset, Folkhälsan i S:t Karins och Åbo svenska församling.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

lör 3.6 kl. 19.30 Konsert i sommarkvällen

sön 4.6 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

sön 11.6 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

MARIEHAMN

lör 3.6 kl. 19.00: ”Vi spelar för livet”, Ålands Projektkör och Songs of Joy från Bengtsfors. Fritt inträde, programblad 25€.

sö 4.6 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

sö 11.6 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

* = livestreaming på församlingens Facebooksida.

S:t Görans kyrka är öppen:

2–4.6: vardagar kl. 11–17, lördagar kl. 11–15

5.6 till 31.7: vardagar kl. 10–18, lördagar 10–15.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

4.6 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Ingrid Björkskog, John-Adam Sjölund.

4.6 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Ingrid Björkskog, John-Adam Sjölund.

11.6 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

11.6 kl. 12: Högmässa i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

Gå också in på församlingens Facebooksida och hemsida: www.norraalandsforsamling.ax för mer information om gudstjänster och evenemang.

Kyrkorna är öppna sommartid alla dagar 9–16.

ECKERÖ-HAMMARLAND

4.6 kl 11.00 högmässa: med Eva Williams och Christian Juslin. Kollekt: Kyrkans utlandshjälp

11.6 kl 11.00 Gudstjänst: med Eva Williams och Pipsa Juslin Kollekt: Lärkkulla-stiftelsen. Radiogudstjänst, så kom gärna i god tid.

Musik i sommarkvällen

onsdag 14.6 kl 19.00: En stund till vila för själen, där vi i egna tankar får sitta och njuta av friden till sköna toner. Pipsa Juslin spelar.

JOMALA Musik

Konsert i sommarkvällen

Lördag 3.6 kl. 19.30 i kyrkan. Med Overhalla Manskör från Norge och Jomala församlings personalkör. Fritt inträde.

ÅBO Närståendevård

”Må Bra”-dagar för närståendevårdare och vårdtagare

Dagarna är planerade med program som gör gott för både knoppen och kroppen. Frisk luft och trevlig samvaro med andra i liknande livssituation kommer att vara av högsta vikt under veckan. Allt program är frivilligt och går på svenska. Ledare finns tillgängliga dygnet runt. Det finns möjligheter för avlastning vid behov.

Anmälningssblanketter och mera information fås av Carita Eklund tel. 040 341 7473, carita.eklund@evl.fi eller Eva Björkvist tel. 040 516 5679, eva.bjorkqvist@folkhalsan.fi. Dagarna ordnas i samarbete med flera organisationer, församlingar och kommuner i Åboland.

Anmälan senast den 25.8.2023 till Carita på mejl eller adress Auragatan 18, 20100 Åbo.

Trädgårdsmästarens bästa tips!

Vilka blommor på graven ska man satsa på för enkel skötsel? Trädgårdsmästare Mia Aspgård tipsar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF Mia Aspgård är säsongarbetare på Solfs begravningsplats. Till uppgifterna hör bland annat att tillsammans med sommarungdomar sköta 300 avtalsgravar.

– Jag tycker ibland att jag borde hinna med mer än jag gör, men jag försöker hinna till alla gravar en gång i veckan för att luckra upp jorden och plocka bort visnade blad.

Trädgårdsmästarens bästa tips

Om man vill komma lite enklare undan med skötseln av gravblommor har Mia Aspgård några tips.

– Husarknapp! Jag brukar säga att det är så nära en plastblomma man kan komma. Det är en gul ganska låg blomma som breder ut sig och som tål regn, skugga och sol.

Pelargoner tål sol och torka, men blir lätt hängiga om det regnar mycket. Om man vill att de blommar hela sommaren måste man gödselvattna en gång i veckan.

– Nejlikor är ganska tacksamma. Och många som bor långt från graven brukar satsa på perenner, till exempel funkia.

Ett par blommor är lite krångligare.

»Husarknapp är så nära en plastblomma man kan komma.«

– Flitiga Lisa och lyckliga Lotta skulle jag inte lägga på graven. Då ska man ha nära till graven och kunna vattna ofta. De är jättetörstiga blommor.

Hon har många favoriter men plockar ut några.

– Palettblad, funkia, pelargon och tagetes.

Artikeln ingår på de lokala sidorna till Korsholm och kan läsas i sin helhet på kyrkpressen.fi/lokalt

Mia Aspgård är trädgårdsmästare. På Solfs begravningsplats jobbar hon från maj till oktober.

FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

KOLUMNEN

JANETTE LAGERROOS

Stigen bara finns

NÄR JAG ser ut genom fönstret ner mot stranden ser jag några barn som springer fram och tillbaka längs stigen som går mellan prästgården och stranden. Det är en grupp från dagiset som ligger i närheten som är ute och rör på sig. De rör sig regelbundet där och jag blir alltid så glad när jag ser dem.

Glad blir jag också när jag ser ortsborna vandra längs stigen. Tänk att de fortfarande vill gå den, fast den är så vardaglig för dem! Lite extra glad blir jag när jag ser främmande människor röra sig på stigen. De har antagligen hittat stigen när de tittade in i kyrkan och fått syn på broschyrerna om Meditationsstigen. Eller så har de hört talas om stigen på något annat sätt. Oberoende hur de hittat den, så blir jag glad när jag ser dem vandra där och stanna till vid sittplatserna.

»Den bara finns där och bjuder på sig själv. Så märkligt i dagens värld! Och det gör mig så glad.«

LÄNGS STIGEN finns bänkar där man kan sitta och se ut över havsviken. Bredvid finns en liten tavla med några rader om de olika pärlorna i Frälsarkransen och en kort bön. Alla texter finns på svenska, finska och engelska.

Meditationsstigen, som börjar och slutar i kyrkan, erbjuder en kravlös vandring och möjlighet att stilla sig och känna in Guds närvaro i naturen. Speciellt så här på försommaren är stigen som en vandring genom paradiset förgårdar där gullvivor, liljekonvaljer, violer, hundlok, och mängder av andra blommor brer ut sig längs stigen. Redan efter några steg längs stigen kan man känna hur pulsen blir långsammare och blodtrycket sjunker. Att sätta sig på en bänk och låta tankarna flyga fritt eller föra ett samtal med Gud är att låta ande, själ och kropp få vila.

Det finns ingen statistik över hur många som utnyttjar stigen. Det finns ingen som vet vad vandrarna tänker. Det finns ingen verksamhet kopplad till stigen. Den bara finns där och bjuder på sig själv. Så märkligt i dagens värld! Och det gör mig så glad.

Janette Lagerroos är kaplan i Houtskär.

Också en präst måste kunna siffror

Kirsi Saarinen jobbar vid polisen med att bekämpa svart och grå ekonomi och göra samhället mer rättvist – men hon drömmer om att bli präst. Just nu gör hon församlingspraktik i Väståboland.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Kirsi Saarinen växte upp i S:t Karins tillsammans med sina föräldrar och sin yngre bror Timo. Hennes pappa var chaufför och mamman var hemmafru.

– Varje sommar, när skolan hade tagit slut, flyttade vi till en liten stuga i Kårlax, Pargas. Där bodde vi under sommartiden, spelade allt möjligt, fiskade, simmade, cyklade och läste böcker. Vi hade en lycklig barndom.

Hon har jobbat med företagsekonomi, bokföring, beskattning och utbildning – de senaste tjugo åren för olika myndigheter.

– Jag har mest jobbat med bokföring, bokslutsanalys, särskilda granskningar och sådant som har med utbildning att göra. Jag har ingen polisutbildning trots att jag jobbat inom polisinsättningen sedan år 2017.

Hon har under hela sin karriär haft en vilja att ge sin egen insats för att bekämpa svart och grå ekonomi och på så vis göra samhället mer rättvist.

– Det låter stort och fint, men jag tror att var och en av oss kan, med sin egen lilla insats, göra världen till en lite bättre plats.

Just nu studerar du teologi. Varför?

– Teologi har intresserat mig redan länge, särskilt kyrkohistoria och praktisk teologi. Man kan säga att teologi samtidigt lär mig och utmanar mig att fundera och förstå andra människor och deras trosuppfattningar, men också gör mig bättre på att förstå etiska frågor, mitt gudsförhållande och mig själv.

Redan som tonåring funderade hon på teologiska studier, så processen har varit lång.

– Min tro är lyssnande, tröstande, lugnande, uppmuntrande och den har också en stark anknytning till gemenskap.

Siktat du på att bli präst?

– Ja, men det har inte varit en självklarhet. Jag har funderat mycket på det och känslan har blivit allt starkare under mina studier. Min församlingspraktik i Väståbolands svenska och finska

Kirsi Saari-
nen odlar för
eget behov
tillsammans
med sin man.

FOTO: PRIVAT

församlingar har förstärkt den känslan ännu mer.

Hon säger att det finns många likheter mellan att arbeta som präst och vid polisen.

– En myndighet möter många slags personer med olika bakgrund, utmaningar och svårigheter. Det är en fördel om man kan läsa situationen snabbt, vara socialt duktig och anpassa sig till det som krävs för att ta hand om personen och situationen. Att lyssna är viktigt. Och när jag tänker på bokföring och siffror så tycker jag att det alltid är bra för en präst att veta lite om det också, ler hon.

Du är också kyrkvård – det vill säga en frivillig som välkomnar människor till gudstjänsten, delar ut psalmböcker, läser dagens texter och hänger upp dopfåglar i dopträdet. Varför valde du att ställa upp?

– Under och efter församlingspraktiken har jag då och då också fått assistera med att dela ut nattvard. Att vara kyrkvård har varit jätte-

roligt och det betyder mycket för mig. Att församlingen har kyrkvårdar betyder mycket: det skapar gemenskap, tycker jag. Då är det inte bara en präst som gör allt utan församlingsmedlemmar får också delta. Jag hoppas att vi kyrkvårdar får gudstjänstbesökare att känna sig välkomna till kyrkan.

Kirsi Saarinen

Är på slutrakan med sina teologiska studier. Granskar bokföringar vid polisinsättningen.

46 år.

Familj: Maken Jaska, tre söner och katten Liisa.

Gör på fritiden: studerar, går på länk ute i skogen, paddlar kajak och odlar potatis och grönsaker för eget bruk tillsammans med sin man.

Hemlig talang: cyklar enhjuling (cirkuscykel).

Favoritställe i Väståboland: havet.

»Min tro
är lyss-
nande,
tröstande
och lug-
nande.«

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 2.6 Jan Edström, Esbo (repris från 10.7.2020)

Måndag 5.6 Tanja Forsblom, Jakobstad

Tisdag 6.6 Tanja Forsblom, Jakobstad

Onsdag 7.6 Anna Maria Böckerman, Helsingfors (repris från 2.7.2019)

Torsdag 8.6 Maria Boström, Föglö

Fredag 9.6 Joanna Nylund, Helsingfors

Måndag 12.6 Stefan Forsén, Helsingfors

Tisdag 13.6 Stefan Forsén, Helsingfors

Onsdag 14.6 Stefan Forsén, Helsingfors

Torsdag 15.6 Maria Boström, Föglö

Stefan Forsén, direktör för det gemensamma församlingsarbetet i Helsingfors, pratar i Andrum i början av vecka 24. FOTO: ARKIV

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 2.6 Leif Erikson, Vasa

Lördag 3.6 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 4.6 Den dolde Guden. Textläsare: Carolina Lindström och Benny Andersson. Textläsare: Hedvig Långbacka (repris från 7.6.2020)

Måndag 5.6 Carolina Bjön, Esbo

Tisdag 6.6 Helena Rönnerberg, Sibbo (repris från 12.2.2020)

Onsdag 7.6 Helena Rönnerberg, Sibbo (repris från 17.2.2020)

Torsdag 8.6 Barbro Holmberg, Karis

Fredag 9.6 Helena Rönnerberg, Sibbo (repris från 27.2.2020)

Lördag 10.6 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 11.6 Förgångliga och oförgångliga skatter. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 14.6.2020)

Måndag 12.6 Marika Kivinen, Åbo (repris från 27.7.2021)

Tisdag 13.6 Maria Pettersson, Jakobstad

Onsdag 14.6 Tua Sandell, Helsingfors (repris från 26.7.2021)

Torsdag 15.6 Barbro Holmberg, Karis

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 4.6 Gudstjänst med Petrus församling i Helsingfors. Predikant: Daniel Björk. Liturg: Ronny Thyllin. Kantor: Mathias Sandell. Barnledare: Rebecka Björk. Sångare och musiker: Rebecka Björk (sång och piano), Johanna Perret (violin), Elsa Sandås (sång och gitarr), Sara Fagerholm (sång), Benjamin Koskinen (trummor) och Victor Nylund (elbas). Textläsare: Pamela Granskog. Förebjudare: Sonja Djupsjöbacka och Alexander Karv.

Söndag 11.6 Högmässa med Eckerö-Hammarlands församling. Predikant: Eva Williamson. Kantor: Christian Juslin. Sändning från Eckerö kyrka.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Förordnanden

Kyrkoherden i Vörå församling **Hans Boije** avgår 31.1.2024 på egen begäran.

Församlingspastorn i Pederö församling **Tuomo Komulainen** förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.7.2023-30.6.2024.

Kaplanen i Korpo kapellförsamling **Esa Killström** avgår 31.12.2023 på egen begäran.

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling Hanna Eisentraut-Söderström beviljas tjänstledighet på deltid 1.1-31.12.2024.

Tf. kyrkoherden i Vanda svenska församling **Kristian Willis** förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.7.2023-30.6.2024. Förordnandet avbryts ifall en ordinarie kyrkoherde skulle tillträda tidigare.

Tf. kaplanen i Esbo svenska församling **Johan Kanckos** avgår 25.6.2023 på egen begäran. Kanckos förordnas som församlingspastor i Vasa svenska församling 1.7.2023-

30.6.2024.

Kaplanen i Sundom kapellförsamling **Malin Lindblom** beviljas tjänstledighet förskötsel av annan tjänst 1.6.2023-31.5.2024.

Församlingspastorn i Kyrkslätt svenska församling **Camilla Vuoristo** förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.7.2023-30.6.2024.

Förordnanden i Matteus församling

Prosten **Helene Liljeström** förordnas fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i Matteus församling som tf. kyrkoherde 1.6-31.8.2023

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till ordinarie kyrkoherdetjänst i Matteus församling åt församlingspastorn i samma församling **Patriicia Högnabba** från 1.9.2023.

Prosten **Helene Liljeström** förordnas som församlingspastor på deltid och viss tid 1.9-31.12.2023 i Matteus församling.

Lediga tjänster i stiftet

Kyrkoherdetjänsten i Eckerö-Hammarlands församling förklaras ledig att sökas hos domkapitlet. Ansökan bör vara domkapitlet tillhanda senast 8.6.2023 kl. 12.00.

Kyrkoherdetjänsten i Vörå församling förklaras ledig att sökas hos domkapitlet. Ansökan bör vara domkapitlet tillhanda senast 8.6.2023 kl. 12.00.

Följande sammanträde

Domkapitlets sammanträden 2023: 13.6, 24.8, 12.9, 10.10, 23.11, 14.12.

Stiftsfullmäktigessammanträden 2023: 1.6 i Tammerfors

Domkapitlet betjänar

Domkapitlet tar emot besökenligt överenskommelse. Domkapitlets personal nås per telefon och e-post. Domkapitlet håller sommarstängt 26.6-6.8.2023.

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLA KARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

God vård på svenska

Bertahemmet erbjuder helpension med trygg och sakkunnig omvårdnad på ålderns höst.

Bertahemmet ligger i det trevliga **Södra Haga i Helsingfors** med goda förbindelser till centrum. Vi har hyreslägenheter, servicesedelmöjlighet och privat omvårdnad med helpension i eget rum.

Vänligen kontakta vår föreståndare Carola Hultin tfn 09-477 4720 eller carola.hultin@bertahemmet.com

Besök vår hemsida www.bertahemmet.com

BERTAHEMMET

VÄLKOMMEN TILL RETREATGÅRDEN SNOAN

Sensommar dagar för seniorer - skön sommargemenskap 22-24.8

Retreat med symboldrama 8-10.9

Retreat i september 15-17.9

Retreat med Esbo svenska församling 22-24.9

Drömretreat på Snoan 6-8.10

Retreat med Matteus församling 13-15.10

Retreat med KRAN rf för närstående till personer med

beroendeproblematik 20-22.10

Genom stillhet och förtröstan blir ni starka - retreat 27-29.10

Själavårdsretreat - att leva i överlåtelse 10-12.11

Retreat för småbarnspedagoger och lärare 17-19.11

TYSTNAD, VILA, EFTERTÄNKE, NY KRAFT OCH TID - VÄLKOMMEN!

Anmälningar: www.snoan.fi

Information: Retreatkoordinator Birgitta Udd,
040-630 7771, kontakt@snoan.fi

SNOAN

En präst kan skriva ett halvbra doptal eller en medioker predikan med hjälp av artificiell intelligens. KP testade – och skickades resultatet till biskop **Bo-Göran Åstrand**. Märks det om det prästen säger inte är inspirerat av den heliga Anden utan en sammanfattning av ett ämne, skapat av en chattbott?

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

AI skriver predikan – men utan själ

Min första dialog med ChatGPT börjas så här: "Kan du skriva ett doptal till en baby som heter Emma. Mamman hör till kyrkan men pappan hör inte. Familjen tycker om att segla. De går sällan i kyrkan."

Chatbotten svarar: "Ja, självklart!"

Så sätter den igång. Resultatet kan beskrivas med många ord: halvbra, intressant, ställvis ofrivilligt komiskt: "Även om din familj inte besöker kyrkan så ofta, vet vi att Gud är med oss i alla stunder av våra liv, oavsett om vi är på land eller till havs."

ChatGPT står för *Chat Generative Pre-trained Transformer* och är en chattrobot eller virtuell assistent baserad på en stor språkmodell som har utvecklats av företaget OpenAI. För att få botten att skriva ett doptal för mitt imaginära dopbarn Emma krävdes bara att jag registrerade mig på *chat.openai.com* och satte igång med att fråga.

Men jag är inte nöjd med den första versionen. Den är kort, den känns ytlig.

»Kan du få in lite mer Jesus i talet? frågar jag.«

"Kan du få in lite mer Jesus i talet?" frågar jag. Svaret: "Absolut, här är en reviderad version av talet med mer fokus på Jesus."

Den reviderade versionen blir bättre, men det blir inte *lite* mer Jesus, utan *mycket* mer.

"Familjen till Emma älskar att segla, och precis som Jesus med sina lärjungar på sjön Galileen, ber vi om hans välsignelse och skydd över dem när de seglar på havet."

Det känns språkligt något klumpigt, och dessutom undrar jag hur mycket Jesus egentligen *älskade* att segla. Han seglade väl bara för att komma till andra sidan sjön? Hade jag suttit i kyrkbänken är det möjligt att jag hade lett och himlat med ögonen på det här stället.

Ju mer info, desto bättre

Men botten presterar bättre ju mer jag undervisar den. Den tackar mig ödmjukt för påpekan- det att man i svenskan faktiskt inte skriver Emma's utan Emmas. Nästa gång blir det rätt. (Jag känner att jag gjort något för mänskligheten.)

Emmas andra doptal blir bättre, och jag bestämmer mig för att sända det vidare till biskop

Bo-Göran Åstrand. Men då har jag också försett ChatGPT med mer info om Emmas familj. Så här skriver jag: "Kan du skriva ett doptal? Babyn heter Emma. Mamman Elin är kristen, pappan Gustav är agnostiker. Familjen tycker om att segla. Talet får gärna handla om Guds och Jesus kärlek till oss och kännas intressant också för de släktingar som inte tror på Gud."

Resultatet slår en hel del doptal jag själv varit åhörare till.

Exempelvis så här blir det:

"Gud är en kärleksfull Fader, och Jesus är den levande uttrycket av denna kärlek. I Bibeln läser vi att Jesus sade: "Låt de små barnen komma till mig, och hindra dem inte, för Guds rike tillhör sådana som de." Denna uppmaning från Jesus betonar hans ömhet och omsorg för de små och sårbara, inklusive Emma.

Som en familj som älskar att segla kan ni förstå den känsla av frihet och äventyr som detta ger. På samma sätt sträcker Guds kärlek sig bortom gränserna och bjuder in oss att segla ut på det stora havet av hans kärlek och nåd. Han öppnar sina armar för oss alla, oavsett våra tvi-

vel eller övertygelser, och han längtar efter att vägleda oss i våra liv.”

Lite cheesy? Halvpinsamt? Klyschigt? Kan-ske lite.

”Kära Emma, vi ber att du alltid möter kärle-kens vindar när du seglar genom livets hav. Må Guds kärlek vara en fyr i mörka nätter och en trygg hamn när du känner dig vilsen. Må du all-tid känna dig älskad, accepterad och värdefull, inte bara för din familj, utan också för Gud själv.”

Det var ändå ganska fint. Det är möjligt att jag hade fått en tår i ögat på det stället, om jag varit på plats och prästen framfört allt med mild röst.

Projekt två: en predikan

Följande projekt för chatbotten i OpenAI blir att svetsa ihop en predikan om söndagens bi-beltext, som är Johannesevangeliet 15:1–10, det ställesom handlar om att Jesus är den sanna vin-stocken, och hans fader är vinodlaren.

Det första jag får konstatera är att OpenAI inte verkar vilja använda Bibel 2000, utan fö-redrar den svenska översättningen av bibeltex-ten på sajten bibelgateway.com.

Ibland stannar den upp mitt i en mening, men ett ”förlåt, men du verkar ha blivit på hållt” får den genast att be om ursäkt och fortsätta.

Resultatet blir en medumpredikan, ingen som jag särskilt skulle minnas, men heller ingen som jag skulle bli riktigt beklämd av.

Jag försöker ändå ingripa när botten skriver att vi ska ”avstå från synd” eftersom jag vet att det är en formulering som får många att vrida på sig och skrika inombords: ”Varför ska kyr-kan alltid tala om synd?”

Jag skriver: ”Skulle du vilja skriva om stället ”att avstå från synd” på ett sådant sätt att åhöra-re som reagerar mot ordet synd inte skulle kän-na sig dåliga?”

ChatGPT svarar: ”Absolut, jag förstår vikten av att tala om synd på ett sätt som är kärleks-fullt och uppmuntrande för åhörare. Här är en omformulering som förhoppningsvis kan und-vika att människor känner sig nedvärderade el-ler dåliga.”

”Att avstå från synd handlar om att göra val som leder oss närmare Gud och hans goda plan för våra liv. Det handlar om att välja att leva i

Biskop Bo-Göran Åstrand fascinerar av ChatGPT:s predikningar och tal – även om han känner att de saknar själ.

harmoni med Guds kärlek och visa omsorg för våra medmänniskor”, skriver den. (Men låter det ändå inte ganska klyschigt?)

”Vi inser att ingen av oss är perfekt och att vi alla har våra svagheter och misstag. Men i vår strävan efter att leva i enlighet med Guds vilja får vi möjligheten att växa och förvandlas ge-nom hans nåd och förlåtelse.”

Jag börjar känna att det inte finns en själ i svaren.

”Att avstå från synd handlar inte om att döma eller fördöma oss själva eller andra, utan snara-re om att erkänna våra brister och våra behov av Guds hjälp. Det handlar om att be om förlåtelse när vi misslyckas och att vända om till Gud med ett hjärta som strävar efter att göra det rätta.”

Var det inte det chatbotten nyss skrev, men bara med lite andra ord?

Bitvis blir det bra.

”Tack för att du är en Gud som inte dömer oss, men som istället möter oss med barmhär-tighet och förlåtelse. Ge oss modet att ta emot

Forts. på följande sida. ►

din förlåtelse och att släppa taget om vår skam och skuld.”

Men helheten är kanske ... en aning ihålig. Och samtidigt: hur många ihåliga predikningar har jag inte hört i mitt liv? Många.

Men inte så många skrivna på fem minuter av en robot.

Jag tror jag måste ringa biskopen.

Från bokhyllan till datorn

Biskop Bo-Göran Åstrand börjar med att konstatera att präster aldrig skrivit en predikan enbart genom att läsa en bibeltext och skapa allt från början utifrån sin egen upplevelse av texten.

– Vi skapar väldigt lite nytt, vi är en del av en tvåtusenårig tradition. Så vi har fått lära oss att det första steget inför att skriva en predikan alltid är att ta reda på vad andra har sagt.

Förr slog man enbart upp i textkommentarer och predikosamlingar man hade i sin bokhylla: det var en aning begränsande. Sedan dök google upp.

– Den var ett slagkraftigt redskap för många av oss. När jag läser AI:s predikan över Johannesevangeliet ser jag att det är uppbyggt ungefär på samma sätt men gör ännu mycket mer än vad google gör.

Men, säger han, den gör ju inget nytt. Den söker enligt sina algoritmer, den sammanställer fakta och skapar texter genom att mixa ihop från många källor.

Han tänker på en intervju han läste med poeten Ralf Andtbacka.

– Han sa att han använder AI för att vidga sin språkliga horisont, han hittar nya uttrycks-sätt och vinklar som han kombinerar med det personliga. Den biten ser jag som en möjlighet.

Hur berör texten mig?

Det svåra är att jobba med hur man själv förhåller sig till texten.

– En avgörande fråga är vad texten säger mig. Hur berör den mig, har jag insett eller upplevt något av det texten handlar om själv, i mitt eget liv? När jag diskuterar predikan med de blivande prästerna säger jag att det är här det blir utmanande. Man kan nämligen inte tala om nåd, barmhärtighet och kärlek om man inte mött dem själv.

Det här – den personliga, unika dimensionen i en predikan – kan ingen artificiell intelligens någonsin ersätta.

– Här talar människa till människa. När jag själv skriver predikningar är det vid det här momentet jag kan få huvudvärk, måste ta en promenad eller börjar lyssna på musik. Det är så som predikan föds.

Men jag hävdar ändå att jag har hört sämre doptal är det som AI vispade ihop.

– Det var en rak fråga! konstaterar biskopen.

– Jag kan tänka mig flera orsaker till att ett tal blir dåligt. Antingen har något hänt som gör att talaren, trots sina förberedelser, inte når fram till sin publik. Det kan också vara dåligt förberett, eller också har man inte engagerat sig.

Om det personliga mötet med texten saknas kommer lyssnarna att märka det, säger biskopen. Där finns inga genvägar.

När kommer den heliga Anden in i bilden? Borde inte Anden inspirera en präst då texten föds?

– Ja. Men det är en process man måste igenom. Texten ska födas fram, och i den kampen och

»Biskopen skrattar. – Frågar du för en vän?»«

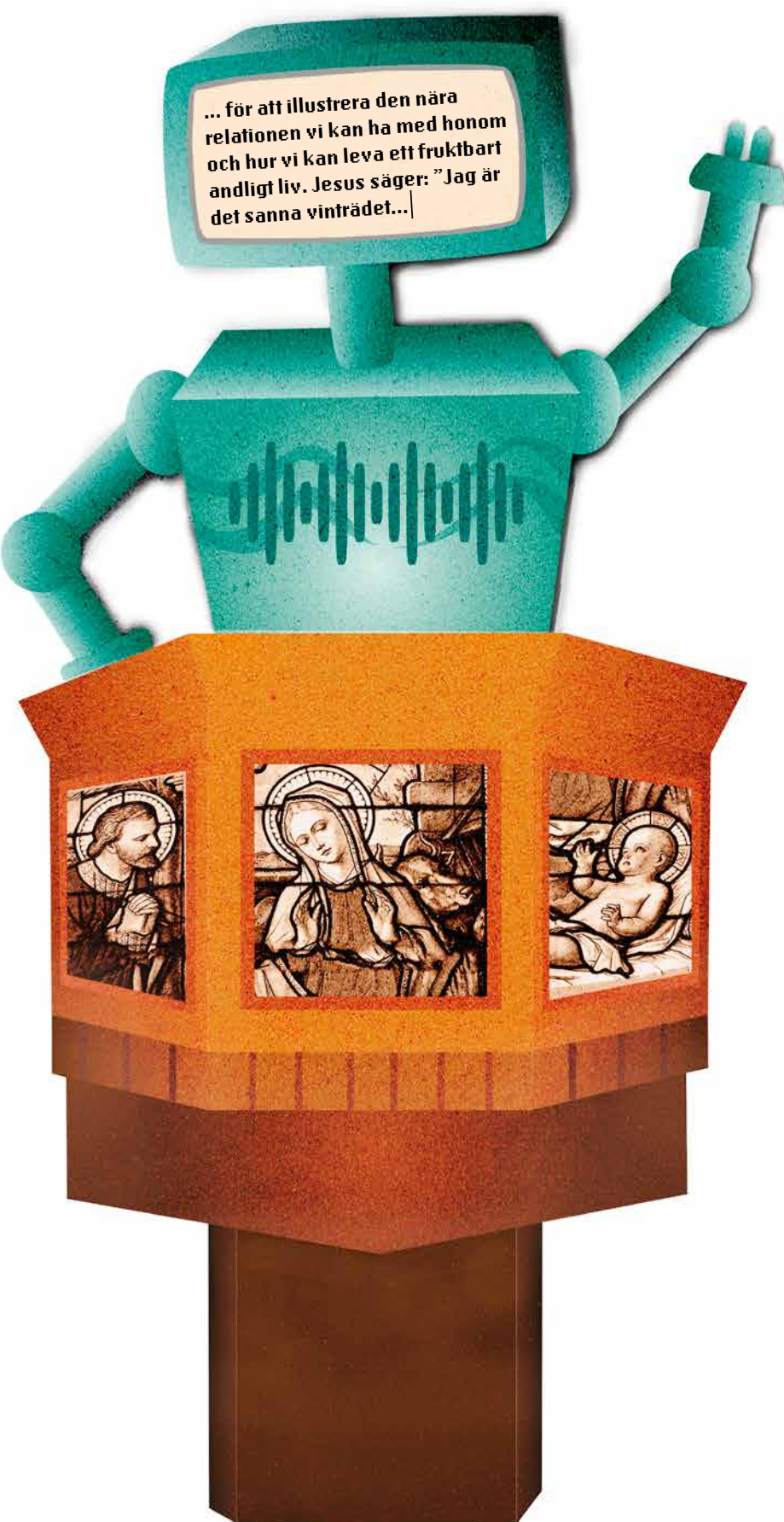

ILLUSTRATION: MALIN AHO

frustrationen arbetar också den heliga Anden. Det kan vara jobbigt och spännande på samma gång.

Om en präst trots allt skulle ha skrivit en predikan med hjälp av ChatGPT – vad skulle du säga till hen?

Biskopen skrattar.

– Frågar du för en vän?

– Med den erfarenhet jag själv har skulle jag säga att det finns dagar då man måste ta till alla hjälpmedel för att få fram en text. Till den personen skulle jag säga: det gick nu så här den här

gången, men glöm inte att relatera till dig själv och göra en helhetsbedömning du kan stå bakom – och ta mer tid på dig nästa gång.

Som slutkläm citerar han ChatGPT. Han har själv ställt den en fråga: ”Vad säger AI om att använda AI som präst och teolog?” Han citerar:

– ”Det är viktigt att notera att det fortfarande är prästens erfarenhet och kompetens som avgör hur en predikan eller ett tal levereras. AI kan inte ersätta eller replikera prästens själ och ande i hans eller hennes predikan eller tal.”

I den här intervjun får AI alltså – med biskopens välsignelse – sista ordet.

Ännu en text om AI

NU HÄNDER det igen. Under de närmaste åren kommer våra liv förändras i grunden. AI innebär ett tekniskt skifte, minst av samma storlek som internet och sociala mediers intåg i våra liv. Det gäller även kyrkan.

ChatGPT, som är en av de AI-teknologier som vem som helst nu kan få tillgång till, är förutom mycket annat ett oerhört kraftfullt bibelverktyg. På samma sätt som Bibeln i sökbar form i ett slag gjorde tidigare generationers förmåga att hitta i Bibeln överflödig, kommer AI att i grunden förändra vad det innebär att "kunna" Bibeln.

ChatGPT kan redan nu hjälpa en predikant med att se sammanhang mellan bibeltexter, både sådana som är etablerade och sådana som är originella. Den kan pröva tolkningar: till exempel genom att svara på om en viss tanke om vem Jesus är ligger i linje med Matteus syn i allmänhet

och om den skiljer sig från Lukas syn. Den kan redogöra för hur en viss vers har tolkats genom seklerna, och föreslå olika etiska tillämpningar. Och det mesta av detta gör den oerhört bra.

VILKA EFFEKTER kommer detta att få? Ja, det kan hjälpa intresserade predikanter att producera mera nytänkande och välgrundade predikningar. Men det kan också hjälpa stressade och ointresserade predikanter att blixtnsnabbt skapa predikningar som låter som riktiga predikningar men varken är inspirerande eller andligt närande. Att vara en lat predikant har aldrig varit enklare.

Jag är ändå rätt säker på att församlingarna väldigt snabbt kommer att lära sig känna igen vad som är vad, precis som en trogen församling alltid kunnat känna igen en "läst" predikan.

»AI kan verkligen vara det som befriar oss från den växande byråkratin och administrationen.«

En annan utmaning är att AI:n är tränad på text som finns på Internet där engelskspråkig text överväger. Det märks i hurdana tolkningar den ger. Det kan handla om subtila skillnader i betoning, så risken är att också kyrkor med annorlunda traditioner kan få höra mer amerikaniserad bibelundervisning framöver.

KYRKANS DILEMMA här är alltså inte annorlunda än hela vårt samhälles. Vi behöver se till att vi använder denna nya teknik för att underlätta det som vi inte borde ägna tid åt, och i stället fokusera på det verkligt viktiga. AI kan verkligen vara det som befriar oss från den växande byråkratin och administrationen (jag räknar med att inom ett år ha fyllt i min sista reseräkning och tidsrapport). Och det är en mycket bra sak.

Men det finns också en risk att vi börjar använda AI för att göra det vi egentligen är kallade att göra, bara för att vi komma undan nödvändig ansträngning. Det är en utmaning för utbildningsaktörer, kyrkoledare och församlingsledningar under de närmaste åren.

Patrik Hagman är teolog och författare.

JAG HAMNADE PÅ ...

En match i Premier League i London

Jag delade en solig eftermiddag med sextiotusen andra, Tottenham mot Brentford. Jag satt insvept i skratt, småprat, frustrerade utrop. Såg mig omkring: på barnet i spelskjorta, på det äldre paret som satt så tätt, på den ärrade mannen med tatueringar. Jag har inte förstått hur stor fotbollen är i England. Kanske jag inte heller förstått hur stort det är att få vara liten, i ett hav av mänsklighet.

Ulrika Hansson

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Vi lever inte längre i en galax som kretsar kring den tryckta boken. I stället strålar skärmen som vår nya sol, skriver **Joel Halldorf**. Revolutionen stöper om vår civilisation i grunden – hur och varför försöker han förklara i boken "Bokens folk".

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Att bli närvarande i sitt eget liv

När jag ska intervjuja Joel Halldorf vill han att vi talas vid via Facetime på datorn.

– En gång i veckan kollar vi i familjen vem som har använt telefonen mest. Jag ville inte ta intervjun via telefonen – för då skulle jag få skärmtid på den och det skulle förstöra den här veckan. Jag brukar alltid förlora, men den här veckan har jag chans att vinna, skratrar Joel Halldorf, författare och professor i kyrkohistoria vid Enskilda Högskolan Stockholm.

I Sverige konsumerar en genomsnittlig vuxen medier ungefär fyra timmar på skärm, medan tryckta medier får en halv timme per dag. Yngre personer konsumerar medier över fem timmar på skärm, medan tryckta medier får 20 minuter.

– Jag försöker förstå den stora digitala revolution som vi genomlever just nu genom att förstå hela den långa väg som vi har vandrat. Jag börjar med antiken, Jesus och de första kristna och ser hur vår kultur har formats av böcker i olika former.

– Vad hände när bokens form förändrades, när vi bytte från bokrullar till kodexar? När vi fick klostrens vackra manuskript, boktryckarkonsten eller den ångdrivna maskinpressen?

Alla de här sakerna har varit revolutioner som har förändrat bokens form – och som har förändrat vår kultur.

– Och när vi lärt känna det här samspelet så kan vi också förstå vad som håller på att hända just nu med skiftet till det digitala.

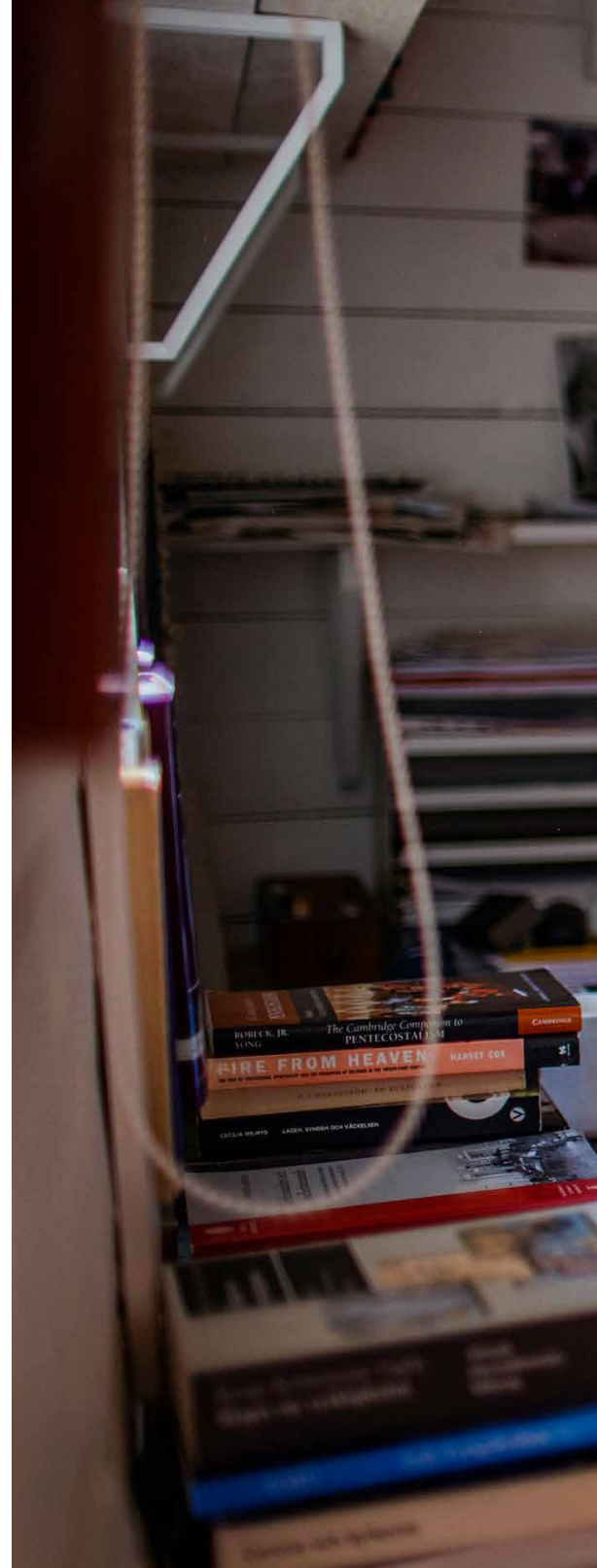
Djupläsningen i fara

Halldorf säger att vi läser mycket idag.

– Vi läser bland annat våra flöden på sociala medier och pushnotiser i telefonerna. Vi tar till oss väldigt mycket skriven information. Men skärmläsningen är en hastigare form av läsning.

Bokläsning och läsning i tidningar är mer eftertänksam, långsam och mer fokuserad.

– Vi behöver båda de här formerna av läsning. I ett informationssamhälle måste vi kunna läsa snabbt och skumma också. Men det som i dag riskerar att gå förlorat är djupläsningen, och det är det stora problemet med den här utvecklingen.

Du skriver att en av bokens styrkor är att den hjälper människan att utveckla dygder. Varför då?

– En bok kräver tålamod av oss. Det finns ett väldigt bra citat av Friedrich Nietzsche som jag gillar: "Andlighet är förmågan att säga nej till en retning." I vår tid har vi så otroligt mycket retningar och stimulanser runt om oss hela tiden. Vår förmåga att vara närvarande i våra egna liv går förlorad. Där tror jag att böckerna kan hjälpa oss.

– Jag tror mer och mer på närvarons betydelse och betydelsen av att kunna fokusera. Det handlar om att se det liv som faktiskt pågår, och om att bli närvarande i sitt eget liv.

Ser du någon koppling mellan bibelläsning och läsande i allmänhet?

– Ja, till den delen att bibelläsningen och bibelkunskapen också verkar gå ner. Det började redan på 50-talet med teven, och det accelererar väldigt kraftfullt nu när vi har de digitala medlen.

– I den kyrkliga, kristna läsningen av Bibeln

Joel Halldorf

Författare och professor i kyrkohistoria vid Enskilda Högskolan Stockholm.

Aktuell med boken "Bokens folk : En civilisationshistoria från papyrus till pixlar", utgiven på förlaget Fri Tanke.

Är medarbetare på Expressen Kultur.

Driver Läsarpodden, tillsammans med den finlandssvenska teologen Patrik Hagman.

Joel Halldorf har jobbat med "Bokens folk" i tio år.

FOTO: ZANDRA ERIKSHED

har det ofta funnit ett interaktivt inslag: man antecknar och stryker under. Ofta har kristna haft sin egen bibel, som man har haft en personlig relation till. Nu läser många Bibeln via en app på sin telefon, och sedan använder man sin telefon till annat. Det gör att läsningen blir lite mindre personlig. Man ser också att många söker på nyckelord i Bibeln och plockar ut dem. Den del forskare kallar det här för pincettläsning. Man lyfter ut enskilda verser men läser inte sammanhang.

Du skriver att det är i de små gemenskaperna som räddningen finns. Hur tänker du att det skulle gå till i praktiken?

– Vi människor är sociala vare sig vi vill det eller inte. Vi klarar inte av att forma våra liv själva – vi formar alltid våra liv tillsammans med andra. Det finns egentligen två alternativ. Antingen följer vi med de stora trenderna i samhället och går mot en mer flyktig läsning. Eller också försöker vi, tillsammans med andra, utforma ett annat sätt att leva och läsa. – Jag tror att det finns ett ganska utbrett

missnöje med det senmoderna livet. Folk uppfattar att det är för stressigt. Det finns alltför många problem, man vill inte leva så här. Hur det här andra livet ska se ut vet vi inte riktigt. Vad finns det för alternativ till hur vi lever idag?

»Boken vidgar vår horisont och vidgar vårt hjärta.«

Halldorf säger att nya sätt att leva genom historien ofta varit något som har experimenterats fram i grupper.

– Kvinnligt ledarskap var något som utvecklades av Frälsningsarmén, demokrati var något som experimenterades fram bland annat av baptister. Det har uppstått små gemenskaper, kreativa minoriteter, som hjälper majoritetskulturen att inse att det går att leva på andra sätt. Det är något som jag tror behöver hända: Inte grupper som drar sig undan från

samhället, utan grupper som lever mitt i samhället men gör det på ett inspirerande sätt så att andra människor vill ta efter dem.

Många tycker inte att det är så viktigt att läsa. Är det okej? Vilka risker ser du med det?

– Man måste inte läsa, men man går miste om något om man inte gör det. Boken vidgar vår horisont, vidgar vårt hjärta och ger oss nya perspektiv och tankar. Det är också en väldigt njutbar upplevelse att försvinna in i en bok.

– När vi hörde att Donald Trump inte läser böcker utan bara tittar på teve och får information via sitt twitterflöde så kändes det inte bra. Varför känner vi så? Vi vet att böcker ger oss förmåga till koncentration, tålmod och inlevelseförmåga.

Den som har läst mycket kan ta till sig en mer nyanserad bild av verkligheten, menar Halldorf.

– Jag tror att så som vi tänker kring Trump kan vi också tänka kring våra barn. Det är ett problem om de inte alls vill läsa, om de inte alls lär sig den färdigheten.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Jag är en 20-årig studerande som ska börja studera i Åbo till hösten och söker 1-2 r+ k att hyra.
Tel: 045 343 0060

KP-journalist vill hyra husbil i höst inom 14-23 okt för resa i Norden. 2 pers, också mindre campervan går. Bra sängar, fräsch & tekniskt problemfri bil. Tar gärna med katt, rumsren & allergivänlig. Hämtar gärna upp i södra Finland el Sthlm.
044 564 6000/Andelin

Jag är i stort behov av en etta i Helsingfors. Inleder mina studier i augusti.
Tel: 0453551055 Emil Zittra

Vi är ett skötsamt, rök- och djurfritt Österbottiskt par som söker boende i Helsingfors på grund av magisterstudier. God ekonomi och referenser finns att få om dessa efterfrågas.

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Ons kl. 10-15.

Två:a 56kvadrat, balkong. Åbo, Martti/Betaniagatan, möjlighet till egen bil plats
Hyra: 920€/ + vatten, el
Tel: 044-0871087

Fristående hus i naturskön gammal gårdsmiljö vid Gallträsk i Grankulla. Heltids-/fritidsboende, 60m2, 2r+sovloft, basutr k, bdr,tvättmaskin, vedeldad bastu. Tel 0503467276

Lugn etta 24 m2 i Alphyddan, liten balkong, tvättmaskin, tvättstuga, nära butik, spårvagn. 660e + vatten 20e. Bilder kan skickas.
Tfn 0505359456

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

JEN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIG TJÄNST

Norra Ålands församling verkar på den åländska landsbygden kring fyra medeltida kyrkor. Nu söker vi en

KANTOR

Tjänsten har mångskiftande uppgifter i gudstjänstliv, förrättningar och i arbetet med konfirmander och bland barn och familjer. Behörighetskrav enligt biskopsmötets beslut (c-kantor). Ansökan **senast den 11.6** till Norra Ålands församling, Pålshölevägen 258, 22310 Pålshöle eller norraalandsforsamling@evl.fi. Närmare upplysningar ger kyrkoherde Jon Lindeman, tel. 0400-951734 eller jon.lindeman@evl.fi

KUNGÖRELSE

KUNGÖRELSE OM FÖRTECKNINGEN ÖVER RÖSTBERÄTTIGADE

i Solfs församling förrättas kyrkoherdeval 13.8.2023.

Vallängden för kyrkoherdevalet finns till påseende under övervakning 14.6 kl 9-14 och 15.6 kl 15-19 på pastorskansliet, Västersolfvägen 12 i Solf.

Alla medlemmar i kyrkan som fyllt 18 senast 13.8.2023 och som 4.6.2023 registrerats som närvarande medlemmar i Solfs församling har antecknats som röstberättigade.

Den som anser att han eller hon obehörigen utelämnats ur förteckningen över röstberättigade eller att en anteckning om honom eller henne i förteckningen är oriktig, får yrka på rättelse av förteckningen över röstberättigade.

Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen och senast 19.6 före kl. 16.00 lämnas in till pastorskansliet, adress: Västersolfvägen 12, Solf. Valnämnden behandlar rättelseyrkanden på sitt möte 29.6.2023.

Solf 11.5.2023

För valnämnden i Solfs församling,
Tomi Tornberg, valnämndens ordförande

Bo hemma på Folkhälsan

Hos oss kan du bo som hemma också när hälsan sätter stopp för att bo ensam. Du får just den hjälp du behöver när du behöver den. Kontakta oss gärna, så berättar vi mer.

Seniorbostäder på Luolavuorivägen 7A, Åbo

1:or 32,5 m², 2:or 48-50 m²

Grundhyra 20€/m²

Tel. Minna Sahlgren 044-757 8870

Vi har lägenheter där du kan bo självständigt.

www.folkhalsan.fi/bo

Bo hemma på
Folkhälsan

TANDPROTESER

bör ses över och förnyas regelbundet för att undvika käkledsskador o. irriterat tandkött. **GRATIS KONTROLL!**

Specialtandtekniker

Hans Boström

står till Er tjänst

tfn 723 5151

Det bästa man kan ge en annan människa är ett vackert leende!

Rosenlundsgatan 6, Jakobstad

NYHET!

optima

UTBILDA DIG TILL
KARTLÄGGARE!
STUDIESTART
JANUARI 2024

www.optimaedu.fi/kartlaggare

STUDIEÅRET FÖR DIG

SOM VILL förbereda dig för inträde och framtida universitetsstudier.

Och för dig SOM VILL ha ett äventyrligt eller kreativt mellanår!

STUDIELINJER
2023-2024:

- NATUR & MEDICIN
- JURIDISKA PROGRAMMET
- CREATE – konst & design
- NATURNÄRA hantverk, välmående, djur & natur
- BACKPACKING **NYHET!**
- UT – utmaningar & utveckling **NYHET!**
- COSPLAY **NYHET!**

Läs mer
och ansök:
VNF.FI

VÄSTRA NYLANDS
FOLKHÖGSKOLA

WWW.VNF.FI

ANSÖKAN PÅGÅR!

Studier även för läropliktiga.

PÅ JAKT EFTER STUDIEBOSTAD?

Lämna in din bostadsannons via

www.kyrkpressen.fi

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Kyrkans linje

En gråtande präst

Kyrkpressen visar i senaste numret ett starkt politiskt intresse på ledarplats. Under temat "Vargår KD:s smärtgräns vid regeringsförhandlingarna" tas Sari Essayahs och Peter Östmans andliga hemvist upp, vilket alltså KP funnit viktigt att framhålla. Tönen i ledaren är hånfull och de två förklaras vara strebrar som inte kritiserar andra partiers uttalande. Själv hade jag trott att KP skulle glädja sej över att kristna värden är representerade i riksdagen.

Samtidigt med detta har KP

vägrat att publicera all insändarkritik från dem som opponerat sej mot kyrkans nya linje och vad den inneburit i praktiken. Denna linje är "Vi tror på Gud, men inte på hans ord." Denna linje bekräftades för några år sedan av ärkebiskop Luoma som enligt ett tidningscitrat har sagt "Vi följer inte Bibeln, vi följer Jesus". Många präster verkar inte veta vad kyrkans offentliga beaktelse innehåller eller vad deras trohetslöfte vid prästvigningen gentemot denna beaktelse innebär. En del av biskopar-

na visar med sina handlingar och uttalanden att de står över kyrkans beaktelse till Bibeln som högsta auktoritet. Bibelns klara ord ersätts med egna tolkningar. Därför överraskar inte laestadianernas planer på att förbereda bildandet av ett eget samfund, vilket också rapporteras i samma KP.

Allt detta gör att jag, i likhet med den gråtande profeten Jeremia, blivit en gråtande präst på grund av vårt folks och vår lutherska kyrkas avfall.

ULF EMELEUS
pastor em, Borgå

Välkommen till Lappo, Brändö
- en genuin skärgårdssupplevelse

www.pellas.ax
info@pellas.ax
tel. 040 8324 333
Öppet året om!

ÅLAND

RESOR • Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

2-6.8 Upptäck Nynäshamn
3-7.9 Estland, Lökvägen
21-24.9 Stockholm - Musikalen Änglagård
9-12.11 Stockholm - Moulin Rouge
29.11 En vinterkväll med Peter Jöback
4-7.12 Julmarkandsresa till Bremen

Frimanresor.fi
Tel Bussar 019 - 248 1004
Tel Resor 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

HOTELL & RESTAURANG GULLIVIVAN
29 dubbelrum 2 enklarm / huonetta
25 båtplatser / venepaikkaa
Restaurang med A-rättigheter / Ravintola A-oikeuksilla
Båtar och fiskepaket / Veneitä ja kalastuspaketteja

tel. +358 (0)18 56350
www.hotellgullivivan.aland.fi
gullivivan@aland.net
Brändö, Åland
VÄLKOMNA! TERVETULOA! WELCOME!

ÅLAND OPERA FESTIVAL 2023

TOSCA
4. / 5. AUGUSTI STALLHAGEN
Puccinis mästerverk i Stallhagens unika miljö. Stor symfoniorkester. Dirigent: Jonas Rannila, regi: Julia Tapola, scenografi: Maria Antman.
I rollerna bl.a Dan Karlström, Tuomas Pursio, Magdalena Hinterdobler, Christian Juslin, Petri Lindroos

ORLANDO
3. / 6. AUGUSTI STALLHAGEN
Världspremär på Johanna Almarks kammaropera, baserad på Virginia Woolfs roman.
Regi: Kaisa Torkkel, Orlando: Johanna Almark, kammarorkestern "Hearts of Oak"

BILJETTER:
WWW.OPERA.AX

STALLHAGEN VIKING LINE Freixenet Svenska kulturfonden KONST SAMFUNDET ÅLANDSBANKEN Ömsen FÖRSÄKRINGAR

LURENS SOMMARTEATER 2023

Aladdin
och den underbara lampan

Ur Tusen och en natt
Dramatisering Christian Lindroos
Upphovsrätt: Nordic Drama Corner Oy
Regi: Ove Grundström
Musik & sångtexter: Pasi Hiihtola & Mike Grönroos
Scenografi: Mats Tuominen
Koreografi: Sinikka Carlsson
Sånginstruering: Patricia Antman
Premiär: fredagen den 30 juni kl. 19.00
Föreställningar: 30 juni - 29 juli

Biljetter
lippu.fi
+ alla Lippupistes försäljningsställen i Finland
Teaterns biljettbokning mån-fre kl. 9-16: tel. (019) 532 412
Vuxna 25,-, barn under 13 år 15,-, grupp (över 20 pers.) 20,-/pers.
www.lurens.fi/aladdin

Visste du att Kyrkpressen görs i **sju** olika lokala versioner?
Artiklar från **andra regioner** som inte ingår i den tidning du får hittar du på **www.kyrkpressen.fi!**

Välkommen med att gratulera Borgå stift, 100 år!

Borgå stift firar i år sitt hundraårsjubileum! Med anledning av jubileet sammanställs en jubileumsbok som belyser stiftets hundra år ur många olika perspektiv. Redaktör är Robert Lemberg. Boken ges ut av Fontana Media.

Tabula gratulatoria

Privatpersoner, församlingar och organisationer ges nu möjlighet att stödja boken och samtidigt reservera en plats i den tabula gratulatoria som ingår i boken. Anmälningar görs via webbsidan borgastift100.company.site, senast 10 juni.

Gratulationspriset för privatpersoner är 50 euro. Då ni deltar i gratulantlängden får ni ett exemplar av jubileumsboken, som utkommer i oktober 2023.

För mera info: e-posta redaktionen@fontanamedia.fi.

BORGÅ STIFT

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi • Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

SKOTT r.f. presenterar

SOMMARTEATER I TENALA

Familjemusikalen

Tre grisar och den Stora Snyggga vargen

6.7 - 5.8. 2023
på Museigården i Tenala

Musik: Emil Lillkung, manus: Per-Erik Krook,
regi: Wilhelm Nielsen & Sixten Lundberg,
koreografi: Sofia Kruskopf

To 6.7	kl.19	Sö 9.7	kl.17	Ti 11.7	kl.19
Ons 12.7	kl.19	Sö 16.7	kl.17	Ti 18.7	kl.19
Ons 19.7	kl.19	Sö 23.7	kl.17	Ti 25.7	kl.19
Ons 26.7	kl.19	Lö 29.7	kl.14	Sö 30.7	kl.17
Ti 1.8	kl.19	Ons 2.8	kl.19	Lö 5.8	kl.17

Biljetter: Netticket.fi eller vid ingång.
Gruppbokningar: info@skottrf.fi / t. 050 5040300

www.skottrf.fi

Finaste gåvan ... är en bok!

Marthas kokbok
Fontana Media, inb. 33,00

YLVA EGGEHORN
Stränder in mot ljuset
– Dikter i urval
Libris, inb. 28,00

TOMAS SJÖDIN
Jag har slagit upp mitt tält i hoppets land
Libris, hft. 31,50

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media